

WÓJT GMINY BĘDZINO

TEKST JEDNOLITY

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BĘDZINO

UWARUNKOWANIA ROZWOJU, KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY BĘDZINO

ZMIANY:

1. Uchwała Nr VIII/54/2003 Rady Gminy Będzino z dnia 30 czerwca 2003 r. w sprawie zmiany studium obejmującej obszary położone w obrębach ewidencyjnych Tymień, Łopienica i Strachomino przeznaczone pod lokalizację elektrowni wiatrowych.
2. Uchwała Nr XIX/244/2005 Rady Gminy w Będzinie z dnia 29 listopada 2005 r. w sprawie zmiany studium obejmującej teren w obrębie Pleśna.
3. Uchwała Nr III/16/2006 Rady Gminy w Będzinie z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie zmiany studium obejmującej obszar w obrębie ewidencyjnym Jamno.
4. Uchwała Nr XVII/144/2008 Rady Gminy w Będzinie z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino (w części obrębów: Dobrzyca, Strzepowo, Miłogoszcz, Strachomino i Smolne).
5. Uchwała Nr XXXIV/295/09 Rady Gminy w Będzinie z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino w obrębach ewidencyjnych Łabusz, Mścicie, Strzeżenice, Śmiechów i Tymień.
6. Uchwała Nr XV/112/12 Rady Gminy w Będzinie z dnia 03 lutego 2012 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino.
7. ***Uchwała Nr/....../15 Rady Gminy w Będzinie z dnia 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino.***

**Załącznik nr 1 do
uchwały
Nr...../...../2015
Rady Gminy w Będzinie
z dnia 2015 r.**

w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych: Dobrzyca, Kładno, Mścice, Łopienica, Pleśna, Smolne, Strachomino i Strzepowo

w zakresie zgodnym z Uchwałą Nr XL/284/14 Rady Gminy w Będzinie z dnia 15 kwietnia 2014 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych: Dobrzyca, Kładno, Mścice, Łopienica, Pleśna, Smolne, Strachomino i Strzepowo

Zmiany w tekście jednolitym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino, legendzie rysunku 2A – Kierunki Polityki Przestrzennej, legendzie rysunku 2B – Kierunki Polityki Przestrzennej Wybranych Miejscowości oznaczono pogrubioną kursywą.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY BĘDZINO

SPIS TREŚCI.

ROZDZIAŁ I - PODSTAWA OPRACOWANIA

ROZDZIAŁ II - UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY

- 1.0 Wstęp do uwarunkowań rozwoju.
- 2.0 Uwarunkowania zewnętrzne.
- 3.0 Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania gospodarki i sfery społecznej.
- 4.0 Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego.
- 5.0 Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska kulturowego.
- 6.0 Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania systemów transportu.
- 7.0 Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej.
- 8.0 Zestawienie mocnych i słabych stron gminy Będzino.
- 9.0 Pozytywne i negatywne zjawiska mogące mieć wpływ na zagospodarowanie przestrzenne.
- 10.0 Szanse i zagrożenia rozwoju gminy Będzino.
- 11.0 Rekomendacje dla prowadzenia ciągłej polityki przestrzennej.

ROZDZIAŁ III - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY BĘDZINO

- 1.0 Wstęp do rozdziału III-go.
- 2.0 Główne cele polityki przestrzennej gminy.
- 3.0 Ochrona środowiska przyrodniczego.
- 4.0 Kierunki polityki przestrzennej w zakresie ochrony środowiska kulturowego.
- 5.0 Systemy transportu.
- 6.0 Rolnictwo i leśnictwo.
- 7.0 Osadnictwo.
- 8.0 Wypoczynek i turystyka.
- 9.0 Infrastruktura techniczna.
- 10.0 Infrastruktura społeczna.
- 11.0 Dominujące funkcje gminy określone dla miejscowości.
- 12.0 Obszary elementarne i strefy strategiczne.
- 13.0 *Tereny eksploatacji złóż surowców naturalnych.***
- 14.0 *Tereny zamknięte.***

ROZDZIAŁ IV - POLITYKA PLANISTYCZNA

ROZDZIAŁ V - UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

ROZDZIAŁ I PODSTAWA OPRACOWANIA

1.0. Obowiązujące przepisy ustaw i rozporządzeń, aktualne na dzień przekazania opracowania do opiniowania i uzgodnień:

- 1) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (**t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 199**).
- 2) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).
- 3) Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (**t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 460**).
- 4) Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430 **z późn. zmian.**).
- 5) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (**t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1446**).
- 6) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (**t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zmian.**).
- 7) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (**t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zmian.**).
- 8) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (**t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1153 z późn. zmian.**).
- 9) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (**t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1205 z późn. zmian.**).
- 10) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (**t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zmian.**).
- 11) Ustawa z dnia **9 czerwca 2011 r.** Prawo geologiczne i górnicze (**t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 613 z późn. zmian.**).
- 12) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (**t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zmian.**).
- 13) Uchwała Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (**t.j. Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r., poz. 1637**).
- 14) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia **13 kwietnia 2010 r.** w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków **będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000** (**t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1713**).
- 15) **Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017** (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1657).
- 16) **Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Warnie Bagno PLH320047** (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1659).

2.0. Podstawa opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino w celu wyznaczenia terenów pod lokalizację farmy elektrowni wiatrowych „WIERZCHOMINO” w obszarze administracyjnym gminy Będzino:

- 1) Uchwała Nr XXXII/286/2009 Rady Gminy w Będzinie z dnia 29 września 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino.
- 2) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2009 r. w sprawie utworzenia, ustalenia granic i nazw gmin oraz siedzib ich władz, ustalenia granic niektórych miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (Dz.U. z 2009 r. Nr 120, poz. 1000).
- 3) Materiały dotyczące przebiegu drogi ekspresowej S - 6 przekazane przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie pismem nr GDDKiA O/Sz-P-5-rm-439-4.1a/10 z dnia 25.10.2010 r. oraz pismo w sprawie możliwych do realizacji pozostałych wariantów przebiegu drogi ekspresowej nr GDDKiA O/Sz-P-5-rm-439-4.1b/10/11 z dnia 17.01.2011 r.
- 4) „Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami na lata 2008-2012 dla Województwa Zachodniopomorskiego” Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie, Szczecin 2008 r.
- 5) „Gminna Ewidencja Zabytków dla Gminy Będzino” VERBUM Waldemar Grzegorz Witek Pracownia Dokumentacji Konserwatorskiej, Szczecin 2010 r.
- 6) „Gmina Będzino, woj. zachodniopomorskie, Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2011-2015” VERBUM Waldemar Grzegorz Witek Pracownia Dokumentacji Konserwatorskiej, Szczecin 2010 r.
- 7) Rozporządzenia nr 21/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 26 września 2005 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Warnie Bagno”

8) NATURA2000 - Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW), dla specjalnych obszarów ochrony (SOO). Specjalny Obszar Ochrony Bukowy Las Górki PLH320062. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2010 r.

9) „Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino” mgr Tomasz Zapaśnik, dr Jacek Antczak, mgr Monika Górawska, Kosakowo, styczeń 2011 r.

3.0. Podstawa opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino:

1) ***Uchwała Nr XL/284/14 Rady Gminy w Będzinie z dnia 15 kwietnia 2014 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych: Dobrzyca, Kładno, Mścice, Łopienica, Pleśna, Smolne, Strachomino i Strzepowo;***

2) ***Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego - uchwała Nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 r.;***

3) ***„Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego fragmentów gminy Będzino, tereny: Pleśna, Kładno, Łopienica, Mścice, Strachomino, Strzepowo” dr Wojciech Staszek, Marcin Telepski, Gdynia, grudzień 2014 r.***

ROZDZIAŁ II UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY

1.0. Uwarunkowania rozwoju, czyli przesłanki formułowane na podstawie diagnozy stanu istniejącego i obserwowanych zjawisk stanowią podstawowy element przy dokonywaniu wyboru kierunków polityki gospodarczej w ogóle a polityki przestrzennej w szczególności.

Istotę uwarunkowań stanowią zjawiska i procesy pozytywne, które powinny być wspomagane, a także zjawiska i procesy negatywne, które w ramach przyjętej polityki należy redukować.

Poniżej zestawiono najważniejsze dane oraz charakterystyczne cechy Gminy Będzino w dziedzinach mających decydujący wpływ na perspektywy rozwojowe gminy. Ilustrację poniższych uwarunkowań uwidoczniło w części graficznej na planszy rys. Nr 1.

2.0. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

Gmina Będzino leży w północno-zachodniej części powiatu koszalińskiego; wydłużona w swoim kształcie sąsiaduje z miastem Koszalin oraz gminami wiejskimi Mielno, Biesiekierz, Dygowo, Ustronie Morskie. Gminy Ustronie Morskie i Dygowo znajdują się w powiecie kołobrzeskim; pozostałe w powiecie koszalińskim województwa zachodniopomorskiego. Usytuowanie gminy Będzino należy rozpatrywać na tle strefy środkowego wybrzeża; od północy w pasie wybrzeża morskiego atrakcyjne miejscowości wypoczynkowo-wczasowe gminy Mielno oraz od wschodu powiatowe 113-tysięczne m. Koszalin którego powiązania i ekspansja obejmuje jej wschodni obszar. Przez całą długość terenu gminy przebiega droga krajowa łącząca Koszalin z Kołobrzegiem, w m. Mścice droga ta łączy się z drogą wojewódzką prowadzącą do m. Mielno. Równoległe do dróg krajowej i wojewódzkiej przebiega zelektryfikowana jednotorowa linia kolejowa. Obszar zachodnio-północny gminy na długości około 4,5 km graniczy z morzem.

3.0. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU I FUNKCJONOWANIA GOSPODARKI I SFERY SPOŁECZNEJ

3.1. Gospodarka rolna

Rolnictwo jest podstawową funkcją gospodarczą gminy. Rolnicza przestrzeń produkcyjna zajmująca 13320 ha tj. 80% powierzchni ogólnej stanowi główne bogactwo przyrodnicze gminy. Reprezentują ją użytki rolne o glebach żyznych zaliczonych do najlepszych w byłym województwie koszalińskim.

- W użytkach rolnych przeważają grunty orne stanowiące ca 73%, ale udział trwałych użytków zielonych (łąk i pastwisk) jest znaczny i wynosi około 27%.
- W gruntach ornym przeważa kompleks glebowy 2-pszenny dobry reprezentujący IIIb i IVa klasę (69% ogółu klas). Gleby słabe nieprzydatne w produkcji rolniczej kompleksu glebowego 6-żytniego słabego stanowią 5% (klasa bonitacyjna V, bardzo nieliczna VI)
- W użytkach zielonych przeważają klasy IV i III (16%), użytki zielone słabe nie dające dostatecznej wydajności stanowią 10-14%
- Ogólny wskaźnik bonitacyjny gleb wynosi 1,03 i jest najwyższy w dawnym województwie koszalińskim (śr. woj. 0,92). Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 77,2 (śr. woj. 62,8).
- Gleby w gminie należą do czystych, zawartość metali ciężkich (kadmu, niklu, miedzi, ołowiu, cynku) mieści się w granicach naturalnej zawartości gleby. Cała gmina została zaliczona do grupy „0”, gleb korzystnych dla wszelkiego rodzaju upraw.
- Niekorzystnym zjawiskiem jest nadmierne zakwaszenie gleb; gleby kwaśne i bardzo kwaśne sięgają 70%, a potrzeby wapnowania wynoszą ponad 80%.
- Również stosunki wodne w glebie, zarówno w gruntach ornym jak i trwałych użytkach zielonych są nieprawidłowe. Ze względu na ukształtowanie terenu (silna konfiguracja na wysoczyznach spadki „0” w obniżeniach przybrzeżnych i dolinach) oraz zaleganie w podłożu gruntów spoiwych (ciężkich glin zwałowych) występuje nadmierne nawilgocenie gleb. Około 80% użytków rolnych zostało w latach ubiegłych zmeliorowanych.

Stan urządzeń melioracyjnych jest zróżnicowany. Część terenów posiada stare, jeszcze poniemieckie urządzenia, już mało sprawne, część została niedawno zmeliorowana. Generalnie zmeliorowane zostały wszystkie tereny będące we władaniu dawnych PGR, a więc cała zachodnia część gminy i znaczna część pozostałej środkowej i wschodniej części. Uregulowane są główne rzeki: Czerwona z Tymienicą, Strzeżenica, Dzierżęcinka oraz Popowska Struga, zmeliorowane zostały wszystkie większe powierzchnie trwałych użytków zielonych w dolinach i obniżeniach wytopiskowych na wysoczyźnie oraz w obniżeniach przybrzeżnych. Obniżenia przybrzeżne stanowią poldery odwodnione za pomocą pomp. Do wartościowych pod względem jakości rolniczej należą: polder w m. Pleśna, polder Kazimierz oraz polder Dobiesławiec. Polder Podamirowo wymaga renowacji urządzeń. Również część trwałych użytków zielonych w dolinach rzeki Czerwonej i Popowskiej Strugi oraz ich dopływów ulega degradacji ze względu na zaniechanie konserwacji urządzeń, ograniczenie lub brak wypasów bydła.

- Powierzchnia gruntów rolnych nie uprawianych jest stosunkowo duża, biorąc pod uwagę dobrą jakość gleb. Urząd Gminy określił ją na około 950 ha tj. ca 10% powierzchni uprawianej.
- Struktura własnościowa użytków rolnych przedstawia się następująco: indywidualne gospodarstwa rolne posiadają 9860 ha t.j. 74% użytków rolnych, a podmioty gospodarcze tj. spółki powstałe na bazie dawnych PGR-ów 3460 ha tj. 26% użytków rolnych. Należą tutaj: 32 gospodarstwa rolne osób prawnych m.in. Ośrodek Hodowli Zarodowej Mścice oraz 1068 gospodarstwa rolne indywidualne (użytkują 8158 ha łącznie z gruntami dzierżawionymi z ANRSP). Średnia wielkość gospodarstwa rolnego wynosi 9,53 ha. Największą liczbę (349 sztuk) stanowią gospodarstwa o pow. 1-2 ha.
- Głównym kierunkiem produkcji jest uprawa roślin, głównie zbóż 80% (pszenica 45,5%, jęczmień 11,1%, żyta 7% oraz owies 6,2%) i rzepaku 15,%. W hodowli zwierzęcej dominuje bydło 2500 sztuk oraz trzoda chlewna 5000 szt.
- Uprawę sadowniczą, głównie jabłoni prowadzi przedsiębiorstwo „Sad” w Dworku.
- Praca we własnym gospodarstwie rolnym jest podstawowym źródłem utrzymania większości mieszkańców (ogólna liczba gospodarstw indywidualnych wynosi 1068). Z gospodarstw specjalistycznych wyróżnia się dziesięć gospodarstw agroturystycznych.
- Podstawową obsługę rolnictwa w zakresie zaopatrzenia w nawozy, pasze, środki ochrony roślin oraz w materiały opałowe prowadzi GS Będzino. Skup produktów rolnych: zboż prowadzi PZZ Stoisław, żywca ubojnia w Będzinie. Na terenie gminy działa kilka zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego. Do największych należą Przedsiębiorstwa Zbożowo-Młynarskie „PZZ” w Stoisławiu (zakłady państwowe), 2 mieszalnie pasz własność spółek Ośrodka Hodowli Zarodowej w Mścicach oraz Przedsiębiorstwa Rolnego w Tymieniu, kilka piekarni i ciastkarni w m. Będzino, Dobrzyca oraz 2 ubojnie zwierząt i masarnie.

3.2. Gospodarka leśna

Lasy zajmują **1896 ha¹** tj. **11,4%** powierzchni ogólnej gminy. Jest to wskaźnik bardzo niski, wynikający z wysokich pod względem żyzności gleb wykorzystywanych w rolnictwie.

- obszary leśne zajmują w zasadzie tereny peryferyjne gminy, południowy kraniec oraz tereny północne nadmorskie i bagienne przy jeziorze Jamno.
- charakteryzują się wielką różnorodnością drzewostanów oraz siedlisk. Reprezentują w zasadzie wszystkie siedliska obszarów nizinnych Polski: siedliska boru suchego na wydmach, boru świeżego i boru mieszanego świeżego na zapleczu wydm i w obrębie wysoczyzny morenowej o podłożu piasków gliniastych, siedliska lasu świeżego na wysoczyźnie morenowej o podłożu gliniastym, bory bagienne i olsy na bagiennych i torfowych terenach obniżenia przy jeziorze Jamno.
- lasy części północnej należą do lasów ochronnych, pełnią głównie funkcję ekologiczną: glebochronne na wydmach, wodochronne w obniżeniu przy jeziorze Jamno. Lasy na siedliskach torfiastych w strefie

wododziału (dorzecze Parsęty i rzeki Czerwonej) przylegające do rezerwatu przyrody „Wierzchomińskie Bagno” są zakwalifikowane jako „cenne przyrodniczo” (417 ha). Lasy w obrębie chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” zaliczone są do ochronnych.

- pod względem gospodarczym lasy na wysoczyźnie stanowią cenny surowiec produkcyjny, dają wysokie przyrosty, charakteryzują się dobrą kondycją biologiczną.

3.3. Demografia

Obecnie gmina liczy **8555 M²**. W związku z brakiem aktualnego prognozowania na podstawie analizy danych z ostatnich lat poszczególnych składników ruchu naturalnego i migracji ludności można stwierdzić, iż gmina charakteryzuje się znikomym dodatnim saldem migracji ludności rekompensowanym przyrostem naturalnym. Dla gminy Będzino zakłada się malejący trend przyrostu naturalnego oraz dodatnie większe saldo ruchu migracyjnego. W związku z powyższym prognozuje się:
liczba mieszkańców gminy 2025 rok - 10100 M.

Na podstawie analiz przewiduje się dynamiczny rozwój miejscowości generalnie położonych na północ od drogi krajowej Nr 11 Koszalin - Kołobrzeg; szczególnie dotyczy to miejscowości położonych w sąsiedztwie Koszalina oraz w strefie nadmorskiej. Większość miejscowości posiada korzystne uwarunkowania związane z możliwością rozwoju.

3.4. Infrastruktura społeczna

Obecnie na terenie gminy jest wystarczająco rozwinięta infrastruktura społeczna uzupełniana usługami występującymi z sąsiadującym z nią miastem powiatowym Koszalinem. W związku

¹ wg US w Szczecinie:

http://szczecin.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_zachodniopomorskie/portrety_gmin/powiat_koszalinski/gmina_wiejska_bedzino.pdf

² jw.

z powyższym nie występuje konieczność w opracowanym studium rezerwacji celowej przestrzeni pod tego typu usługi.

4.0. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

4.1. Z obowiązujących przepisów szczególnych z zakresu ochrony środowiska wynikają ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym gminy odnoszące się do terenów objętych ochroną o określonych statusach. Ochroną prawną objęte są następujące obiekty i obszary:

a) z mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- **rezerwat przyrody** „Wierzchomińskie Bagno” utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z 4 lipca 1984 r. (MP z 25 sierpnia 1984 r. Nr 17, poz. 125) o pow. 43,60 ha. Jest to rezerwat florystyczny obejmujący zarastające jezioro i tworzące się torfowisko, porastający je bór bagienny ze stanowiskiem wiciokrzewu pomorskiego. W rezerwacie obowiązuje ścisła ochrona, bez ingerencji człowieka;
- **rezerwat przyrody** „Warnie Bagno” utworzony na mocy Rozporządzenia nr 21/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 26 września 2005 r. Rezerwat przyrody chroni kompleks potorfli i pozostałości kopuły torfowiska wysokiego porośniętego wrzoścem bagiennym.
- **specjalny obszar ochrony siedlisk NATURA 2000** „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” PLH 320017;
- **specjalny obszar ochrony siedlisk NATURA 2000** „Warnie Bagno” PLH 320047;
- **specjalny obszar ochrony siedlisk NATURA 2000** „Bukowy Las Górki” PLH 320062;
- **użytki ekologiczne** o łącznej powierzchni 25,6 ha, uznane Uchwałą Nr XI/56/95 Rady Gminy Będzino z dnia 31 sierpnia 1995 r.; są to niewielkie tereny bagiennie w kompleksach leśnych oznaczonych numerami:
 - DOBIEŚLAWIEC - 685c, 686b, 687b, 687h,
 - MŚCICE - 716a, 719b, 719f, 721b, 723j,
 - WIERZCHOMINO - 724r, 724z, 724fx, 726s, 729d, 733d, 733h, 734c, 735f, 735j oraz pastwiska oznaczone nr 733g, 734g. Zabrania się na ww. obszarach wysypywania, zakopywania, wylewania odpadów lub innych nieczystości, zatrucia wody i gleby, pozyskiwania, niszczenia lub uszkodzenia drzew, krzewów oraz zmiany stosunków wodnych;
- **ekosystemy bagiennie** uznane za użytki ekologiczne pozostawia się w stanie istniejącym, wyłączając je z gospodarczego użytkowania. Stanowią nisze ekologiczne, miejsce bytowania naturalnej roślinności oraz zwierząt dziko żyjących;
- **starodrzew** w parkach podworskich znajdujący się w parkach wiejskich i podworskich oraz na cmentarzach. Są to następujące obiekty:
 - park krajobrazowy o pow. 2,0 ha w m. Dobrze, drzewa: buki, dęby, klony, lipy;
 - park krajobrazowy o pow. 4,3 ha w m. Dworek, drzewa: świerki, jedlice, żywotniki, wiąz, klony, jesiony;
 - park krajobrazowy o pow. 4,0 ha w m. Kazimierz Pomorski, drzewa: dąb, jesion, jodły, buki odmiany purpurowej, kasztanowce;
 - park krajobrazowy o pow. 1,5 ha w m. Kładno, drzewa: dęby, jesiony, jodły, buki odmiany purpurowej, kasztanowce;
 - park krajobrazowy o pow. 6,0 ha w m. Miłogoszcz, drzewa: dęby, jesiony, lipy;
 - park naturalistyczny o pow. 9,2 ha w m. Mścice, drzewa: lipy, klony, jesiony, buki;
 - park klasycystyczny o pow. 2,0 ha w m. Pleśna, drzewa: dęby, jesiony, świerki;
 - park naturalistyczny o pow. 5,7 ha w m. Smolne, drzewa: dęby, buki;
 - park krajobrazowy o pow. 6,0 ha w m. Strachomino, drzewa: buki, jesiony, świerki;
 - drzewostan przy kościele w Wierzchominie: 2 jesiony, dąb, buk.
- **obszar chronionego krajobrazu** „Koszaliński Pas Nadmorski” ustanowiony Uchwałą Nr X/46/75 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z 17 listopada 1975 r. (Dz. Urz. WRN w Koszalinie Nr 9 z 2 grudnia 1975 r.).

Na obszarze tym obowiązują zakazy zawarte w uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Północna część gminy powyżej drogi Koszalin - Kołobrzeg leży w obrębie tego obszaru. Zgodnie z zasadami zagospodarowania określonymi w ww. uchwale wszystkie lasy w obszarach chronionego krajobrazu zostały zaliczone do ochronnych; są bezwzględnie chronione przed zabudową.

Obowiązuje zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Zakaz ten nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Tereny cenne pod względem przyrodniczym powinny zostać zachowane bez zabudowy, gospodarka rolna, w tym melioracje powinny być prowadzone w sposób zapewniający równowagę biologiczną. Zabudowa oraz wszystkie urządzenia techniczne i komunikacyjne powinny być zharmonizowane z otaczającym krajobrazem.

Zaleca się wprowadzać zadrzewienia kompleksowe, leśne i zadrzewione pasy ochronne ze względów ekologicznych oraz w celu podniesienia estetyki krajobrazu.

b) z mocy ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach:

- **lasy ochronne** o funkcji „lasy cenne przyrodniczo” oraz wodochronne w oddz. 318, 328-330, 345-350 Nadleśnictwa Gościno w otoczeniu rezerwatu przyrody „Wierchomińskie Bagno” o łącznej powierzchni 417,08 ha. Lasy ochronne glebochronne w pasie nadmorskim w obrębie Pleśna w oddz. 314-317 oraz 318d i k o łącznej powierzchni 79,02 ha.

Lasy ochronne położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miasta Koszalina (miasta powyżej 100000 M) oraz lasy ochronne w obszarze chronionego krajobrazu znajdują się w administracji Nadleśnictwa Karnieszewice o łącznej powierzchni 527,82 ha, w tym lasy o funkcji wodochronnej 230 ha (są to lasy położone w obszarze chronionego krajobrazu). Zasady prowadzenia gospodarki leśnej, w tym pielęgnacji, ochrony, prowadzenia zrębów w lasach ochronnych w zależności od pełnionej przez nie funkcji zostały określone w planach urządzenia lasów. Najistotniejszą sprawą jest zachowanie trwałości lasu jako najbardziej optymalnego sposobu zagospodarowania terenu i pełnienia przez las funkcji ochronnej w stosunku do: powierzchni ziemi, gleby, wód powierzchniowych oraz w celu zachowania piękna przyrody i krajobrazu.

c) z mocy ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i Administracji Morskiej z dnia 21 marca 1991 r. (t.j. Dz. U. z **2013** r., poz. **934**, z późn. zmian.) i rozporządzenia Rady

Ministrów z dnia 29 kwietnia 2003 r. w sprawie określenia minimalnej i maksymalnej szerokości pasa technicznego i ochronnego oraz sposobu wyznaczania ich granic (Dz. U. Nr 89, poz. 820, z **późn. zmian.**),

- **pas techniczny i pas ochronny brzegu morskiego**; granice oraz szerokość pasa technicznego i ochronnego ustalone zostały: Zarządzeniem Nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie określenia granic pasa technicznego Urzędu Morskiego w Słupsku na terenie Województw Pomorskiego i Zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 71, poz. 1264) oraz Zarządzeniem Nr 3 Dyrektora Urzędu Morskiego z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie określenia granic pasa ochronnego Urzędu Morskiego w Słupsku na terenie Województw Pomorskiego i Zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 71, poz. 1265).

Rada Gminy w Będzinie uchwałą Nr XXXI/258/06 z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie zaopiniowania przebiegu pasa technicznego brzegu morskiego na terenie Gminy Będzino zaopiniowała pozytywnie przebieg pasa technicznego.

Zgodnie z art. 17 pkt 7 lit. f oraz art. 53 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i Administracji Morskiej projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w zakresie pasa technicznego i ochronnego brzegu morskiego podlegają uzgodnieniu z dyrektorem właściwego urzędu morskiego.

Pas techniczny obejmuje wąski pas brzegu morskiego - klif, wydmy (z lasami na wydmach), który musi być umacniany i chroniony przed niszczyielską działalnością fal morskich, oraz nadmierną antropopresją. Penetracja turystyczna przez wydmy, klif i las, na wydmach może odbywać się po wyznaczonych przejściach.

W pasie ochronnym obowiązuje zagospodarowanie nie powodujące zagrożeń dla terenów morskich.

4.2. Ze stanu funkcjonowania środowiska wynika:

a) obszar gminy przedstawia krajobraz kulturowo-rolniczy o cechach harmonijnych. Rolnicza przestrzeń produkcyjna zajmuje 80% powierzchni ogólnej, stanowi podstawowe bogactwo przyrodnicze gminy. Ogólny wskaźnik bonitacyjny gleb wynosi 1,03 i jest najwyższy w gminach byłego województwakoszalińskiego. W użytkach rolnych przeważają grunty orne (ca 70%) żyzne o zdecydowanejprzewadze III i IV klasy (kompleks glebowy 2-pszenny dobry i 4-żytni bardzo dobry), ale dość duży jest udział trwałych użytków zielonych ca 30%. Większa część użytków rolnych jest zmeliorowana, w tym wszystkie większe kompleksy użytków zielonych w dolinach i obniżeniu przy jeziorze Jamno. Część użytków zielonych stanowią poldery, obwałowane i odwodnione za pomocą pomp. Stan urządzeń melioracyjnych jest zróżnicowany, część terenów posiada stare poniemieckie urządzenia, mało sprawne. W obrębie gruntów ornych udział gleb mało żyznych zaliczonych do VI klasy bonitacyjnej jest minimalny. Pomimo to część gruntów nie jest

uprawiana, odsetek ten sięga 10% ogólnej powierzchni rolnej. Lasy zajmują jedynie **11,4%** powierzchni ogólnej gminy. Posiadają przede wszystkim znaczenie ekologiczne, prowadzona jest w nich (z wyjątkiem lasów ochronnych na wydmach) normalna gospodarka leśna, zrębowa, hodowlana i pielęgnacyjna. Lasy reprezentują zróżnicowane siedliska i zróżnicowane drzewostany. Głównym gatunkiem o znaczeniu gospodarczym jest sosna, buk i olsza. Gospodarka leśna stanowi funkcję drugorzędną. **Na terenie gminy zlokalizowane jest złożo kopaliny pospolitej „Borkowice”.** W badaniach geologicznych zwiadowczych określono rejony złóż perspektywicznych o przypuszczalnych zasobach. Są to następujące obszary:

- A. Gwizd - złoża piasku o przypuszczalnych zasobach 70 tys. ton,
- B. Strachomino - złoża piasku o zasobach ca 50 tys. ton,
- C. Smolne - złoża piasku o zasobach ca 60 tys. ton
- D. Tymień - złoża ilłów o przypuszczalnych zasobach 300 tys. ton.

Obecne wydobywanie surowców prowadzone jest lokalnie na potrzeby własne mieszkańców w niewielkich odkrywkach i nie ma to większego znaczenia w gospodarce gminy. Bogactwem naturalnym stanowiącym podstawę rozwoju gminy Będzino są również poza powyżej wymienionymi wartościami zasobowymi środowiska przyrodniczego walory krajobrazowo-przyrodnicze i klimatyczno-zdrowotne czterokilometrowego odcinka brzegu morskiego; korzystne dla rozwoju turystyki i zagospodarowania turystycznego.

b) gmina charakteryzuje się dużymi walorami krajobrazowo-przyrodniczymi reprezentowanymi przez:

- różnorodne typy krajobrazów:
 - nadmorski (odcinek 4,5 km) z ujściem do morza rzeki Czerwonej brzegiem morskim klifowo-wydmowym z szeroką piaszczystą plażą. Szeroki od 250-500 m pas wydm porośnięty jest pięknym lasem sosnowo-dębowym;
 - nadjeziorny, wzdłuż południowych brzegów przymorskiego jeziora Jamno, reprezentowanego przez płaskie, nisko położone (0,2-0,5 m n.p.m.) rozległe torfiaste i bagienne równiny z „wyspami” wysoczyzn morenowych Podamirowo;
 - morenowy, reprezentowany przez wysoczyznę morenową o rzeźbie zróżnicowanej od płaskiej do falistej, z licznymi obniżeniami wytopiskowymi, dolinkami rzeki drobnych cieków często o charakterze przełomowym. W części środkowej licznie występują pagórki kemowe noszące lokalne nazwy gór;
- dobrze rozwiniętą, gęstą sieć niewielkich rzek i rowów melioracyjnych oraz kilkadziesiąt drobnych "oczek" wodnych w powierzchni wysoczyzny. Poza jeziorem Jamno (wody leżą poza gminą) występuje tu jedno jezioro o pow. ca 8,0 ha w m. Strachomino nadające się dla rekreacji i wędkowania. Oczka wodne posiadają znaczenie ekologiczne. Urozmaicają krajobraz. Główną rzeką gminy jest rz. Czerwona, o niewielkich rozmiarach (koryto 4-8 m szerokości) płynąca doliną o zróżnicowanym kształcie i szerokości.
- szatę roślinną charakteryzującą się różnorodnością ekosystemów i gatunków z udziałem zachowanych zbiorowisk o cechach naturalnych; są to:
 - zadrzewienie śródpolne, licznie występujące wśród pól uprawnych, porastające wierzchołki wzniesień, skarpy, zbocza rozcięć erozyjnych, w obniżeniach. W drzewostanach dominują gatunki liściaste: buki, brzozy, dęby, olchy, lokalnie świerki i sosny. Zadrzewienia towarzyszą większości dróg lokalnych; są to lipy, klony, topole;
 - lasy na siedliskach nieomal wszystkich typów występujących na niżu: siedliska boru suchego oraz boru świeżego w pasie wydm nadmorskich, siedliska boru mieszanego świeżego w strefie wododziałowej (fragment sandru), siedliska lasu świeżego na wysoczyźnie o podłożu gliniastym, lasy i bory wilgotne bory bagienne i olsy w torfiastych obniżeniach przy jeziorze Jamno. Z różnorodnością siedlisk związane są drzewostany; dominuje sosna i buk jako domieszki; dąb, brzoza a na siedliskach olsu olcha czarna;
 - zespoły roślinności trawiastej z krzakami wierzby w licznych podmokłych obniżeniach wytopiskowych oraz łąki i pastwiska użytkowane rolniczo w rozległych dolinach rzecznych i polderach;
- ekosystemy torfowiskowe i bagienne o dużym stopniu naturalności. Do szczególnie cennych należą zachowane torfowiska wysokie w obrębie terenów leśnych na wododziale tzw. „Warnie Bagno” oraz „Wierzchomińskie Bagno” (rezerwat przyrody o pow. 43 ha). „Warnie Bagno” (rezerwat przyrody o pow. 300 ha) reprezentuje kopolowe torfowisko wysokie typu bałtyckiego, bogato zróżnicowane fitosocjologicznie z gatunkami mszaków i wrzośców. Liczne torfowiska drobne o pow. od 0,5 ha oraz większe kilkuhektarowe o różnym stopniu naturalności występują na wysoczyźnie w obrębie całej gminy.

Wzdłuż brzegów jeziora Jamno występuje pas szuwarów przybrzeżnych o szerokości 10-40 m. Stwierdzono występowanie w tym pasie 21 gatunków roślin, dominującym gatunkiem jest trzcina pospolita, następnie manna mielec i pałka wąskolistna.

c) stan czystości wiodących elementów środowiska przyrodniczego jest korzystny z wyjątkiem wód powierzchniowych. Wody rzek oraz jeziora Jamno (wody jeziora należą do gminy Mielno) są silnie zanieczyszczone, zostały zakwalifikowane do III klasy czystości, a większość odcinków rzek

uznana za nie odpowiadające normom (non) t.j.: rzeka Czerwona na całej długości, Strzeżenica od m. Kazimierz do ujścia. Przyczyną zanieczyszczeń są ścieki bytowe z miejscowości usytuowanych nad rzekami oraz zanieczyszczenia obszarowe z otaczających użytków rolnych nawożonych mineralnie. Powietrze atmosferyczne jest czyste zarówno pod względem zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Wielkości opadu pyłu i zanieczyszczeń gazowych SO₂ i NO₂ (badane w m. Mielno, Koszalin) mieszczą się w granicach właściwych dla obszarów chronionych. Szata roślinna lasów charakteryzuje się dobrą kondycją biologiczną, na ogół lasy porastają żyzne siedliska glebowe na wysoczyźnie (drzewostany bukowe, sosnowe w obrębie sandru oraz specyficzne siedliska wilgotne w obniżeniu jeziora Jamno (drzewostany siedlisk olsu i łągu), a nawet lasy nadmorskie porastające wydmy utworzone na podłożu gliniastym (Pleśna) są dość odporne na działania czynników atmosferycznych i zagrożenia szkodnikami biologicznymi.

- d) stopień przekształcenia środowiska naturalnego jest duży, związany przede wszystkim z gospodarką rolną. Są to melioracje wprowadzone wiele lat temu (w okresie przedwojennym) zarówno w obrębie gruntów ornych jak i w podmokłych obniżeniach w obrębie wysoczyzny, w dolinach rzek oraz w bagnisto-torfiastym obniżeniu przy jeziorze Jamno. Obniżenia i torfowiska zostały poddane renowacjom w okresie późniejszym w pasie nadmorskim i nadjeziornym zamienione w poldery tj. obwałowane, odwodnione za pomocą pomp. Rzeki i ich dopływy (cała rzeka Czerwona z dopływem Tymienicą) zostały uregulowane, w części obwałowane, zbudowano całe systemy rowów i kanałów powiązanych z rzekami. System ten dzięki stałej kontroli i konserwacji urządzeń działa, utrzymując stan względnej równowagi w środowisku przyrodniczym. W ostatnich latach na części terenów zaniechano melioracji, nastąpiło wypływanie rzek, zarastanie rowów, podtapianie użytków rolnych, następuje sukcesja wielu gatunków roślin naturalnych dla określonych siedlisk pierwotnych.
- Systemy melioracji spowodowały w wielu wypadkach istotne zmiany naturalnych ekosystemów szczególnie torfowisk. Zostały one zamienione w łąki kwaśne i pastwiska (torfowa dolina rzeki Czerwonej, Tymienicy i Baby, bagienne rejonu ujściowe Strzeżenicy i Dzierżęcinki, torfowo-gytiowy polder Kazimierz).
- e) niekorzystnym zjawiskiem jest również niski procent powierzchni leśnej w gminie Będzino oraz w sąsiednich gminach nadmorskich. Wynika to głównie z wysokiej żyzności gleby, które zostały zagospodarowane dla rolnictwa. Obecnie część gleb (ca 10%) nie jest uprawiana. Należy dążyć do zwiększenia zalesienia, lub przynajmniej obudowania rzek i cieków płynących w dolinach erozyjnych ciągami zakrzewień i zadrzewień (również w celu ochrony wód przed zanieczyszczeniem z pól).
- f) warunki fizjograficzne analizowane z punktu widzenia osadnictwa są korzystne w obrębie wysoczyzny morenowej, niekorzystne w podmokłych, torfiastych i bagiennych obniżeniach. Doliny rzeczne, obniżenia przy jeziorze Jamno (zajęte przez użytki zielone, mokradła, bagna) powinny być wyłączone z zabudowy ze względu na niekorzystne warunki klimatyczno-zdrowotne i budowlane gruntowo-wodne. W większości istniejące osadnictwo usytuowane jest na terenach korzystnych pod względem klimatycznym i budowlanym. Nie występują istotne zagrożenia i uciążliwości dla mieszkańców. Pewną uciążliwością jest hałas i spaliny pojazdów samochodowych wzdłuż drogi krajowej Koszalin - Kołobrzeg, przy której zlokalizowana jest zabudowa kilku wsi (szczególnie Mścice i Będzino). Na terenie gminy nie występują zakłady szczególnie uciążliwe dla środowiska, występuje kilkanaście zaliczonych do mogących oddziaływać na środowisko.
- g) ze studiów, koncepcji i projektów planów wyższego rzędu (tj. krajowych i wojewódzkich) wynika, że ochroną należałoby objąć następujące obszary:
- rejon bagienne i torfowiskowe wokół jeziora Jamno ze względu na unikatowe środowisko łąkowe awifauny oraz miejsce odpoczynku ptaków wędrownych. W koncepcji sieci ECONET jest to rejon uznany za „biocentrum” w obszarze węzłowym „Wybrzeża Bałtyku”,
 - strefę brzegu morskiego z pasem klifowo-wydmowym i rejonem ujściowym rzeki Czerwonej tj. zachować istniejące formy krajobrazu bez zabudowy - wnioski wstępnej koncepcji studium zagospodarowania przestrzennego byłego woj. koszalińskiego,
 - rejon wododziału I-go rzędu (pomiędzy dorzeczem Parsęty a rzeki Czerwonej) z zachowanymi torfowiskami wysokimi i obszarami leśnymi o zróżnicowanych siedliskach objąć ochroną prawną jako „zespół krajobrazowo-przyrodniczy” - wnioski jw.

5.0. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

5.1. W świetle ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochronie i opiece podlegają bez względu na stan zachowania: zabytki nieruchome będące, w szczególności: krajobrazami kulturowymi, układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi, dziełami architektury i budownictwa, dziełami budownictwa obronnego, obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi, cmentarzami, parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni, miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji, zabytki archeologiczne.

Organem prawnej ochrony dziedzictwa kulturowego na terenie Województwa Zachodniopomorskiego jest Wojewoda działający przy pomocy Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie. Na terenie powiatu w zakresie określonym przepisami ustawy jest Starosta. Natomiast na terenie gminy Wójt.

5.2. Bezwzględnej ochronie konserwatorskiej podlegają zabytki objęte ochroną prawną, wpisane do rejestru zabytków. Niedopuszczalna jest jakakolwiek działalność inwestycyjna prowadząca do rozbudowy, przebudowy, zmiany bryły, elewacji obiektu, zmiany materiałowej, zmiany zagospodarowania otoczenia. Dopuszcza się prace rekonstrukcyjne, remontowe, porządkowanie otoczenia, wyłącznie pod warunkiem uzyskania uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i wykonania ich ściśle wg uzyskanych warunków pod jego nadzorem. Dotyczy to również zmian sposobu użytkowania tych obiektów oraz wszelkich prac inwestycyjnych i remontów obiektów znajdujących się w ich najbliższym otoczeniu.

5.3. Ochroną konserwatorską objęte są wszystkie obiekty kubaturowe wzniesione przed 1945 r. w tym występujące w ewidencji konserwatorskiej, w katalogu budownictwa ludowego. Ochroną konserwatorską objęte są również dawne cmentarze, parki, historyczne układy ruralistyczne wsi, założenia pałacowe dworskie, dworsko-folwarczne, folwarczne, zespoły i budowle produkcyjne itp.

Obiekty objęte ewidencją konserwatorską posiadają już wartość historyczną i kulturową, niektóre z nich mogą być stopniowo obejmowane prawną ochroną konserwatorską. W związku z tym należy dążyć do utrwalenia tych wartości poprzez właściwy nadzór nad ich remontami, modernizacją oraz lokalizacją nowych inwestycji w ich otoczeniu. Niezbędne są w tym zakresie opinie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W 2010 r. została opracowana Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Będzino.

Gminna ewidencja zabytków stanowiła podstawę do sporządzenia dla gminy Będzino „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2011-2015” w zgodności z wytycznymi zawartymi w „Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami na lata 2008-2012 dla Województwa Zachodniopomorskiego”.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 75, poz. 474), stanowiącej nowelizację ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino uwzględnia się ustalenia gminnego programu opieki nad zabytkami, w tym ochronę:

- zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków,
- parków kulturowych.

5.4. Obiekty zabytkowe nieruchome.

1) OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW.

A. ARCHITEKTURA I BUDOWNICTWO.

DOBRZYCA

Kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. parafialny pw. Św. Trójcy z 1867 r. neogotyk **wraz z otoczeniem (działką nr 176/3)**. Nr rej. 1267. Decyzja z 31.12.1998 r.

DWOREK

Pałac. Nr rej. 955. Decyzja z 10.03.1977 r. KŁADNO

Pałac. Nr rej. 956. Decyzja z 12.03.1977 r.

ŁASIN

Kościół – **relikty murów**. Nr rej. 142. Decyzja z 26.04.1957 r. (nie istnieje)

ŁĘKNO

Kościół. Nr rej. 141. Decyzja z 27.04.1957 r.

MIŁOGOSZCZ

Kuźnia dworska, ob. dom mieszkalny nr 9. Nr rej. 1180. Decyzja z 19.07.1983 r. MŚCICE

Dom nr 13-13a. Nr rej. 605. Decyzja z 29.08.1975 r.

Dom ul. Bałtycka 2 - Nr rej. A-336. Decyzja z 11.01.2008 r. (translokowany do Policka) PLEŚNA

Dwór. Nr rej. 957. Decyzja z 12.03.1977

r. STRACHOMINO

Kościół . Nr rej. 137. Decyzja z 21.04.1957 r. (nie istnieje) STRZEPOWO

Pałac. Nr rej. **A-425**. Decyzja z 12.03.1977 r. i 28.05.1995 r.

Kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. filialny pw. św. Andrzeja Boboli z poł. XIX w. neogotyck **wraz z otoczeniem (działką nr 30)**. Nr rej. 1266. Decyzja z 31.12.1998 r.

STRZEŻENICE

Kościół (ruina). Nr rej. 138. Decyzja z 26.04.1957

r. ŚMIECHÓW

Kościół par. pw. Matki Boskiej Królowej Polski wraz z otoczeniem (cmentarz kościelny, bramka). Nr rej. 75. Decyzja z 23.05.1955 r.

Dwór (dec. willa nr 20). Nr rej. 1178. Decyzja z 29.06.1983

r. WIERZCHOMINO

Kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. filialny pw. św. Piotra i Pawła wraz z otoczeniem (cmentarz kościelny z fragmentami nagrobków z XIX w i I poł. XX w., bramka). Nr rej. 602. Decyzja z 29.08.1966 r.

B. PARKI.

DOBRE

Park **dworski I i dworski II**. Nr rej. 1026. Decyzja z 12.06.1978

r. DWOREK

Park pałacowy. Nr rej. 955. Decyzja z 10.03.1977

r. KAZIMIERZ POMORSKI

Park **dworski z aleją dojazdową**. Nr rej. 1027. Decyzja z 12.06.1978

r. KŁADNO

Park pałacowy. Nr rej. 956. Decyzja z 12.03.1977

r. MIŁOGOSZCZ

Park **dworski** z aleją dojazdową. Nr rej. 1126. Decyzja z 11.10.1980

r. MŚCICE

Park dworski. Nr rej. 1028. Decyzja z 12.06.1978

r. PLEŚNA

Park dworski. Nr rej. 957. Decyzja z 12.03.1977

r. SMOLNE

Park dworski. Nr rej. 1029. Decyzja z 12.06.1978

r. STRZEPOWO

Park pałacowy. Nr rej. **A-425**. Decyzja z 12.03.1977 r. i 28.05.1995 r.

ŁASIN

Park pałacowy. Nr rej. 13. Decyzja z 16.11.1953 r.

C. CMENTARZE.

ŚMIECHÓW

Cmentarz przykościelny XIV-XXI w. historycznie związany z XIII-wieczną świątynią; obecnie parafialno-komunalny. Nr rej. 75. Decyzja z 23.05.1955 r.

WIERZCHOMINO

Cmentarz przykościelny XVIII-XX w. wygradzony ceglano-kamiennym murem z bramą, obsadzony starodrzewem. Nr rej. 602. Decyzja z 29.08.1966 r.

2) POZOSTAŁE OBIEKTY I OBSZARY ZABYTKOWE OBJĘTE OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ W TYM RÓWNIEŻ WYSTĘPUJĄCE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW (W TYM TYPOWANE DO REJESTRÓW ZABYTKÓW)

A. ARCHITEKTURA I BUDOWNICTWO.

BARNIN

Szkoła, nr 8, ob. dom mur. pocz. XX w. - w woj. ewid. zabytków
Dom mieszkalny nr 1; szach./mur. I poł. XIX - pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 6; mur. 4 ćw. XIX w.
Dom mieszkalny nr 9; szach./mur. II poł. XIX - 1 ćw. XX w.
Dom mieszkalny nr 10; szach./mur. II poł. XIX w.

BĘDZINKO

Dom mieszkalny nr 4; szach./mur. I poł. XIX - ćw. XX w.
Dom mieszkalny nr 7; szach./mur. II poł. 1 ćw. XX w.
Dom mieszkalny nr 9; mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 11; mur. II poł. XIX w. - w woj. ewid. zabytków
Dom mieszkalny nr 27; szach./mur. I poł. XIX - pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 30; szach./mur. II poł. XIX w. - w woj. ewid. zabytków
Dom mieszkalny nr 32; szach./mur. II poł. XIX w.

BĘDZINO

Dom mieszkalny (chałupa) nr 34; szach. I poł. XIX w. - w woj. ewid. zabytków, typowany do rejestru zabytków
Budynek stacji kolejowej bez nr; mur. XIX/XX w.
Mleczarnia nr 80; mur. pocz. XX w. - w woj. ewid. zabytków
Budynek inwentarski nr 15; mur. 1908 r.
Dom mieszkalny nr 23; szach./mur. I poł. XIX - I. 20-te XX w.
Piwnica nr 34; mur. poł. XIX w.
Dom mieszkalny nr 35; szach. 4 ćw. XIX w.
Budynek inwentarski i stodoła nr 43; mur. 1 ćw. XX w.
Stodoła nr 48; mur. I. 20-te XX w.
Stodoła nr 51; mur. I. 20-te XX w.
Dom mieszkalny nr 78; mur. pocz. XX w.
Budynek inwentarski nr 79; mur. 1921 r.
Owalnicowy układ przestrzenny - w woj. ewid. zabytków

BORKOWICE

Dworzec kolejowy bez nru; mur. pocz. XX w. - w woj. ewid. zabytków
Magazyn przykolejowy bez nr; mur. pocz. XX w.
Karczma (obecnie dom mieszkalny) nr 2; mur. 4 ćw. XIX w.
Spichlerz folwarczny nr 10; mur. pocz. XX w.
Magazyn folwarczny nr 10; mur. pocz. XX w.
Dwór (obecnie dom mieszkalny) z ogrodzeniem i bramą nr 11; mur./met. I. 10-te XX w. - w woj. ewid. zabytków

DOBIEŚLAWIEC

Dom mieszkalny nr 5; szach./mur.; poł. XIX - I. 70-te XX w. - w woj. ewid. zabytków
Stodoła nr 5; szach. II poł. XIX w.
Zagroda (dom, stodoła, obora) nr 7; szach./mur. I poł. XIX - pocz. XX w.
Stodoła nr 10; szach. 2 poł. XIX w.
Szkoła (obecnie dom mieszkalny) nr 12; mur. I. 20-te XX w.
Stodoła nr 14; szach./mur. ok. poł. XIX w.
Dwór (obecnie dom mieszkalny) bez nr; szach./mur. 3 ćw. XIX - I. 70 - te XX w. - w woj. ewid. zabytków
Dom mieszkalny (Barninek); mur./szach. I poł. XIX w.

DOBRE

Dom mieszkalny nr 27; mur. pocz. XX w.
Dwór (obecnie dom mieszkalno-biurowy) nr 44; 3 ćw. XIX w., przeb. w I. 70-tych - w woj. ewid. zabytków

DOBRZYCA

Dom mieszkalny nr 4; szach. ok. poł. XIX w.
Dom mieszkalny z częścią gospodarczą nr 11; mur./szach, pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 14; szach./mur. II poł. XIX - 1 ćw. XX w.
Dom mieszkalny nr 16; mur. 1910 r.
Dom mieszkalny nr 25; mur. I. 20-te XX w.
Ośrodek zdrowia nr 26; mur. I. 20-te XX w. - w woj. ewid. zabytków
Dom mieszkalny nr 27; mur. XIX/XX w.
Budynek inwentarski nr 27; mur. XIX/XX w.
Dom mieszkalny nr 30; mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 36; mur. I. 10/20-te XX w.
Dom mieszkalny nr 37; szach, poł. XIX w.
Dom mieszkalny nr 39; mur./szach. 1910 r.
Dom mieszkalny nr 44; mur. XIX/XX w.
Dom mieszkalny nr 45; mur. XIX/XX w.
Dom mieszkalny nr 46; mur. I. 10-te XX w.
Dom mieszkalny (obecnie poczta) nr 49; mur. 1907 r. - w woj. ewid. zabytków

Dom mieszkalny nr 50; mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 51; mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny (plebania) nr 60; mur. l. 10-te XX w.
Dom mieszkalny nr 61; mur. pocz. XX w.
Gospoda (obecnie bar) nr 62; mur. l. 10-te XX w.
Dom mieszkalny nr 63; mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 64; mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 71; mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 75; szach./mur. poł. XIX - I poł. XX w.
Dwór, obecnie biurowo-mieszkalny nr 80; mur. 3 ćw. XIX - l. 70-te XX w. - w woj. ewid.
zabytków Dom mieszkalny nr 87; mur. l. 10-te XX w.
Dom mieszkalny nr 91; szach, poł. XIX w. - w woj. ewid.

zabytków KŁADNO

Obora-spichlerz (zabudowa folwarczna); mur./szach. koniec XIX - l. 20-te XX w. - w woj. ewid.
zabytków
Stodoła (zabudowa folwarczna); szach./mur. koniec XIX w.
Dom mieszkalny nr 4; szach. I poł. XIX w.
Dom mieszkalny nr 5; mur. koniec XIX w.
Budynek inwentarski nr 5; szach./drewniany koniec XIX w.

ŁASIN

Szkoła (obecnie dom mieszkalny) nr 6; mur. pocz. XX w. - w woj. ewid. zabytków

ŁĘKNO

Świetlica wiejska -sklep bez nr 12; mur. pocz. XX w. - w woj. ewid.
zabytków Dom mieszkalny nr 1; szach./mur. 4 ćw. XIX - l. 20-te XX w.
Dom mieszkalny nr 7; szach. 4 ćw. XIX w.
Stodoła nr 13; szach. 4 ćw. XIX w.
Dom mieszkalny nr 15; mur. koniec XIX w.
Stodoła nr 17; szach. 4 ćw. XIX w.
Dom mieszkalny nr 20; szach. poł. XIX w.
Dom (chałupa) nr 22; szach. poł. XIX w. - w woj. ewid. zabytków
Dom mieszkalny nr 30; mur. l. 10-te XX w.
Dom mieszkalny nr 32; szach. poł. XIX w.
Budynek gospodarczy nr 32; szach. 4 ćw. XIX w. - w woj. ewid.

zabytków ŁOPIENICA

Spichlerz, folwark; mur. pocz. XX w. - w woj. ewid.

zabytków MIŁOGOSZCZ

Obora folwarczna/magazyn; mur. XIX/XX w. - w woj. ewid. zabytków
Obora folwarczna/spichlerz; mur. XIX/XX w. - w woj. ewid. zabytków

MŚCICE

Dwór ul. Koszalińska 85; mur. pocz. XX w; dawna rezydencja - w woj. ewid. zabytków,
typowany do rejestru zabytków
Stodoła (dawny folwark Pątnowo) nr 4; szach. 4 ćw. XIX w.
Dom mieszkalny ul. Koszalińska 13 (d. nr 9); szach./mur. I poł. XIX w. - 1922 r.
Stodoła ul. Koszalińska 13 (d. nr 9); szach. 1836 r.
Dom mieszkalny ul. Koszalińska 21 (d. nr 17); szach./mur. I poł. XIX w.
Dom mieszkalny ul. Koszalińska 31 (d. nr 20); szach. ok. poł. XIX w.
Dom mieszkalny ul. Koszalińska 56 (d. nr 22); mur. l. 20-te XX w.
Dwa budynki inwentarskie ul. Ogrodowa 3 (d. nr 35); mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 43; szach./mur. I poł. XIX - pocz. XX w.
Dom mieszkalny ul. Koszalińska 82 (d. nr 46); mur. pocz. XX w. - w woj. ewid.
zabytków Zagroda dwa budynki gospodarcze ul. Koszalińska 82 (d. nr 46); mur. pocz. XX w.
Budynek gospodarczo-stodolny ul. Kościelna nr 60; szach. ok. poł. XIX w.
Dom mieszkalny ul. Koszalińska 69 (d. nr 62); szach./mur. poł. XIX w.
Dom mieszkalny (poczta) ul. Koszalińska 86 (d. nr 65); mur. l. 20-te XX w. - w woj. ewid.
zabytków
Dom mieszkalny ul. Koszalińska 98 (d. nr 70); mur. 1923 r. - w woj. ewid. zabytków
Dom mieszkalny ul. Koszalińska 83 (d. nr 87); szach./mur. II poł. XIX w.
Dom mieszkalny nr 89; szach. II poł. XIX w.
Dwa budynki inwentarsko-stodolne nr 89; mur. koniec XIX w.
Dom mieszkalny ul. Dworcowa 33 (d. 110); mur. l. 20-te XX w.
Obora i spichlerz pofolwarczny ul. Koszalińska 85; mur. pocz. XX w. - w woj. ewid.
zabytków Dworzec kolejowy; mur. l. 10-te XX w. - w woj. ewid. zabytków

PODAMIROWO

Dom mieszkalny nr 5; mur. 1899

r. POPOWO

Dom mieszkalny nr 7; szach. I poł. XIX w.

Dom mieszkalny nr 8/9; szach. I poł. XIX w.
Dom mieszkalny nr 11; szach. I poł. XIX w.
Obora nr 11; mur. pocz. XX w.
Stodoła nr 11; mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 14; mur. koniec XIX w.
Dom mieszkalny nr 16; mur. I. 10-te XX w.

SKRZESZEWO

Dom mieszkalny nr 1; szach./mur. I poł. XIX w. - 1934 r.
Stodoła nr 3; szach. II poł. XIX w.
Dom mieszkalny nr 4; szach./mur. I poł. XIX - 1 ćw. XX w.
Budynek bramny nr 4; mur. pocz. XX w.
Budynek inwentarski nr 4; mur. pocz. XX w.
Stodoła nr 4; mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 6; szach./mur. I poł. XIX - 1 ćw. XX w.

w. SŁOWIENKOWO

Dom mieszkalny nr 1; szach./mur. II poł. XIX w.
Budynek inwentarski nr 2; mur. II poł. XIX w.
Stodoła nr 2; mur. pocz. XX w.

Dom mieszkalny nr 8; mur. pocz. XX w.

w. SMOLNE - POODBÓRZ

Dom mieszkalny nr 10; mur. koniec XIX w.
Dom mieszkalny nr 29; mur. I. 10-te XX w.
Dom mieszkalny nr 49; szach. koniec XIX w.

STRACHOMINO

Stajnia folwarczna; mur. koniec XIX w. - w woj. ewid. zabytków
Obora folwarczna; mur. I. 20-te XX w. - w woj. ewid. zabytków
Spichlerz folwarczny; mur. I. 20/30-te XX w.
Szkoła (obecnie dom mieszkalny) nr 10; mur. I. 10-te XX w. - w woj. ewid. zabytków
Dom mieszkalny nr 14; mur. pocz. XX w.

Dom mieszkalny (czworak) nr 31; mur. 1870

r. STRZEPOWO

Obora folwarczna (cz. A); mur. XIX/XX w.
Obora folwarczna (cz. B); mur. XIX/XX w.
Obora folwarczna; mur. XIX/XX w.
Dom mieszkalny nr 16; mur. pocz. XX w.
Dom rządcy (obecnie mieszkalny) nr 17; mur. I. 10-te XX w. - w woj. ewid. zabytków
Szkoła (obecnie dom mieszkalny) nr 26; mur. pocz. XX w. - w woj. ewid. zabytków
Gospoda (obecnie dom mieszkalny) nr 27; mur. I. 10-te XX w. - w woj. ewid. zabytków

STRZEŻENICE

Dom mieszkalny nr 2; mur. koniec XIX w.
Budynek inwentarski nr 2; mur. koniec XIX w.
Dom mieszkalny nr 3; szach. II poł. XIX w.
Stodoła nr 3; szach./mur. koniec XIX w.
Dom mieszkalny nr 4; szach./mur. 4 ćw. XIX w.
Budynek inwentarski nr 4; mur. koniec XIX w.
Dom mieszkalny nr 5; mur. I. 20-te XX w.
Dom mieszkalny nr 6; szach./mur. 3 ćw. XIX w.
Dom mieszkalny nr 18; szach./mur. koniec XIX w.

ŚMIECHÓW

Szkoła (całościowo zachowana, ob. dom nr 10; mur. XIX/XX w. - w woj. ewidencji zabytków, typowany do rejestru zabytków)
Dom mieszkalny nr 28; szach. I poł. XIX w. - w woj. ewidencji zabytków, typowany do rejestru zabytków
Dom mieszkalny (dwojak) nr 1; szach. 3 ćw. XIX w.
Dom mieszkalny nr 5; szach. I poł. XIX w.
Dom mieszkalny nr 15; szach./mur. I poł. - 1 ćw. XX w.
Budynek inwentarski nr 15; mur. pocz. XX w.
Budynek gospodarczo-stodolny nr 15; szach./mur. 4 ćw. XIX w.
Dom mieszkalny nr 16; szach./mur. I poł. XIX - pocz. XX w.
Budynek inwentarski nr 16; mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 22; szach./mur. koniec XIX w.

w. TYMIEN

Spichlerz folwarczny; mur. 1898 r. - w woj. ewid. zabytków
Budynek mieszkalny z trafostacją nr 1; mur. I. 20-te XX w. - w woj. ewid. zabytków
Dworzec kolejowy nr 5; mur. I. 10-te XX w. - w woj. ewid. zabytków
4 budynki gospodarcze nr 21-27; szach. poł. XIX w.

Dom mieszkalny nr 32; szach./mur. I poł. XIX - 1 ćw. XX
w. Dom mieszkalny nr 33; mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 35; szach./mur. poł. XIX w.
Dom mieszkalny nr 36; szach./mur. poł. XIX w.
Dom mieszkalny nr 37; szach./mur. poł. XIX w.

WIERZCHOMINKO

Spiczlerz i dom folwarczny; mur. 1856 r. 1 ćw. XX w. - w woj. ewid.
zabytków Stodoła folwarczna; mur. koniec XIX w.

Dom mieszkalny nr 4; mur. pocz. XX w.
Dom mieszkalny nr 5; mur. I. 10-te XX w.

Dom mieszkalny nr 8; szach./mur. poł. XIX
w. Dom mieszkalny nr 9; mur. pocz. XX w.

Szkoła (obecnie dom mieszkalny) nr 12-13; mur. pocz. XX w. - w woj. ewid.
zabytków WIERZCHOMINO

Dom mieszkalny nr 25; mur./szach. 4 ćw. XIX w.

Obora pofolwarczna nr 27; mur. 4 ćw. XIX w. - w woj. ewid.
zabytków Dom mieszkalny nr 33; szach./mur. poł. XIX - 1 ćw. XX w.

Dom mieszkalny nr 41; szach. poł. XIX

w. ZAGAJE

Dom mieszkalny nr 2; szach./mur. I poł. XIX - 1 ćw. XX
w. Stodoła nr 2; mur. XIX/XX w.

Dom mieszkalny nr 7; mur. koniec XIX w.
Dom mieszkalny nr 8; mur. I. 10-te XX w.

B. PARKI.

ŁOPIENICA

park dworski o pow. ok. 1,0 ha; pierwotnie ogród o cechach krajobrazowych i elementach romantycznych (staw, kopiec z fosą) - w woj. ewid. zabytków

MŚCICE

park wiejski ulokowany pośrodku wsi; widoczny na mapie z 1890 r.; w obrębie parku założono dwa cmentarze - w woj. ewid. zabytków

STRACHOMINO

park dworski o powierzchni ok. 6,0 ha założony w I poł. XIX w. W parku odnotowano drzewa pomnikowe 2 wiąz i 1 lipę - w woj. ewid. zabytków

STRZEŻENICE

park dworski ulokowany na wschodnim skraju wsi założenie parkowe o pow. ok. 3,0 ha, ze stawem - w woj. ewid. zabytków

TYMIEN

park dworski o pow. 2,6 ha; I poł. XIX w., park o założeniu krajobrazowym z elementami romantyzmu położony po zach. stronie drogi wiejskiej - w woj. ewid. zabytków, typowany do rejestru zabytków,

WIERZCHOMINKO

park dworski o pow. ok. 6,5 ha założony na pocz. XIX w. jako ogród ozdobny i rozbudowany w poł. XIX w.; w płn.-zachodniej części parku znajdował się cmentarz rodowy (obecnie słabo czytelny w terenie, bez widocznych elementów sepulkralnych) - w woj. ewid. zabytków, typowany do rejestru zabytków,

WIERZCHOMINO

park dworski o pow. ok. 1,5 ha; uszczuplony przez współczesne inwestycje, brak zabytkowego starodrzewu za wyjątkiem szpalerów przed frontem folwarku - w woj. ewid. zabytków

C. CMENARZE.

DOBRZYCA

cmentarz przykościelny (czynny); II poł. XIX w. i I poł. XX w. Część nekropolii zaniedbana - w woj. ewid. zabytków

ŁASIN

cmentarz poewangelicki bez elementów sepulkralnych i zabytkowej zieleni; teren zakrzewiony, zaśmiecony + przykościelny (bez kościoła) - w woj. ewid. zabytków

ŁOPIENICA

obelisk w parku dworskim.

ŁĘKNO

cmentarz przykościelny; XV - XX w., ulokowany pośrodku wsi, po płn. stronie drogi; działka kościelna wieloboczna, obsadzona zwartą kępą lip i jesionów, o zatartym układzie cmentarza, ze śladami nagrobków i metalowych ogrodzeń - w woj. ewid. zabytków

cmentarz ewangelicki ob. komunalny; koniec XIX w., ulokowany pośrodku wsi, po płd. stronie drogi z którą skomunikowany jest krótką aleją lipową, tworząca również oś widokową z kościołem; nekropolia w kształcie regularnego czworoboku, ogrodzona, obsadzona lipami i jesionami, ze śladami

nagrobków z 1 poł. XX w. - w woj. ewid.
zabytków MIŁOGOSZCZ

cmentarz rodowy - ulokowany w południowo-wschodniej części parku; założony pocz. XX w. MŚCICE

cmentarz poewangelicki z przełomu XIX/XX w. w obrębie parku + cmentarz rodowy z 1 ćw. XX w. w obrębie parku. - w woj. ewid. zabytków

SMOLNE

cmentarz ewangelicki leśny położony po zach. stronie folwarku (Falkenburg) z 1 ćw. XX w. - w woj. ewid. zabytków

STRACHOMINO

cmentarz na działce kościelnej z XIV w. - w woj. ewid. zabytków

STRZEŻENICE

cmentarz przykościelny o zatartym układzie; ślady XIX i XX w. nagrobków (ruiny kościoła) - w woj. ewid. zabytków

STRZEPowo

cmentarz przykościelny XIX w. - w woj. ewid. zabytków

WIERZCHOMINO

cmentarz poewangelicki z pocz. XX w.

5.5. Układy ruralistyczne oraz zabudowa.

Na obszarze gminy występują różne typy wsi, które ukształtowane zostały w oparciu o określone uwarunkowania geograficzne, historyczne, własnościowe i kulturowe.

Najstarsze (słowiańskie) układy przestrzenne mają formy placowe i ulicowe, które w okresie rozbudowy założeń rezydencjonalno-folwarcznych (XVIII-XIX w.) oraz w I poł. XX w. zostały częściowo przekształcone. Najlepiej zachowane są średniowieczne okolnice-owalnice (Będzino) oraz sporadycznie ulicówki (np. Strzepowo, Wierzchomino). Drugą grupę stanowią wsie kolonizacyjne, w formie regularnych rzędówek i układów rozproszonych, zakładane na terenach

poleśnych i bagienno-podmokłych, związane z XVIII-wieczną akcją osadniczą, realizowaną za czasów Fryderyka II - np. Będzinko, Słowienkowo, Skrzyszewo.

Trzecią grupę wsi na terenie gminy stanowią niewielkie osady (folwarki i kolonie) zakładane od I poł. XIX w., po regulacji gruntów. Są to typowe osady folwarczne, podległe rycerskim majątkom (np. Smolne, Żydówko) oraz kolonie chłopskie w formie zwartych lub rozproszonych przysiółków (np. Komory, Mączno, Pakosław, Uliszki). W pierwszym ćw. XIX w. przy niektórych wsiach powstały kolonie, wytyczone w bezpośrednim sąsiedztwie pierwotnego układu przestrzennego (np. Wierzchomino). Po 1945 roku część wsi zostało rozbudowanych w formy wielodrożnicowe (np. Mścice, Będzino) lub przekomponowane (zdewaloryzowane) w wyniku licznych ubytków pierwotnej kompozycji przestrzennej oraz lokowania nowych osiedli mieszkaniowych (bloki PGR). Oprócz tego doszło do przyłączenia pierwotnych osad (koloni) do sąsiednich (dużych) wsi. Po 1945 r. wyburzono część niewielkich (XIX-wiecznych) osad rybackich i rolniczych.

BUDOWNICTWO LUDOWE - zaliczone do grupy jamneńskiej (Mścice) stanowiło do końca XIX w. swoistą wyspę kulturową. Zabudowę pełno i średniorolną odnotowano w obrębie wsi średniowiecznych (np. Będzino, Kładno) oraz kolonizacyjnych. Są to zagrody 3 i 4-budynkowe, o układach w podkowę. W obrębie kolonii i wybudowań chłopskich dominują niewielkie zagrody. Budynek szachulcowych których w latach 70-tych było około 100 przetrwało niewiele; obecnie zachowane w formie szczątkowej są przebudowane i zdewaloryzowane.

ARCHITEKTURA REZYDENCJONALNA - jest obecnie reprezentowana przez 9 obiektów: 6 dworów (Dobiesławiec, Dobrze, Dobrzyca, Kładno, Mścice, Śmiechów) i 3 pałace-pałacyki (Dworek, Pleśna, Strzepowo). Najstarszy obiekt pochodzi z poł. XIX. (Strzepowo), pozostałe z okresu 4 ćw. XIX - pocz. XX w.

ZESPOŁY FOLWARCZNE - stanowią niewielkie kompozycje architektoniczne o zróżnicowanych układach. Dominują budynki murowane (cegłane), sporadycznie murowano-drewniane, szachulcowe a nawet betonowe wzniesione w okresie 4 ćw. XIX w. - I. 30-te XX w.

ARCHITEKTURA SAKRALNA - to najcenniejsze i najstarsze elementy historycznej zabudowy krajobrazu kulturowego; część obiektów objęta jest prawną ochroną konserwatorską. Na terenie gminy występują 4 kościoły średniowieczne, gotyckie (Łękno, Śmiechów, Strzeżenice - ruina), jeden kościół XVIII-wieczny, barokowy (Wierzchomino) oraz dwa kościoły neogotyckie (Dobrzyca, Strzepowo). Po 1945 r. wyburzono kościoły w Łasinie i Strachominie, nowa świątynia powstała w Mścicach.

ARCHITEKTURA PRZEMYSŁOWA - zachowana jest w formie szczątkowej: mleczarnie w Borkowicach, Będzinie.

ARCHITEKTURA KOMUNALNA - to licznie reprezentowane budynki szkolne oraz dawne świetlice,

gospody, zaadaptowane na sklepy, bary (np. Dobrzyca, Łękno).

ZAŁOŻENIA PARKOWE - są jednym z najcenniejszych elementów zieleni komponowanej; pierwotnie towarzyszyły zespołom rezydencjonalno - folwarcznym. Większość tych obiektów jest wpisanych do rejestru zabytków. Dominują założenia krajobrazowe i naturalistyczne, o XIX-wiecznej metryce (np. Dworek, Kazimierz, Kładno, Miłogoszcz, Mścice, Smolne, Strzepowo).

CMENTARZE - ulokowane są na obrzeżach historycznych założeń przestrzennych; zakładane od 2 poł. XIX w. z zielenią wysoką obecnie o częściowo zatartych układach.

5.6. Archeologiczne środowisko kulturowe

Obszar gminy Będzino historycznie związany jest z osadnictwem Pobrzeża Południowo-Bałtyckiego. Część północna przynależy do Wybrzeża Słowińskiego, a część środkowa i południowa gminy położona jest na Równinie Słupskiej.

Na terenie gminy Będzino zaewidencjonowano w Gminnej Ewidencji Zabytków ogółem 422 stanowiska archeologiczne; wielokrotnie na poszczególnych stanowiskach stwierdzono współwystępowanie pozostałości osadniczych z różnych okresów chronologicznych.

Rozpoznane i zewidencjonowane na obszarze gminy Będzino stanowiska archeologiczne zostały naniesione na planszy kierunków Nr 2 niniejszego studium. Dobra kultury są bogactwem narodowym i powinny być chronione przez wszystkich obywateli. Organy rządowe i samorządowe są zobowiązane do zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych w celu ochrony dóbr kultury, między innymi i zasobu archeologicznego.

Celem ochrony stanowisk archeologicznych jest zachowanie rozpoznanych stanowisk archeologicznych w stanie niezmienionym, ograniczenie do niezbędnego minimum prowadzenia archeologicznych badań ratowniczych oraz prawne uregulowanie sposobu zgłaszania i wykonywania prac ziemnych na terenach, na których stwierdzono w ramach badań AZP ślady dawnego osadnictwa.

Wykaz stanowisk archeologicznych gminy Będzino znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków.

Lp	Nazwa miejscowości	Nr stanowiska w ewidencji	Obszar AZP	Nr stanowiska na obszarze AZP	Forma osadnicza i okres chronologiczny
Nr oznaczenia na rysunku studium					
1	Barnin	1	14-19	46	Ślad osadniczy ze średniowiecza
2	Barnin	3	14-19	48	Ślad osadniczy ze starożytności
3	Barnin	4	14-19	49	Osada kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
					Osada z wczesnego średniowiecza
4	Będzinko	1	14-19	18	Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
5	Będzinko	2	14-19	19	Ślad osadniczy ze średniowiecza
6	Będzinko	3	14-19	20	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
7	Będzinko	5	14-19	22	Ślad osadniczy ze średniowiecza
8	Będzinko	6	14-19	23	Ślad osadniczy ze średniowiecza

9	Będzinko	7	14-19	24	Ślad osadniczy dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
10	Będzinko	9	14-19	26	Ślad osadniczy ze średniowiecza
11	Będzinko	10	14-19	27	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
12	Będzinko	12	14-19	29	Ślad osadniczy ze średniowiecza
13	Będzinko	13	14-19	30	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
					Osada dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
14	Będzinko	15	14-19	32	Ślad osadniczy kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
15	Będzinko	18	14-19	35	Ślad osadniczy ze średniowiecza
16	Będzinko	19	14-19	36	Ślad osadniczy ze średniowiecza
17	Będzinko	20	14-19	37	Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
18	Będzinko	21	14-19	38	Ślad osadniczy z epoki kamienia
19	Będzinko	23	14-19	40	Ślad osadniczy okresu wpływów rzymskich
20	Będzinko	24	14-19	41	Ślad osadniczy ze średniej epoki kamienia – Mezolitu
					Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
21	Będzinko	25	14-19	42	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
22	Będzinko	26	14-19	43	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia – Neolitu
					Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
23	Będzino	1	14-19	88	Ślad osadniczy ze średniowiecza
24	Będzino	2	14-19	89	Ślad osadniczy ze średniowiecza
25	Będzino	3	14-19	90	Ślad osadniczy ze średniowiecza
26	Będzino	4	14-19	91	Ślad osadniczy ze średniowiecza
27	Będzino	5	14-19	92	Ślad osadniczy ze średniowiecza
28	Będzino	7	14-19	94	Ślad osadniczy ze średniowiecza
29	Będzino	8	14-19	95	Ślad osadniczy ze średniowiecza
30	Będzino	12	14-19	99	Ślad osadniczy ze średniowiecza
31	Będzino	15	14-19	102	Ślad osadniczy ze średniowiecza

32	Będzino	16	14-19	103	Ślad osadniczy ze średniowiecza
33	Borkowice	1	14-18	1	Cmentarzysko dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich
34	Borkowice	2	14-18	2	Osada dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich
35	Borkowice	3	14-18	3	Ślad osadniczy ze starożytności Osada ze średniowiecza
36	Borkowice	4	14-18	4	Ślad osadniczy ze starożytności
37	Borkowice	5	14-18	5	Ślad osadniczy ze średniowiecza
38	Dobiesławiec	1	13-20	13	Ślad osadniczy z epoki kamienia
39	Dobiesławiec	2	13-20	14	Ślad osadniczy ze starożytności
40	Dobiesławiec	3	13-20	15	Cmentarzysko kultury łużyckiej lub kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt) Ślad osadniczy ze średniowiecza
41	Dobiesławiec	4	13-20	16	Ślad osadniczy ze średniej epoki kamienia – Mezolitu Ślad osadniczy ze średniowiecza
42	Dobiesławiec	5	13-20	17	Ślad osadniczy z epoki kamienia Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona) Ślad osadniczy ze średniowiecza
43	Dobiesławiec	6	13-20	18	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona) Ślad osadniczy ze średniowiecza
44	Dobiesławiec	7	13-20	19	Ślad osadniczy z epoki kamienia
45	Dobre	1	14-20	49	Ślad osadniczy z epoki kamienia
46	Dobre	2	14-20	53	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona) Ślad osadniczy ze średniowiecza
47	Dobre	3	14-20	54	Ślad osadniczy ze średniowiecza
48	Dobre	4	14-20	56	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia - Neolitu
49	Dobre	5	14-20	57	Ślad osadniczy kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt) Ślad osadniczy ze średniowiecza
50	Dobre	6	14-20/58	58	Ślad osadniczy ze średniowiecza
51	Dobre	9	14-20	61	Ślad osadniczy epoki kamienia
52	Dobre	11	14-20	63	Osada kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt) Ślad osadniczy ze średniowiecza
53	Dobre	12	14-20	73	Ślad osadniczy ze średniowiecza
54	Dobre	13	14-20	74	Ślad osadniczy ze średniowiecza
55	Dobre	14	14-20	75	Ślad osadniczy ze średniowiecza
56	Dobre	15	14-20	76	Ślad osadniczy z epoki kamienia
57	Dobre	17	14-20	78	Ślad osadniczy z epoki kamienia

58	Dobre	18	14-20	79	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt)
59	Dobre	19	14-20	80	Ślad osadniczy ze średniowiecza
60	Dobre	20	14-20	81	Ślad osadniczy ze średniowiecza
61	Dobre	22	14-20	83	Ślad osadniczy ze średniowiecza
62	Dobrzyca	1	15-19	48	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia - Neolitu
63	Dobrzyca	2	15-19	49	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
64	Dobrzyca	3	15-19	50	Ślad osadniczy ze średniowiecza
65	Dobrzyca	4	15-19	51	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia - Neolitu
66	Dobrzyca	5	15-19	52	Ślad osadniczy ze średniowiecza
67	Dobrzyca	6	15-19	53	Osada ze średniowiecza
68	Dobrzyca	7	15-19	54	Ślad osadniczy ze średniowiecza
69	Dobrzyca	7	14-18	8	Ślad osadniczy ze średniowiecza
70	Dobrzyca	8	14-18	9	Ślad osadniczy ze średniowiecza
71	Dobrzyca	8	14-19	118	Ślad osadniczy kultury amfor kulistych z młodszej epoki kamienia - Neolitu
72	Dobrzyca	9	14-18	10	Osada ze średniowiecza
73	Dobrzyca	10	14-18	11	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
74	Dobrzyca	11	14-18	12	Ślad osadniczy ze średniowiecza
75	Dobrzyca	12	14-18	13	Ślad osadniczy ze średniowiecza
76	Dobrzyca	13	14-18	14	Ślad osadniczy ze starożytności
77	Dobrzyca	14	14-18	15	Ślad osadniczy ze średniowiecza
78	Dobrzyca	15	14-18	16	Ślad osadniczy ze starożytności
79	Dobrzyca	16	14-18	17	Ślad osadniczy ze średniowiecza
80	Dobrzyca	17	14-18	18	Osada ze średniowiecza
81	Dobrzyca	18	14-18	19	Ślad osadniczy kultury pucharów lejkowatych z młodszej epoki kamienia - Neolitu
82	Dobrzyca	19	14-18	20	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
83	Dobrzyca	20	14-18	21	Ślad osadniczy ze średniowiecza
84	Dobrzyca	21	15-18	1	Ślad osadniczy ze starożytności
85	Dobrzyca	22	15-18	2	Ślad osadniczy ze średniowiecza
86	Dobrzyca	23	14-19	119	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia - Neolitu
87	Dobrzyca	23	15-18	3	Ślad osadniczy ze średniowiecza
88	Dobrzyca	24	15-18	4	Ślad osadniczy ze średniowiecza
89	Dobrzyca	24	14-19	120	Ślad osadniczy z epoki kamienia
90	Dobrzyca	25	15-18	5	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
91	Dobrzyca	26	15-18	6	Ślad osadniczy ze średniowiecza

92	Dobrzyca	27	15-18	7	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
93	Dobrzyca	28	15-18	8	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
94	Dobrzyca	29	15-18	9	Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
95	Dobrzyca	30	15-18	10	Ślad osadniczy ze średniowiecza
96	Dobrzyca	31	15-18	11	Ślad osadniczy ze średniowiecza
97	Dobrzyca	32	15-18	12	Ślad osadniczy ze średniowiecza
98	Dobrzyca	33	15-18	13	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
99	Dobrzyca	34	15-18	14	Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
					Osada z wczesnego średniowiecza
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
100	Dobrzyca	35	15-18	15	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
101	Dobrzyca	36	15-18	16	Osada kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
102	Dobrzyca	37	15-18	17	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
103	Dobrzyca	38	15-18	18	Osada z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
104	Dobrzyca	39	15-18	19	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
105	Gąski	2	14-18	23	Ślad osadniczy ze średniowiecza
106	Kazimierz Pomorski	3	14-20	2	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia – Neolitu
					Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
107	Kazimierz Pomorski	6	14-19	6	Ślad osadniczy z epoki kamienia
108	Kazimierz Pomorski	7	14-19	60	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Osada z okresu wpływów rzymskich
109	Kiszkowo	1	14-18	25	Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
110	Kiszkowo	2	14-18	26	Osada kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
111	Kiszkowo	3	14-18	27	Osada z okresu wpływów rzymskich
112	Kiszkowo	4	14-18	28	Osada z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
113	Kiszkowo	5	14-18	29	Osada z młodszej epoki kamienia - Neolitu
114	Kiszkowo	6	14-18	30	Osada z okresu wpływów rzymskich
115	Kiszkowo	7	14-19	1	Ślad osadniczy ze średniowiecza
116	Kiszkowo	8	14-19	2	Ślad osadniczy ze średniowiecza

117	Kiszkowo	9	14-19	4	Osada dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich
118	Kładno	1	14-18	31	Ślad osadniczy ze średniowiecza
119	Kładno	2	14-18	32	Ślad osadniczy okresu wpływów rzymskich
120	Kładno	3	14-18	33	Ślad osadniczy ze średniowiecza
121	Kładno	4	14-18	34	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
122	Kładno	5	14-18	35	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
123	Kładno	6	14-18	36	Ślad osadniczy ze średniowiecza
124	Komory	1	14-19	104	Ślad osadniczy ze starożytności Ślad osadniczy ze średniowiecza
125	Komory	2	14-19	105	Osada z okresu wpływów rzymskich
126	Komory	3	14-19	106	Osada z okresu wpływów rzymskich
127	Komory	4	14-19	107	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia – Neolitu Osada z okresu wpływów rzymskich Ślad osadniczy ze średniowiecza
128	Komory	8	14-19	111	Ślad osadniczy ze średniowiecza
129	Kraśnik Koszaliński	1	15-19	1	Grodzisko wyżynne z okresu wczesnego średniowiecza
130	Łasin	3	14-17	50	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia – Neolitu Osada z okresu wpływów rzymskich Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza Ślad osadniczy ze średniowiecza
131	Łasin	4	14-17	51	Osada ze średniowiecza
132	Łasin	6	14-17	53	Ślad osadniczy ze średniowiecza
133	Łęknio	1	14-19	61	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
134	Łęknio	6	14-19	66	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
135	Łęknio	8	14-19	68	Ślad osadniczy ze średniowiecza
136	Łęknio	10	14-19	70	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
137	Łęknio	11	14-19	71	Ślad osadniczy ze średniowiecza
138	Łęknio	14	14-19	74	Ślad osadniczy ze średniowiecza
139	Łęknio	15	14-19	75	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
140	Łąkoszyn	1	14-19	54	Ślad osadniczy ze średniej epoki kamienia – Mezolitu
141	Łąkoszyn	2	14-19	55	Obozowisko z młodszej epoki kamienia – Neolitu
142	Łąkoszyn	3	14-19	56	Osada ze średniowiecza
143	Łopienica	1	14-18	37	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)

144	Łopienica	2	14-18	38	Ślad osadniczy ze średniowiecza
145	Łopienica	3	14-17	57	Ślad osadniczy ze średniowiecza
146	Łopienica	4	14-17	58	Ślad osadniczy ze średniowiecza
147	Łopienica	5	14-17	59	Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
148	Łopienica	6	14-17	60	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego
149	Łopienica	7	14-17	61	Ślad osadniczy kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt)
150	Łopienica	8	14-17	62	Ślad osadniczy ze średniowiecza
151	Łopienica	9	14-17	63	Ślad osadniczy z przełomu średniej i młodszej epoki kamienia (Mezolit/Neolit)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
152	Łopienica	10	14-17	46	Ślad osadniczy ze średniowiecza
153	Łubniki	2	14-20	31	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia – Neolitu
					Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
154	Mączno	1	14-19	78	Ślad osadniczy ze średniowiecza
155	Mączno	2	14-19	79	Osada dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich
156	Mączno	4	14-19	81	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
157	Mączno	5	14-19	82	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
158	Mączno	6	14-19	83	Punkt osadniczy ze średniowiecza
159	Miłogoszcz	1	14-18	39	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
160	Miłogoszcz	2	14-18	40	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
161	Miłogoszcz	3	14-18	41	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
162	Mścice	1	14-20	3	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia - Neolitu
163	Mścice	2	14-20	4	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
164	Mścice	5	14-20	7	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
165	Mścice	6	14-20	8	Ślad osadniczy ze średniowiecza
166	Mścice	7	14-20	9	Ślad osadniczy ze średniowiecza
167	Mścice	9	14-20	11	Ślad osadniczy ze średniowiecza
168	Mścice	10	14-20	12	Ślad osadniczy ze średniowiecza

169	Mścice	11	14-20	13	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia - Neolitu
170	Mścice	15	14-20	17	Osada ze średniowiecza
171	Mścice	16	14-20	18	Ślad osadniczy ze średniowiecza
172	Mścice	18	14-20	20	Ślad osadniczy ze średniowiecza
173	Mścice	21	14-20	23	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Punkt osadniczy ze średniowiecza
174	Mścice	22	14-20	24	Ślad osadniczy z epoki kamienia
175	Mścice	25	14-20	27	Ślad osadniczy z epoki kamienia
176	Mścice	26	14-20	28	Ślad osadniczy ze średniowiecza
177	Parnowo	16	15-19	65	Osada dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
178	Parnowo	40	15-19	89	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia – Neolitu
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
179	Parnowo	41	15-19	90	Ślad osadniczy kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich
180	Parnowo	42	15-19	91	Ślad osadniczy ze średniowiecza
181	Parnowo	43	15-19	92	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
182	Parnowo	44	15-19	93	Ślad osadniczy ze średniowiecza
183	Parnowo	45	15-19	94	Ślad osadniczy ze średniowiecza
184	Parnowo	46	15-19	95	Ślad osadniczy ze średniowiecza
185	Parnowo	47	15-19	96	Ślad osadniczy ze średniowiecza
186	Parnowo	48	15-19	97	Ślad osadniczy ze średniowiecza
187	Pleśna	5	13-18	4	Punkt osadniczy ze średniowiecza
188	Pleśna	6	13-18	7	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia - Neolitu
189	Pleśna	7	14-17	55	Ślad osadniczy ze średniowiecza
190	Podamirowo	1	13-20	1	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
191	Podamirowo	2	13-20	2	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
192	Podamirowo	3	13-20	3	Ślad osadniczy z epoki kamienia
193	Podamirowo	4	13-20	4	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
194	Podamirowo	5	13-20	5	Ślad osadniczy z epoki kamienia
195	Podamirowo	6	13-20	6	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)

196	Podamirowo	7	13-20	7	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Osada kultury łużyckiej lub kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt)
					Osada z wczesnego średniowiecza
					Osada ze średniowiecza
197	Podamirowo	8	13-20	8	Osada z epoki kamienia
					Ślad osadniczy kultury łużyckiej lub kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt)
					Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Osada ze średniowiecza
198	Podamirowo	9	13-20	9	Ślad osadniczy ze średniowiecza
199	Podamirowo	10	13-20	10	Ślad osadniczy z epoki kamienia
200	Podamirowo	11	13-20	11	Ślad osadniczy ze średniowiecza
					Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Osada ze średniowiecza
201	Podamirowo	12	13-20	12	Osada ze średniowiecza
202	Popowo	1	15-19	141	Ślad osadniczy z młodszego kamienia – Neolitu
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
203	Popowo	2	15-19	142	Ślad osadniczy z młodszego kamienia – Neolitu
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
204	Popowo	3	15-19	143	Osada ze średniowiecza
205	Popowo	4	15-19	144	Ślad osadniczy ze średniowiecza
206	Popowo	5	15-19	145	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
207	Popowo	6	15-19	146	Ślad osadniczy z młodszego kamienia – Neolitu
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
208	Popowo	7	15-19	147	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
209	Popowo	8	15-19	148	Ślad osadniczy ze średniowiecza
210	Popowo	9	15-19	149	Osada ze średniowiecza
211	Popowo	10	15-19	150	Ślad osadniczy ze średniowiecza
212	Popowo	11	15-19	151	Osada kultury oksywskiej z okresu lateńskiego (La Tène)
213	Popowo	12	15-19	152	Ślad osadniczy dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich
214	Popowo	13	15-19	153	Ślad osadniczy ze starożytności (Bliższa chronologia nieokreślona)
215	Skrzeszewo	1	14-19	5	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
216	Skrzeszewo	2	14-19	6	Punkt osadniczy ze średniowiecza
217	Skrzeszewo	3	14-19	7	Ślad osadniczy ze średniowiecza
218	Skrzeszewo	5	14-19	9	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
219	Skrzeszewo	7	14-19	11	Ślad osadniczy ze średniowiecza

220	Skrzeszewo	8	14-19	12	Ślad osadniczy ze średniowiecza
221	Skrzeszewo	9	14-19	13	Ślad osadniczy ze średniowiecza
222	Skrzeszewo	11	14-19	15	Ślad osadniczy ze średniowiecza
223	Słowienkowo	1	14-19	121	Ślad osadniczy ze średniowiecza
224	Słowienkowo	3	14-19	123	Ślad osadniczy dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich
225	Słowienkowo	9	14-19	129	Ślad osadniczy ze średniowiecza
226	Słowienkowo	10	14-19	130	Ślad osadniczy ze średniowiecza
227	Słowienkowo	11	14-19	131	Ślad osadniczy ze średniowiecza
228	Słowienkowo	12	14-19	132	Ślad osadniczy ze średniowiecza
229	Słowienkowo	14	14-19	134	Ślad osadniczy ze średniowiecza
230	Smolne	1	15-18	60	Ślad osadniczy ze średniowiecza
231	Smolne	2	15-18	61	Ślad osadniczy ze średniowiecza
232	Smolne	3	15-18	62	Osada ze średniowiecza
233	Smolne	4	15-18	63	Ślad osadniczy ze średniowiecza
234	Smolne	5	15-18	64	Ślad osadniczy ze średniowiecza
235	Smolne	6	15-18	65	Ślad osadniczy ze średniowiecza
236	Smolne	7	15-18	66	Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
237	Smolne	8	15-18	67	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
238	Stojsław	1	14-20	64	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
239	Stojsław	3	14-20	66	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Osada kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt)
240	Stojsław	4	14-20	67	Ślad osadniczy kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
241	Stojsław	5	14-20	68	Ślad osadniczy ze średniowiecza
242	Stojsław	6	14-20	69	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy kultury pomorskiej z okresu halsztackiego
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
243	Stojsław	7	14-20	70	Ślad osadniczy kultury pomorskiej z okresu halsztackiego
					Ślad osadniczy ze średniowiecza

244	Stoisław	8	14-20	71	Ślad osadniczy ze średniowiecza
245	Stoisław	9	14-20	72	Ślad osadniczy ze średniowiecza
246	Strachomino	1	15-18	68	Osada ze średniowiecza
247	Strachomino	2	15-18	69	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
248	Strachomino	3	15-18	70	Osada z okresu wpływów rzymskich
249	Strachomino	4	15-18	71	Ślad osadniczy ze średniowiecza
250	Strachomino	5	15-18	72	Ślad osadniczy ze średniowiecza
251	Strachomino	6	15-18	73	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
252	Strachomino	7	15-18	74	Ślad osadniczy ze średniowiecza
253	Strachomino	8	15-18	75	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
254	Strachomino	9	15-18	76	Ślad osadniczy ze średniowiecza
255	Strachomino	10	15-18	77	Ślad osadniczy ze średniowiecza
256	Strachomino	11	15-18	78	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
257	Strachomino	12	15-18	79	Osada z wczesnego średniowiecza
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
258	Strachomino	13	15-18	80	Ślad osadniczy ze średniowiecza
259	Strachomino	15	15-18	82	Osada ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
260	Strachomino	16	15-18	83	Ślad osadniczy ze średniowiecza
261	Strachomino	19	15-18	86	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Osada ze średniowiecza
262	Strachomino	20	15-18	87	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza (?)
263	Strachomino	21	15-18	88	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
264	Strachomino	22	15-18	89	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Osada ze ze średniowiecza
265	Strachomino	23	15-18	90	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
266	Strzepowo	1	15-18	93	Ślad osadniczy ze średniowiecza
267	Strzepowo	2	15-18	94	Ślad osadniczy ze średniowiecza
268	Strzepowo	3	15-18	95	Ślad osadniczy ze średniowiecza
269	Strzepowo	4	15-18	96	Ślad osadniczy ze średniowiecza
270	Strzepowo	5	15-18	97	Ślad osadniczy ze średniowiecza
271	Strzepowo	6	15-18	98	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)

272	Strzepowo	7	15-18	99	Ślad osadniczy ze średniowiecza
273	Strzepowo	8	15-18	100	Ślad osadniczy ze średniowiecza
274	Strzepowo	9	15-18	101	Ślad osadniczy ze średniowiecza
275	Strzepowo	10	15-18	102	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
276	Strzepowo	11	15-18	103	Ślad osadniczy ze średniowiecza
277	Strzepowo	12	15-18	104	Ślad osadniczy ze średniowiecza
278	Strzepowo	13	15-18	105	Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
279	Strzepowo	14	15-18	106	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
280	Strzepowo	15	15-18	107	Ślad osadniczy ze średniowiecza
281	Strzepowo	16	15-18	108	Osada ze średniowiecza
282	Strzepowo	17	15-18	109	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
283	Strzepowo	18	15-18	110	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
284	Strzepowo	19	15-18	111	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
285	Strzepowo	20	15-18	112	Okres wpływów rzymskich
286	Strzepowo	21	15-18	113	Osada z wczesnego średniowiecza
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
287	Strzepowo	22	15-18	114	Ślad osadniczy ze średniowiecza
288	Strzepowo	23	15-18	115	Osada ze średniowiecza
289	Strzepowo	24	15-18	116	Osada z wczesnego średniowiecza
290	Strzepowo	25	15-18	117	Ślad osadniczy ze średniowiecza
291	Strzepowo	26	15-18	118	Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
					Osada z wczesnego średniowiecza
292	Strzepowo	27	15-18	119	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
293	Strzepowo	28	15-18	120	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
294	Strzepowo	29	15-18	121	Ślad osadniczy z dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich
295	Strzeżenice	3	13-20	22	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
296	Strzeżenice	4	13-20	23	Ślad osadniczy ze epoki kamienia
297	Strzeżenice	5	13-20	24	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
298	Strzeżenice	6	13-20	25	Ślad osadniczy ze średniowiecza

299	Strzeżenice	7	13-20	26	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
300	Strzeżenice	8	13-20	27	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
301	Strzeżenice	9	13-20	28	Ślad osadniczy z epoki kamienia
302	Strzeżenice	10	13-20	29	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
303	Strzeżenice	11	13-20	30	Ślad osadniczy ze średniowiecza
304	Strzeżenice	12	13-20	31	Ślad osadniczy z epoki kamienia
305	Strzeżenice	13	13-20	32	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
306	Strzeżenice	14	13-20	33	Ślad osadniczy z kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
307	Strzeżenice	15	13-20	34	Ślad osadniczy ze średniowiecza
308	Strzeżenice	16	13-20	35	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
309	Strzeżenice	17	13-20	36	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
310	Strzeżenice	18	13-20	37	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Osada ze średniowiecza
311	Strzeżenice	20	14-20	1	Ślad osadniczy z epoki kamienia
312	Śmiechów	1	14-18	42	Osada kultury oksywskiej z okresu lateńskiego (La Tène)
313	Śmiechów	2	14-18	43	Ślad osadniczy ze średniowiecza
314	Śmiechów	3	14-18	44	Ślad osadniczy ze średniowiecza
315	Śmiechów	4	14-18	45	Ślad osadniczy ze średniowiecza
316	Śmiechów	5	14-18	46	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
317	Śmiechów	6	14-18	47	Ślad osadniczy ze średniowiecza
318	Śmiechów	7	14-18	48	Ślad osadniczy ze średniowiecza
319	Śmiechów	8	14-18	49	Ślad osadniczy ze średniowiecza
320	Śmiechów	9	14-18	50	Ślad osadniczy ze średniowiecza
321	Śmiechów	10	14-18	51	Ślad osadniczy ze średniowiecza
322	Śmiechów	11	14-18	52	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
323	Śmiechów	12	14-18	53	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
324	Śmiechów	13	14-18	54	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia (Neolitu)
325	Śmiechów	14	14-18	55	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
326	Śmiechów	15	14-18	56	Ślad osadniczy ze średniowiecza
327	Śmiechów	16	14-18	57	Osada z okresu wpływów rzymskich

328	Śmiechów	17	14-18	58	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
329	Świercz	1	14-20	48	Ślad osadniczy ze średniowiecza
330	Tymień	1	14-18	59	Ślad osadniczy ze średniowiecza
331	Tymień	2	14-18	60	Ślad osadniczy ze średniowiecza
332	Tymień	3	14-18	61	Osada ze średniowiecza
333	Tymień	4	14-18	62	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
334	Tymień	5	14-18	63	Ślad osadniczy ze średniowiecza
335	Tymień	6	14-18	64	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
336	Tymień	7	14-18	65	Ślad osadniczy ze średniowiecza
337	Tymień	8	14-18	66	Ślad osadniczy ze średniowiecza
338	Tymień	9	14-18	67	Ślad osadniczy ze średniowiecza
339	Tymień	10	14-18	68	Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)
340	Tymień	11	14-18	69	Ślad osadniczy ze średniowiecza
341	Tymień	12	14-18	70	Ślad osadniczy ze średniowiecza
342	Tymień	13	14-18	71	Ślad osadniczy ze średniowiecza
343	Tymień	14	14-18	72	Ślad osadniczy ze średniowiecza
344	Uliszki	1	14-19	135	Ślad osadniczy ze średniowiecza
345	Uliszki	3	14-19	137	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
346	Wierzchominko	68	14-19	112	Ślad osadniczy ze średniowiecza
347	Wierzchominko	69	14-19	113	Osada z wczesnego średniowiecza
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
348	Wierzchominko	70	14-19	114	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia - Neolitu
349	Wierzchominko	71	14-19	115	Ślad osadniczy ze epoki kamienia
					Punkt osadniczy ze średniowiecza
350	Wierzchominko	73	14-19	117	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego
					Punkt osadniczy ze średniowiecza
351	Wierzchomino	1	15-19	154	Ślad osadniczy kultury amfor kulistych z młodszej epoki kamienia - Neolitu
352	Wierzchomino	2	15-19	155	Ślad osadniczy ze średniowiecza
353	Wierzchomino	3	15-19	156	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Ślad osadniczy ze średniowiecza

354	Wierzchomino	4	15-19	157	Ślad osadniczy ze średniowiecza
355	Wierzchomino	5	15-19	158	Ślad osadniczy ze średniowiecza
356	Wierzchomino	6	15-19	159	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
357	Wierzchomino	7	15-19	160	Ślad osadniczy ze średniowiecza
358	Wierzchomino	8	15-19	161	Ślad osadniczy ze średniowiecza
359	Wierzchomino	9	15-19	162	Ślad osadniczy kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
360	Wierzchomino	10	15-19	163	Osada ze średniowiecza
361	Wierzchomino	11	15-19	164	Osada ze średniowiecza
362	Wierzchomino	12	15-19	165	Osada ze średniowiecza
363	Wierzchomino	13	15-19	166	Osada ze średniowiecza
364	Wierzchomino	14	15-19	167	Osada ze średniowiecza
365	Wierzchomino	15	15-19	168	Osada ze średniowiecza
366	Wierzchomino	16	15-19	169	Ślad osadniczy ze średniowiecza
367	Wierzchomino	17	15-19	170	Ślad osadniczy ze średniowiecza
368	Wierzchomino	18	15-19	171	Osada ze średniowiecza
369	Wierzchomino	19	15-19	172	Ślad osadniczy ze średniowiecza
370	Wierzchomino	20	15-19	173	Osada kultury oksywskiej z okresu lateńskiego (La Tène)
					Osada ze średniowiecza
371	Wierzchomino	21	15-19	174	Ślad osadniczy kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
372	Wierzchomino	22	15-19	175	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
373	Wierzchomino	23	15-19	176	Ślad osadniczy ze średniowiecza
374	Wierzchomino	24	15-19	177	Ślad osadniczy ze średniowiecza
375	Wierzchomino	25	15-19	178	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia – Neolitu
					Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
376	Wierzchomino	26	15-19	179	Ślad osadniczy ze średniowiecza
377	Wierzchomino	27	15-19	180	Osada kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
378	Wierzchomino	28	15-19	181	Osada kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
379	Wierzchomino	29	15-19	182	Osada ze średniowiecza
380	Wierzchomino	30	15-19	183	Osada z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
381	Wierzchomino	31	15-19	184	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza

382	Wierzchomino	32	15-19	185	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
					Osada ze średniowiecza
383	Wierzchomino	34	15-19	186	Osada z wczesnego średniowiecza
					Osada ze średniowiecza
384	Wierzchomino	35	15-19	187	Osada ze średniowiecza
385	Wierzchomino	36	15-19	188	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Osada ze średniowiecza
386	Wierzchomino	37	15-19	189	Ślad osadniczy ze średniowiecza
387	Wierzchomino	38	15-19	190	Ślad osadniczy ze średniowiecza
388	Wierzchomino	39	15-19	191	Ślad osadniczy ze średniowiecza
389	Wierzchomino	40	15-19	192	Osada ze średniowiecza
390	Wierzchomino	41	15-19	193	Ślad osadniczy ze średniowiecza
391	Wierzchomino	42	15-19	194	Ślad osadniczy ze średniowiecza
392	Wierzchomino	43	15-19	195	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
393	Wierzchomino	44	15-19	196	Ślad osadniczy ze średniowiecza
394	Wierzchomino	45	15-19	197	Ślad osadniczy ze średniowiecza
395	Wierzchomino	47	15-19	198	Ślad osadniczy ze średniowiecza
396	Wierzchomino	48	15-19	199	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
397	Wierzchomino	49	15-19	200	Ślad osadniczy kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich
					Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Osada ze średniowiecza
398	Wierzchomino	50	15-19	201	Ślad osadniczy ze średniowiecza
399	Wierzchomino	51	15-19	202	Ślad osadniczy ze średniowiecza
400	Wierzchomino	52	15-19	203	Osada ze średniowiecza
401	Wierzchomino	53	15-19	204	Ślad osadniczy ze średniowiecza
402	Wierzchomino	54	15-19	205	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza
					Osada ze średniowiecza
403	Wierzchomino	55	15-19	206	Ślad osadniczy ze średniowiecza
404	Wierzchomino	56	15-19	207	Ślad osadniczy ze średniowiecza
405	Wierzchomino	57	15-19	208	Osada ze średniowiecza
406	Wierzchomino	58	15-19	209	Ślad osadniczy ze średniowiecza
407	Wierzchomino	59	15-19	210	Ślad osadniczy ze średniowiecza
408	Wierzchomino	60	15-19	211	Ślad osadniczy ze średniowiecza
409	Wierzchomino	61	15-19	212	Osada ze średniowiecza
410	Wierzchomino	62	15-19	213	Ślad osadniczy ze średniowiecza
411	Wierzchomino	63	15-19	214	Ślad osadniczy ze średniowiecza
412	Wierzchomino	64	15-19	215	Ślad osadniczy kultury oksywskiej z okresu lateńskiego (La Tène)

413	Wierzchomino	65	15-19	216	Ślad osadniczy ze średniowiecza
414	Wierzchomino	66	15-19	217	Osada ze średniowiecza
415	Wierzchomino	67	15-19	218	Osada ze średniowiecza
416	Zagaje	6	14-19	51	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich
417	Zagaje	7	14-19	52	Ślad osadniczy z epoki kamienia
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
418	Zagaje	8	14-19	53	Ślad osadniczy ze średniej epoki kamienia - Mezolitu
419	Ziębrze	1	14-19	84	Osada kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu Halsztackiego (Hallstatt)
					Ślad osadniczy ze średniowiecza
420	Ziębrze	2	14-19	85	Ślad osadniczy ze średniowiecza
421	Ziębrze	3	14-19	86	Ślad osadniczy ze średniowiecza
422	Ziębrze	4	14-19	87	Ślad osadniczy ze średniowiecza

Na terenie gminy zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków - Kraśnik Koszaliński, stan. 1, AZP 15-19/1, nr rej. 667 z dnia 04.12.1968 r., które winno być objęte strefą „W I” pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej, jako stanowisko o tzw. własnej formie terenowej. Najbardziej wartościowe, wyróżnione stanowiska archeologiczne rekomenduje się objąć strefą „W II” - częściowej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, dopuszczającej inwestowanie pod określonymi warunkami. Pozostałe strefą „W III” - ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, polegającej na prowadzeniu interwencyjnych badań archeologicznych w przypadku podejmowania prac ziemnych. Waloryzację rozpoznanych na obszarze gminy Będzino stanowisk archeologicznych oraz warunki ochrony dotyczące stref „W I”, „W II” i „W III” ochrony konserwatorskiej określono w niniejszym tomie, w kierunkach polityki przestrzennej Rozdz. III pkt 4.7.

6.0. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU I FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW TRANSPORTU

6.1. Położenie gminy spowodowało, że układ komunikacyjny składa się z drogi Nr 11 należącej do podstawowego układu krajowego przebiegającej wzdłuż całej gminy z Kołobrzegu przez Koszalin do Poznania oraz z dróg prostopadłych: wojewódzkiej nr 165 do Mielna z Mścice oraz powiatowych i gminnych dających połączenie z miejscowościami gminy oraz terenem gmin sąsiednich. Droga Nr 11 posiada decydujące znaczenie dla obsługi komunikacyjnej gminy; jej cechą w powiązaniach komunikacyjnych jest duży wzrost natężenia ruchu samochodowego w okresie letnim. Stan techniczny dróg jest dobry.

Obecnie zakłada się na podstawie materiałów i informacji uzyskanych z Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie:

- realizację drogi ekspresowej S11 w kierunku południowym - od węzła drogowego Koszalin do obwodnicy miasta Szczecinek (poza granicami gminy Będzino),
- projektowany przebieg drogi ekspresowej S6 od Kołobrzegu do węzła drogowego Koszalin w obrębie obszaru gminy Będzino.

Przez obszar gminy wzdłuż drogi krajowej Nr 11 przebiega zelektryfikowana kolej jednotorowa łącząca stację kolejową w Koszalinie z docelową miejscowością Kołobrzegiem. W miejscowości Mścice linia kolejowa rozgałęzia się w kierunku miejscowości Mielno przybierając charakter drogi turystycznej.

6.2. Teren gminy przecinają piesze szlaki turystyczne i drogi rowerowe. Dobrze zainwestowana droga rowerowa to trasa z Koszalina do Mielna.

7.0. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU I FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

7.1. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy wyróżniamy następujące systemy zaopatrzenia w wodę:

a) ujęcia grupowe:

- w Mącznie wg pozwolenia wodno-prawnego
 - max pobór wody = 1500 m³/d
 - aktualne zapotrzebowanie wody = 271 m³/d
 - rezerwa = 1229 m³/dzaopatrjuje następujące miejscowości: Mączno, Łekno, Będzino, Będzinko, Skrzyszewo.
- w Wierzchominie wg pozwolenia wodno-prawnego
 - max pobór wody = 300 m³/d
 - aktualne zapotrzebowanie wody = 128 m³/d
 - rezerwa = 172 m³/dzaopatrjuje następujące miejscowości: Wierzchomino, Słowienkowo, Wierzchominko, Smolne.
- w Borkowicach wg pozwolenia wodno-prawnego
 - max pobór wody = 200 m³/d
 - aktualne zapotrzebowanie wody = 102 m³/d
 - rezerwa = 98 m³/dzaopatrjuje następujące miejscowości: Borkowice, Śmiechów, Kładno, Łasin Koszaliński.
- w Strachominie wg pozwolenia wodno-prawnego
 - max pobór wody = 450 m³/d
 - aktualne zapotrzebowanie = 250 m³/d
 - rezerwa = 200 m³/dzaopatrjuje następujące miejscowości: Strachomino, Strzepowo.
- w Tymieniu wg pozwolenia wodno-prawnego
 - max pobór wody = 454 m³/d
 - aktualne zapotrzebowanie = 350 m³/d
 - rezerwa = 104 m³/dzaopatrjuje następujące miejscowości: Tymień, Łopienica
- w Mścicach wg pozwolenia wodno-prawnego
 - max pobór wody = 546 m³/d
 - aktualne zapotrzebowanie = 450 m³/d
 - rezerwa = 96 m³/dzaopatrjuje następujące miejscowości: Mścice, Dobiesławiec.

b) ujęcie grupowe (pozagminne) w Mostowie gmina Manowo dla m. Koszalina, z którego za pośrednictwem magistrali wodociągowej Koszalin - Mielno o średnicy 400 mm, przebiegającej przez tereny gminy Będzino zaopatrywane są Strzeżenice, częściowo Mścice oraz poprzez gminę Mielno miejscowość Kiszkowo.

aktualne zapotrzebowanie wody	
dla m. Strzeżenice	= 40 m ³ /d
dla m. Kiszkowo	= 54 m ³ /d
awaryjnie m. Mścice (część wsi)	= 100 m ³ /d

c) ujęcia zbiorowe

- m. Kazimierz Pomorski - ujęcie zaopatrujące całą wieś, wymaga opracowania dokumentacji wodnoprawnej.
 - aktualne zapotrzebowanie wody = 44 m³/d
- m. Dobre - ujęcie zaopatruje całą wieś, wymaga opracowania dokumentacji wodnoprawnej.
 - aktualne zapotrzebowanie wody = 80 m³/d
- m. Dworek - ujęcie zaopatruje całą wieś, wymaga opracowania dokumentacji wodnoprawnej.
 - aktualne zapotrzebowanie całkowite = 100 m³/d
- m. Dobrzyca - ujęcie zaopatruje całą wieś; wg pozwolenia wodnoprawnego.
 - pobór wody = 600 m³/d
 - aktualne zapotrzebowanie wody = 174 m³/d
 - rezerwa = 426 m³/uzgodnień
- m. Miłogoszcz - ujęcie zaopatruje całą wieś; wg pozwolenia wodnoprawnego.
 - max pobór wody = 30 m³/d
 - aktualne zapotrzebowanie wody = 16 m³/d
 - rezerwa = 14 m³/d
- m. Stoisław - ujęcie zaopatrujące całą miejscowość; wg pozwolenia wodno-prawnego.
 - max pobór wody = 300 m³/d
 - aktualne zapotrzebowanie wody = 150 m³/d
 - rezerwa = 150 m³/d

Zwiększenie zapotrzebowania wody nie stanowi bariery w rozwoju budownictwa, wymagać będzie jedynie dodatkowych lokalnych inwestycji.

7.2. Gospodarka ściekowa

W systemie unieszkodliwiania ścieków socjalno-bytowych działają dwie grupowe oczyszczalnie do których ścieki doprowadzane są kanalizacją grawitacyjno-tłoczną, która na obszarze gminy jest w początkowej fazie rozwoju. Dominującym systemem gromadzenia ścieków są zbiorniki bezodpływowe, z których ścieki wywożone są transportem specjalnym na ww. grupowe oczyszczalnie ścieków. Ponadto istnieją oczyszczalnie lokalne obsługujące zakłady produkcyjne wraz z przynależną do zakładów zabudową towarzyszącą (zabudowa mieszkaniowa i socjalna).

Obecnie w gminie skanalizowane są częściowo Mścice z odprowadzeniem do grupowej oczyszczalni w Koszalinie, następnie pozostała część Mścic, Stoisław i Dworek z odprowadzeniem ścieków do swoich zakładowych oczyszczalni oraz Tymień z odprowadzeniem do zbiorczej oczyszczalni ścieków w Tymieniu. Teren gminy obsługują następujące oczyszczalnie ścieków:

- oczyszczalnia ścieków w Koszalinie odbierająca ścieki z Koszalina i częściowo z Mścic.
- grupowa oczyszczalnia ścieków w Kiszkwie o wydajności 3200 m³/d wybudowana dla potrzeb gminy Mielno, należąca do Spółki Wodno-Ściekowej w Sarbinowie. Odbiera obecnie ścieki ze wsi Sarbinowo, Gąski, Mielenko w gminie Mielno, natomiast z terenu gminy Będzino ścieki na oczyszczalnię są tylko dowożone. Obecnie oczyszczalnia jest rozbudowywana do wydajności 5990 m³/d.
- oczyszczalnia zbiorcza mechaniczno-biologiczna w Tymieniu - o przepustowości 980 m³/d odbiera ścieki z całej miejscowości które po oczyszczeniu odprowadzane są do rzeki Czerwonej.
- oczyszczalnia zakładowa, mechaniczno-biologiczna w Dworku odbiera ścieki w ilości 37 m³/d.
- oczyszczalnia zakładowa w Stoisławiu składa się z trzech osadników Imhoffa i poletek infiltracyjnych o łącznej powierzchni 2,44 ha. Zrzut ścieków w ilości 150m³/d do Strugi Mścickiej.
- oczyszczalnia zakładowa POHZ w Mścicach składa się z biobloku MU-100 i stawu korzennego o pow. 1400 m². Przyjmuje ścieki z osiedla mieszkaniowego i mleczarni. Po oczyszczeniu ścieki odprowadzane są do Strugi Mścickiej.
- oczyszczalnia zbiorcza, mechaniczno-biologiczna w Mścicach przy Spółdzielni Własnościowo-Lokatorskiej „Jedność” która odprowadza ścieki do Strugi Mścickiej.

Pozostałe miejscowości nie są skanalizowane, a ścieki bytowe odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni i wywożone do istniejących oczyszczalni w gminie. Wzdłuż zachodniej granicy gminy przebiega rurociąg tłoczny odprowadzający ścieki z Zakładów Płyt Piłśniowych w Karlinie do morza — docelowo przewidziany do likwidacji.

Oczyszczalnie ścieków w Koszalinie i Kiszkwie zaprogramowane są na przyjęcie wszystkich ścieków z terenu gminy Będzino. Dla gminy opracowana została koncepcja jej skanalizowania.

7.3. Gospodarka ciepła

System ciepłowniczy w gminie opiera się głównie o indywidualne źródła ciepła: są to kotłownie opalane paliwem stałym, olejami opałowymi lub gazem płynnym. W miejscowościach zgazyfikowanych stopniowo zastępuje się je kotłami gazowymi na gaz ziemny. Budynki wielorodzinne komunalne w Tymieniu i Mścicach wyposażone są w kotły gazowe dwufunkcyjne w każdym mieszkaniu.

7.4. Zaopatrzenie w gaz

Wzdłuż wybrzeża przez gminy nadmorskie przebiega rurociąg gazowy wysokiego ciśnienia z rur stalowych DN 150. Przesyła on gaz ziemny GZ35 z kopalni i mieszalni gazu w Gorzysławiu do rozdzielni gazu w Starych Bielicach.

DN 200; rurociąg DN 150 przebiega w okolicy wsi Pleśna, Strzeżenice, Mścice i Stoisław. W Stoisławiu oraz Mścicach i Sarbinowie zlokalizowane są stacje redukcyjne gazu. Obecnie zgazyfikowane są miejscowości: Łasin, Mścice, Stoisław, Tymień i Łopienica. Dla gminy została opracowana koncepcja gazyfikacji przez przedsiębiorstwo "GazSystem" w Koszalinie.

7.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Teren gminy zasilany jest w energię elektryczną siecią rozdzielczą 15kV głównie wykonaną jako sieć napowietrzna. Głównymi źródłami zasilania są: GPZ 110/15kV Koszalin - Przemysłowa, GPZ 110/15kV Koszalin-Północ oraz GPZ 110/15kV Ustronie Morskie zapewniająca możliwość drugostronnego zasilania.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną na terenie gminy nie występują ograniczenia w zakresie zapewnienia zwiększonego zapotrzebowania mocy i zużycia energii. Znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie GPZ-ty oraz istniejący układ sieci SN umożliwiają znaczne zwiększenie zapotrzebowania mocy. Przeznaczone tereny pod budownictwo mieszkalno-usługowe i rekreacyjne nie posiadają istniejącej sieci elektroenergetycznej 0,4kV umożliwiającej do niej przyłączenie. Jednak znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie tych terenów sieci SN umożliwiają budowę stacjitransformatorowych 15/0,4kV i zasilanie w energię osiedli.

W obrębie miejscowości: Dobrzyca, Strzepowo, Miłogoszcz, Strachomino i Smolne dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

7.6. Telekomunikacja

Wszystkie miejscowości gminy Będzino są zaopatrzone w sieć telefoniczną. Przewiduje się zwiększenie abonentów i oparcie komunikacji telefonicznej na wariantowych systemach łączności.

7.7. Usuwanie odpadów stałych

Usuwaniami odpadów w gminie Będzino zajmuje się PGK Sp. z o.o. w Koszalinie oraz "EKOLOGIA" w Ustroniu Morskim. Odpady komunalne z terenu gminy wywożone są na wysypisko odpadów w Sianowie i Ustroniu Morskim. Odpady z tworzyw sztucznych są sortowane i przetwarzane w PGK Koszalin. Słuczka szklana wywożona jest do huty w Ujściu. Na terenie gminy aktualnie nie ma żadnych legalnych, zorganizowanych wysypisk.

7.8. Melioracje i zagrożenie powodziowe

Obszar gminy obejmuje zlewnie:

- zlewnia jeziora Jamno z dopływami rzeką Dzierżęcinką i rzeką Strzeżenicą;
- zlewnia rzeki Czerwonej z dopływami rzeką Czerwoną, Tymienicą i Łopienniczką;
- zlewnia przymorza obejmuje niewielki skrawek gminy.

Ważną rolę w systemie wodnym odgrywają przepompownie melioracyjne; oprócz utrzymania właściwego poziomu wód gruntów rolnych stanowią ważny element zabezpieczenia przeciwpowodziowego. Zagrożenie powodziowe dla gminy stanowi jednocześnie występowanie zjawisk: północny wiatr wpychający wody w koryta rzek i intensywne opady i topnienie śniegu. Zabezpieczeniem terenów gminy przed powyższymi zjawiskami są wały wzdłuż koryt rzek. Największe zagrożenie powodziowe stwarza rzeka Czerwona; jej obwałowania są w złym stanie technicznym.

Charakterystykę zagrożenia powodziowego w granicach administracyjnych gminy Będzino zawiera „Studium bezpośredniego zagrożenia powodziowego na obszarze RZGW Szczecin” opracowane w 2008 r. przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Poznaniu dla zlewni rzeki Przymorza od Parsęty do Jeziora Jamno.

Dane inwentaryzacyjne (na podstawie ww. opracowania) dotyczące urządzeń ochrony przeciwpowodziowej znajdujących się w gminie Będzino przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej.

Tabela 1. Wały przeciwpowodziowe.

Lp.	Nr wału wg RZGW	Oddział	Rzeka/Akwen	Nazwa i lokalizacja wału	Klasa wału	Stan techniczny wału	Budowle	Administrator
1	12	TO Koszalin	rz. Dzierżęcinka	Polder Dobieślawiec	IV			ZMiUW T/O Koszalin
2	13	TO Koszalin	rz. Dzierżęcinka	Polder Dobieślawiec	IV			ZMiUW T/O Koszalin
3	11	TO Koszalin	J. Jamno	Polder Dobieślawiec	IV			ZMiUW T/O Koszalin
4	5	TO Koszalin	J. Jamno	Polder Barnowo	IV	dobry		ZMiUW T/O Koszalin
5	6	TO Koszalin	rz. Strzeżenica	Polder Barnowo	IV	dobry		ZMiUW T/O Koszalin
6	7	TO Koszalin	Rów do wysypiska (wał wsteczny od Strzeżenicy) SC	Polder Barnowo	IV			ZMiUW T/O Koszalin
10	14	TO Koszalin	rz. Strzeżenica	Kazimierz Pom.	IV			ZMiUW T/O Koszalin
11	15	TO Koszalin	rz. Strzeżenica	Kazimierz Pom.	IV			ZMiUW T/O Koszalin
12	16	TO Koszalin	Rów R-IA	Kazimierz Pom.	IV			ZMiUW T/O Koszalin

13	17	TO Koszalin	Rów R-IA	Kazimierz Pom.	IV			ZMiUW T/O Koszalin
14	18	TO Koszalin	rz. Czerwona	Polder Czerwona I-II, Polder Czerwona III, Polder Czerwona IV-V	IV		Wpusty do nawodnień (0+500, 1+500, 1+900)	ZMiUW T/O Koszalin
15	19	TO Koszalin	rz. Czerwona	Polder Czerwona I-II, Polder Czerwona IV-V	IV			ZMiUW T/O Koszalin
16	22	TO Koszalin	Rów R- 39	Polder Czerwona IV-V (Tymień)	IV			ZMiUW T/O Koszalin
17	23	TO Koszalin	Rów R- 39	Polder Czerwona IV-V (Tymień)	IV			ZMiUW T/O Koszalin
18	20	TO Koszalin	Rów CS	Polder Czerwona I-II (rz. Czerwona)	IV		St.pomp Czerwona (2+400), wpust do nawodnień	ZMiUW T/O Koszalin
19	21	TO Koszalin	Rów CS	Polder Czerwona I-II (rz. Czerwona)	IV			ZMiUW T/O Koszalin
20	25	TO Koszalin	rz. Łapienniczka	Polder Czerwona III (Łapiennica)	IV			ZMiUW T/O Koszalin
21	24	TO Koszalin	rz. Łapienniczka	Polder Czerwona III (Łapiennica)	IV			ZMiUW T/O Koszalin
22	26	TO Koszalin	rz. Tymienica	Polder Czerwona III (Tymień)	IV			ZMiUW T/O Koszalin
23	27	TO Koszalin	rz. Tymienica	Polder Czerwona III, Polder Czerwona IV-V (Tymień)	IV			ZMiUW T/O Koszalin
24	28	TO Koszalin	Struga Popowska	Polder Kazimierz Pom. (Będzino)	IV			ZMiUW T/O Koszalin
25	29	TO Koszalin	Struga Popowska	Polder Kazimierz Pom. (Będzino)	IV			ZMiUW T/O Koszalin

Tabela 2. Poldery.

Lp.	Nazwa polderu	Status (spełniający funkcję przeciwpowodziową)	Powierzchnia polderu [ha]	Pojemność polderu [mln m ³]	Forma zagospodarowania polderu	Użytkownik polderu	Budowle związane z polderem	Rzeka /Akwen
1	Czerwona I,II	-	643	1,29	Użytki zielone, nieużytki	AWRSP, rolnicy indywidualni	-	rz. Czerwona
2	Czerwona III	-	324	0,65	Użytki zielone, nieużytki	AWRSP	-	rz. Czerwona
3	Czerwona IV,V	-	694	1,39	Użytki zielone, nieużytki	AWRSP, rolnicy indywidualni	-	rz. Czerwona
4	Kazimierz Pomorski	-	530	1,06	Użytki zielone, nieużytki,	AWRSP, rolnicy indywidualni	-	Strzeżenica
5	Strzeżenica	-	314	0,63	Użytki zielone, nieużytki	AWRSP, rolnicy indywidualni	-	Strzeżenica
6	Dobiesławiec	-	540	1,08	Użytki zielone, nieużytki, grunty orne	Rolnicy indywidualni	-	J. Jamno

Tabela 3. Pompownie melioracyjne.

Lp.	Nazwa i lokalizacja	Status	Użytkownik	Powierzchnia odwadniana [ha]	Wydajność [m ³ /s]	Wysokość podnoszenia [m]	Zw. wody max.mn.p.m.	Zw. wody min.mn.p.m.	Stan techniczny
1	Czerwoną, II	ekspl.	ZZMiUW	198	1,05	4,0; 5,0	-2,80	-3,70	-
2	Czerwona III	ekspl.	ZZMiUW	149	0,45	3,6; 4,0	-1,03	-1,83	-
3	Czerwona IV, V	ekspl.	ZZMiUW	360	0,99	4,0; 5,0	-2,51	-3,51	-
4	Strzeżenica	ekspl.	ZZMiUW	135	0,18	3,0; 3,0	-0,67	-1,72	-
5	Dobiesławiec	ekspl.	ZZMiUW	285	1,03	4,0; 4,0; 5,0	-2,06	-2,66	-

W „Studium bezpośredniego zagrożenia powodziowego na obszarze RZGW Szczecin” wyznaczono występujące na terenie gminy Będzino strefy zagrożenia powodziowego dla ich wykorzystania w zakresie:

- ograniczenia zabudowy terenów zalewowych,
- planowania i modernizacji inwestycji w ochronie przed powodzią.
- określenia możliwości podniesienia retencyjności obszaru w tym możliwości zalania niecek i obniżen terenowych.

Zastosowana w ww. opracowaniu metodyka opiera się na podziale strefy bezpośredniego zagrożenia powodzią na strefy A1, A10, A0 i ASW - obejmujące granice stref przepływów wezbrań powodziowych:

- strefa A1: o zasięgu obszaru zalewowego odpowiadającego wysokiemu - powodziowemu przepływowi o natężeniu (objętości) przepływu Q, którego prawdopodobieństwo występowania (przewyższenia) wynosi 1%,
- strefa A10: część strefy A1 o najwyższym poziomie zagrożenia powodziowego,
- strefy ASW: strefa średniego i wysokiego ryzyka powodzi występującej pomiędzy granicami stref A0 oraz A10,
- strefa A0: część strefy A1 (na ogół zewnętrznej), o najniższym poziomie zagrożenia dla głębokości wody nieprzekraczającej wartości 0,5 m.

Władze gminy planując zagospodarowanie terenów zalewowych powinny dążyć do następujących celów:

- utrzymania swobodnego przepływu wód powodziowych i rozciągnięcia przepływu i zalewu do granic strefy A1. Wiąże się to ze znacznym ograniczeniem, bądź całkowitym wyłączeniem tego terenu z zabudowy miejskiej oraz z koniecznością określenia możliwości zabezpieczenia obiektów już istniejących na tych terenach,
- wszelkie odstępstwa w ograniczeniu zakazu zabudowy powinny mieć charakter jednostkowy i powinny być odpowiednio uzasadnione,
- przeprowadzenia inwentaryzacji na terenach zurbanizowanych, określenia planowanych kierunków rozwoju. Wiąże się to z wyznaczeniem terenów zurbanizowanych podlegających ochronie w pierwszej i drugiej kolejności, wyznaczeniu terenów, na których możliwy jest warunkowy rozwój zabudowy oraz terenów, na których ze względu na zagrożenie powodziowe nie ma możliwości ochrony i które wymagają zakazu rozbudowy, a istniejące tam obiekty powinny być zabezpieczone.

Ze względu na zmianę ustawy Prawo wodne obszary wyznaczone w Studium ochrony przeciwpowodziowej (Studium bezpośredniego zagrożenia powodzią) mają obecnie status obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.

Zawarte w „Studium bezpośredniego zagrożenia powodziowego ...” zalecenia dotyczące ww. stref powinny być uwzględniane w sporządzanych dla terenu gminy miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ogólne zalecenia obejmują:

- Strefa przepływu o prawdopodobieństwie przekroczenia $p=1\%$ (Strefa A1) wyznacza obszar, w którym należy dążyć do utrzymania swobodnego przepływu, a zatem praktycznie wyłączyć z rozwoju zabudowy. Istniejące obiekty w tym obszarze powinny zostać zabezpieczone na wypadek zalania.
- W strefie A10 należy wprowadzić zakaz stałego budownictwa komunalnego, gospodarczego, przemysłowego i komunikacyjnego. Na odpowiedzialność użytkownika można zezwolić na uprawy rolne.
- W części obszaru leżącego powyżej zasięgu zalewu o $p=10\%$ (Strefa ASW) można dopuścić w szczególnych wypadkach inwestycje budowlane (budownictwo gospodarcze i komunikacyjne) rozważając każdorazowo ryzyko wynikające z zalania i stosując rygorystyczne przepisy i zalecenia w zakresie posadowienia i zabezpieczenia budowli. Nie dopuszcza się prowadzenia budownictwa komunalnego i przemysłowego.
- W strefie A0 należy stosować ograniczenia w budownictwie przemysłowym. Natomiast budownictwo komunalne jest dopuszczalne w przypadku zastosowania właściwych warunków technicznych.
- **Zasięg obszaru szczególnego zagrożenia powodzią zostanie uszczegółowiony na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (zgodnie z rządными wód powodziowych zawartymi w Studium ochrony przeciwpowodziowej).**

Przeprowadzając wszelkie inwestycje i działania w zasięgu stref bezpośredniego zagrożenia powodzią należy kierować się następującymi regułami:

- obiekt budowlany należy projektować, budować, użytkować i utrzymywać zgodnie z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej, w sposób zapewniający spełnienie wymagań dotyczących bezpieczeństwa konstrukcji, bezpieczeństwa użytkowania, odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych oraz ochrony środowiska,
- podczas przygotowywania i wykonywania robót dotyczących regulacji rzek oraz przy budowie wałów przeciwpowodziowych należy uwzględnić potrzebę zachowania dolin rzecznych oraz obszarów zalewowych w stanie równowagi przyrodniczej i utrzymania różnorodności biologicznej.

Gmina w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego może wprowadzić dodatkowe zapisy dotyczące terenów zalewowych:

- Na obszarach przepływowych wprowadza się zakaz jakiegokolwiek zabudowy, dopuszczając jedynie takie użytkowanie, które nie wpływa na warunki przepływu. Zlokalizowane tam budynki oraz istniejące w korycie mosty, porty itp. powinny być zabezpieczone przed wodą płynącą z dużą prędkością podczas powodzi. Jeżeli jednak występuje konieczność wznoszenia na tych terenach budynków, to należy rozpatrywać możliwość zabudowy, stosując się do wymogów technicznych

i zasad właściwych dla takiego obszaru (np. podniesienie obiektu). Pamiętać należy, by przekrój poprzeczny doliny do poziomu wielkiej wody WW był odpowiednio powiększony o powierzchnię zajmowaną przez nowy obiekt. Przekroje WW przed i po zabudowie powinny być sobie równe. Gwarantuje to zachowanie niezmiennej charakterystyki przepływu wielkiej wody.

- Na obszarach zastoiskowych (zewnętrzna część strefy A0) można bez istotnego zmniejszenia zdolności przepustowej i zaburzeń przepływu budować obwałowania, linie komunikacyjne, wprowadzać (w zależności od wyników analizy przepływu lodów) zadrzewienia i zakrzewienia oraz w miarę potrzeby różnego rodzaju zabudowę i elementy infrastruktury.
- W strefie A10 i ASW dozwolone są w szczególnych przypadkach następujące roboty i obiekty:
 - ogrodzenia (o ile nie zakłócają przepływu i nie ułatwiają gromadzenia się ciał pływających),
 - drogi, koleje i ścieżki (jeżeli zagwarantuje się, że ich wpływ na koncentrację przepływu będzie zminimalizowany),
 - wyjątkowo mogą być sadzone drzewa (po zagwarantowaniu, że ich skład gatunkowy i rozmieszczenie nie będą w znaczny sposób ograniczać swobodę przepływu wód powodziowych),
 - obiekty podziemne (można stosować bez ograniczeń),
 - budynki gospodarcze i przemysłowe (w zasadzie niedozwolone, lecz małe konstrukcje np. małe pompownie mogą być wykonywane).
- Natomiast niedozwolone jest w strefach A10 i ASW wykonywanie nasypów, obwałowań i budynków mieszkalnych.
- W najbardziej zewnętrznej części strefy A1 tj. w strefie A0 dopuszcza się bez ograniczeń następujące działania i obiekty:
 - ogrodzenia, obiekty podziemne, sadzenie drzew.
- W strefie A1 dozwolone pod warunkiem zatwierdzenia są następujące działania:
 - budowa obwałowań, budowa nasypów, budowa dróg i ścieżek (zapewniona musi być minimalizacja koncentracji przepływu).
- Dodatkowo w strefie A0 budynki mieszkalne, gospodarcze i przemysłowe muszą być wzniesione min. 30 cm powyżej poziomu wody stuletniej i min. 10 m od granicy przepływów, a obiekty powinny być zakotwione w sposób uniemożliwiający wypłynięcie. W przypadku, gdy prędkość przepływu wody jest większa od 1 m/s należy wykonywać umocnienie nasypów w celu ochrony przed erozją.
- W opracowaniu „Ograniczanie skutków powodzi w skali lokalnej” (Biuro Koordynacji Banku Światowego; t. I-VI, Wrocław 2000) podano także ograniczenia budownictwa w poszczególnych strefach, które obejmują obiekty takie jak: szpitale, szkoły, domy opieki społecznej, oczyszczalnie ścieków, cmentarze, obiekty administracji, centra zagrożenia kryzysowego, magazyny materiałów chemicznych itp.

Pas **techniczny** oraz **obszary** między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym stanowią obszar **szczególnego** zagrożenia powodzią, na którym obowiązują przepisy odrębne.

7.9. Linie radiowe

Przez teren gminy Będzino przebiega trasa linii radiowej dalekiego zasięgu relacji RTON Koszalin/Góra Chełmska - RSTV Stramnica, łącząca obiekty końcowe radiolinii (anteny):

- Koszalin/Góra Chełmska:
 - lokalizacja: 16°13'34" E, 54°12'13" N (Koszalin),
 - wysokość posadowienia podpory anteny: 105 m n.p.m.,
 - wysokość zawieszenia systemów antenowych: 50 m n.p.t.,
- Kołobrzeg/ Stramnica:
 - lokalizacja: 15°38'12,5" E, 54°08'55" N (Stramnica, powiat kołobrzescki),
 - wysokość posadowienia podpory anteny: 28 m n.p.m.,
 - wysokość zawieszenia systemów antenowych: 60 m n.p.t.

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania radiolinii konieczne jest ograniczenie wysokości zabudowy do 50 m w pasie ochronnym stanowiącym obszar o szerokości 100 m, przebiegającym wzdłuż trasy radiolinii radiowej.

8.0. ZESTAWIENIE MOCNYCH I SŁABYCH STRON GMINY BĘDZINO

Mocne i słabe strony gminy, stanowiące istotne przesłanki przy określaniu kierunków polityki przestrzennej.

8.1. Mocne strony:

- niski stopień zanieczyszczenia środowiska (czyste powietrze, poprawa stanu czystości wód);
- dobre, nieskażone gleby;
- atrakcyjne nieskażone tereny turystyczne i wypoczynkowe tereny nadmorskie;
- czytelny układ komunikacji drogowej oparty o drogę krajową Poznań - Kołobrzeg;
- dobrze rozwijające się systemy infrastruktury technicznej;
- rezerwy mediów (oczyszczalnia ścieków w Koszalinie i Kiszkuwie zabezpieczająca odbiór ścieków całej gminy), woda, gaz, sieć energetyczna;
- rozległe i korzystne tereny dla potencjalnej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i rekreacyjnej;
- sąsiedztwo dużego miasta mającego z jednej strony zaplecza mieszkalne w miejscowościach wschodniej części gminy i będącego potencjalnym konsumentem terenów turystycznych i wypoczynkowych gminy, oraz z drugiej strony będącego zapleczem usług wyższego rzędu jak nauka, kultura;
- intensywny ruch turystyczny wzdłuż drogi krajowej Koszalin - Kołobrzeg i drogi wojewódzkiej Mścice - Mielno;
- dobre połączenie kolejowe z centrum kraju (linia kolejowa Koszalin - Kołobrzeg).

8.2. Słabe strony:

- brak dużych i atrakcyjnych kompleksów leśnych;
- brak oprócz rolnictwa ukształtowanej, dodatkowej dziedziny rozwoju gospodarki dziedzictwo gospodarczej „aktywizacji” ziem odzyskanych co przejawiało się w ostatnich latach upadaniem oraz likwidacją zakładów PGR-owskich i w efekcie dało duży wskaźnik bezrobocia;
- niekontrolowane podziały terenów rolnych i w konsekwencji tendencje do nieprawidłowego ich zagospodarowania;
- degradacja terenów rolnych (ugorowanie) i niszczenie substancji kubaturowej zaplecza obsługi rolnictwa po byłych PGR-ach;
- brak urządzeń turystycznych oraz bardzo słabo rozwinięta baza noclegowa;

9.0. POZYTYWNE I NEGATYWNE ZJAWISKA MOGĄCE MIEĆ WPŁYW NA ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE.

9.1. Zjawiska pozytywne:

- pobudzenie ruchu budowlanego - wzrost zainteresowania potencjalnymi terenami mieszkaniowymi i terenami pod usługi i wytwórczość szczególnie wschodniej części gminy (sąsiedztwo miasta Koszalina);
- kontynuacja inwestowania w infrastrukturę techniczną;
- coraz czystsze wody jeziora Jamno;
- zainteresowanie mieszkańców miasta Koszalina terenami pod zabudowę rekreacyjną („drugi dom”, pensjonat, rezydencja);
- aktywizacja nadmorskich terenów gminy.

9.2. Zjawiska negatywne:

- niedostateczna koordynacja planowania rozwoju gminy z przyległymi gminami szczególnie z miastem Koszalinem;
- kształtowanie strefy podmiejskiej, chaotyczna zabudowa usługowa i mieszkaniowa wzdłuż istniejącej drogi krajowej (m. Mścice, Będzino);
- tendencja do rozpraszania zabudowy wynikająca z popytu na tanie działki, a umożliwiona przez rozległość wyznaczonych w dotychczas obowiązujących miejscowych planach terenów budowlanych;
- istniejące zagrożenie ekologiczne w postaci zanieczyszczenia wód jeziornych i lasów wymagające ciągłego monitoringu;
- niekontrolowane podziały i w konsekwencji nieprawidłowe zagospodarowanie terenów upadających gospodarstw rolnych.

10.0. SZANSE I ZAGROŻENIA ROZWOJU GMINY BĘDZINO.

10.1. Szanse rozwoju gminy Będzino związane są z:

- wzrostem zainteresowania inwestycjami gospodarczymi w rejonie Pomorza Środkowego (uatrakcyjnienie ofert sytuowania inwestycji na terenie gminy);
- wzrostem turystycznego zainteresowania terenami gminy (poprawa bazy noclegowo-usługowej i zagospodarowania turystycznego);
- odbudowa potencjału uprawowego (obszarów byłych zakładów rolnych);
- wykorzystaniem pozostałej substancji kubaturowej sektorów hodowlano-produkcyjnych po byłych PGR-ach na odbudowę produkcji rolnej lub przekształcenie w kierunku przetwórstwa rolno-spożywczego, wytwórstwa, usług rzemieślniczych;
- wzrostem ruchu tranzytowego Poznań - Kołobrzeg i częściowe przejęcie związanych z nim usług w gminie.

10.2. Zagrożenia mogą wynikać z:

- realnej możliwości przekształcenia w wyniku reformy administracyjnej mającego duży wpływ na gospodarkę gminy sąsiadującego z nią m. Koszalinem na miasto peryferyjne;
- postępującej degradacji środowiska naturalnego (zanieczyszczenie wód i zaśmiecenie lasów) i krajobrazu kulturowego wynikającego z braku środków finansowych na ich ochronę i zachowanie;
- brakiem zainteresowania potencjałem produkcji rolnej;
- brakiem kondycji finansowej gminy na własne zadania publiczne;
- wyludnieniem gminy tzw. emigracja „za chlebem”.

11.0. REKOMENDACJE DLA PROWADZENIA CIĄGŁEJ POLITYKI PRZESTRZENNEJ.

11.1. Wypracowanie metody stałej współpracy z zarządami gmin sąsiednich celem zabezpieczenia stref granicznych przed nieskoordynowanym zagospodarowaniem, a obszarów ekologicznych przed dewastacją i degradacją.

11.2. Zapobieganie tendencjom rozpraszania zabudowy poza ustalony układ ruralistyczny i sprzyjanie tendencjom scalania terenów gospodarstw rolnych.

11.3. Stopniowe podnoszenie standardu komunikacji kołowej i eliminowanie uciążliwości z tytułu nasilenia ruchu komunikacyjnego dla mieszkańców.

11.4. Zabezpieczanie terenów mieszkaniowych przed inwazją niepożądanych, uciążliwych funkcji.

11.5. Ochrona środowiska kulturowego oraz neutralizacja dysharmonizującej zabudowy z krajobrazem kulturowym.

11.6. Zabezpieczenie wód gruntowych przed wyciekami z nieszczelnych „zbiorników bezodpływowych” poprzez ustalenie stref lokalnej utylizacji ścieków, kontrolę sprawności systemów lokalnych i ograniczenie tymczasowych rozwiązań (szamba).

Uznaje się za konieczne prowadzenie zintegrowanego systemu monitoringu środowiska, przy współdziałaniu z Państwowym Monitoringiem Środowiska - ustawa z dnia 20 lipca 1991 o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z **2013** r., poz. **686** z późn. zmian.), obejmującego podsystemy odpowiadające elementom środowiska abiotycznego, biotycznego jak też elementy zagospodarowania przestrzennego.

ROZDZIAŁ III
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.
POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY BĘDZINO

1.0. Przez pojęcie „polityka przestrzenna” rozumie się zespół działań będących w kompetencji władz samorządowych, podejmowanych dla prawidłowego zagospodarowania przestrzennego gminy.

1.1. Przyjmuje się za najbardziej optymalny kierunek rozwoju przestrzennego rozwój zrównoważony pozwalający na wykorzystanie walorów środowiska w stopniu nie prowadzącym do ich zniszczenia.

1.2. Dla poszczególnych elementów przestrzeni wskazuje się kierunki ich rozwoju i organizacji stanowiące merytoryczne podstawy polityki przestrzennej realizowanej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy Będzino.

1.3. Dyrektywy kierunkowe i zasady zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino przedstawione poniżej w niniejszym rozdziale III ilustrowane i wzbogacone zostały na planszach Nr 2A i 2B i należy je przyjmować łącznie.

2.0. GŁÓWNE CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY

2.1. Ochrona środowiska przyrodniczego, które wraz z środowiskiem kulturowym stanowi największe bogactwo gminy.

2.2. Zabezpieczenie celów społecznych tzn. zapewnienie godnych warunków zamieszkania, pracy i wypoczynku mieszkańcom gminy poprzez:

- a) podniesienie jakości życia mieszkańców gminy, w tym poszczególnych jednostek osadniczych poprzez zapewnienie właściwego stopnia wyposażenia w usługi lokalne i ponadlokalne. W tym celu tworzy się w miejscowościach o dużej dynamice rozwojowej rezerwy terenowe dla ich realizacji,
- b) ukształtowanie terenów zieleni i rekreacji w powiązaniu w miarę lokalnych możliwości z naturalnymi systemami przyrodniczymi,
- c) podniesienie standardu zamieszkania poprzez realizację infrastruktury technicznej, zgodnie z przyjętymi kierunkami rozwoju,
- d) umożliwienie dodatkowego źródła utrzymania poprzez zapewnienie terenów pod zabudowę usługową i usługowo-mieszkaniową,
- e) prowadzenie właściwej polityki w zakresie ochrony dóbr kultury i ochrony środowiska przyrodniczego.

2.3. Kształtowanie sprzyjających warunków funkcjonowania rolnictwa jak i innych dziedzin gospodarki.

2.4. Tworzenie warunków i zachęt dla rozwoju różnorodnych form turystyki.

2.5. Usprawnianie układu komunikacyjnego polegające na jego rozwoju i podnoszeniu standardu.

3.0. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

3.1. Jako zasadę kształtowania przestrzeni w zakresie ochrony środowiska oraz prowadzenia polityki proekologicznej przyjmuje się:

- pełną ochronę wszystkich elementów środowiska tj. powietrza, powierzchni ziemi i gleby, wód powierzchniowych i wglębnych, szaty roślinnej przed zanieczyszczeniem i degradacją;
- ochronę przed uzasadnionym przekształceniem i zainwestowaniem obszarów biologicznie aktywnych tworzących lokalny system ekologiczny tj. wód powierzchniowych, lasów i zadrzewień, zbiorowisk roślinności łąkowej, bagiennej, mokradeł;
- szczególną ochroną należy objąć obiekty i obszary chronione z mocy przepisów szczególnych, rekomendowane do objęcia ochroną prawną oraz obszary stanowiące lokalne wartości środowiska.
- należy prowadzić działania przywracające lub poprawiające czystość wód powierzchniowych wszystkich rzek (rz. Czerwonej z Tymienicą, Strzeżenicą, Dzierżęcinką, lokalne ciek Popowska Struga, Mścicka Struga) poprzez:
 - budowę oczyszczalni ścieków lub indywidualnych systemów utylizacji nieczystości płynnych we wszystkich miejscowościach,
 - kształtowanie biologicznej odnowy koryt rzecznych (zwłaszcza rzeki Strzeżenicy) oraz rowów melioracyjnych przebiegających przez grunty orne,
 - preferowanie form rolnictwa ekologicznego, szczególnie w obszarze chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”,
 - należy prowadzić działania (techniczne umocnienia wałów, udrażnianie kanałów odpływowych) zapobiegające powodziom w rejonach zagrożonych, w ujściach rzek i obniżeniach przy jeziorze Jamno,
 - zaleca się zalesienie obszarów wypadających z produkcji rolniczej oraz gruntów marginalnych niewykorzystywanych w rolnictwie (rozcięć erozyjnych, skarp, wierzchołków wzniesień, zagłębień terenowych).

3.2. Obszary objęte ochroną i rekomendowane do ochrony

a) obszary i elementy objęte ochroną prawną, dla których obowiązują zasady zagospodarowania i użytkowania określone w przepisach szczególnych:

- rezerwat przyrody „Wierchomińskie Bagno” pow. 43,60 ha,
- rezerwat przyrody „Warnie Bagno” pow. ca 300 ha,
- użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 25,6 ha,
- specjalny obszar ochrony siedlisk NATURA 2000 - „Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski” PLH 320017,

na obszarze Natura 2000 "Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski" obowiązują przepisy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski PLH320017 ustanawiające dla poszczególnych przedmiotów ochrony występujących na terenie gminy Będzino cele działań ochronnych:

- **Estuaria – kod 1130; cel działań ochronnych: 1. Osiągnięcie naturalnego funkcjonowania ekosystemu i właściwych warunków bytowania, rozrodu i migracji ryb dwuśrodowiskowych, tj. przywrócenie lub utrzymanie swobodnej ingresji wód morskich w górę rzek i kanałów. 2. Osiągnięcie bardzo dobrego stanu ekologicznego (czystości wód). 3. Ograniczenie dalszego rozwoju zabudowy i infrastruktury w otoczeniu ujściowych odcinków rzek i kanałów,**
- **klify nadmorskie na wybrzeżu Bałtyku – kod 1230; cel działań ochronnych: nie pogorszenie obecnego stanu ochrony (obecny stan, mimo że odbiegający od optymalnego - jest najlepszym z możliwych/realnych do utrzymania),**
- **lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich – kod 2180; cel działań ochronnych: przywrócenie właściwego stanu ochrony (po uprzedniej weryfikacji skartowania siedliska - z uwzględnieniem podtypów): a) w przypadku płatów lasów brzozdębowych preferować rębnie stopniowe bądź przerębne, z wykorzystaniem w miarę możliwości naturalnego odnawiania dębu i brzozy. Wobec powszechnej pinetyzacji tego podtypu siedliska zalecana jest stopniowa przebudowa drzewostanów, polegająca na sukcesywnej eliminacji sosny w ramach prowadzonych cięć pielęgnacyjnych, b) w przypadku płatów borów bażynowych stosować ochronę bierną drzewostanu, c) w najwilgotniej szych postaciach borów nadmorskich oraz w płatach łągowych czeremchowo-jesionowych utrzymać lub polepszyć stosunki wodne; d) niedopuszczenie do dalszego rozwoju infrastruktury i zabudowy w obrębie płatów siedliska,**
- specjalny obszar ochrony siedlisk NATURA 2000 „Warnie Bagno” PLH 320047, **na obszarze Natura 2000 "Warnie Bagno" obowiązują przepisy Zarządzenia Regionalnego**

Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Warnie Bagno PLH320047 ustanawiające dla poszczególnych przedmiotów ochrony występujących na terenie gminy Będzino cele działań ochronnych:

naturalne dystroficzne zbiorniki wodne - kod 3160; cel działań ochronnych: zachowanie w stanie nie zmienionym, w tym: minimalizacja ruchu wody (odpływu z jezior),

torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) – kod 7110; cel działań ochronnych: utrzymanie kopuł torfowiska w stanie dobrze uwodnionego torfowiska o zwarcu drzew < 20%, z silną populacją wrzośca bagiennego; utrzymanie wykorzystania kompleksu torfowo-leśnego przez żurawie,

torfowiska wysokie zdegradowane zdolne do regeneracji - kod 7120; cel działań ochronnych: Podtrzymywanie procesu regeneracji,

torfowiska przejściowe i trzęsawiska - kod 7140; cel działań ochronnych: utrzymanie istniejącego stanu właściwego, w tym w szczególności utrzymanie istniejącego, dobrego uwodnienia,

kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion) - kod 9110; cel działań ochronnych: poprawa stanu siedliska przez: - zachowanie fragmentów nie prześwietlonych starodrzewi buczyny, - zapobieżenie inwazji niecierpka gruczołowego *Impatiens glandulifera*, - doprowadzenie zasobów martwego drewna do poziomu zapewniającego osiągnięcie właściwego stanu ochrony siedliska,

pomorski las brzozowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*) - kod 9190; cel działań ochronnych: poprawa stanu siedliska przez: - zachowanie fragmentów nie prześwietlonych starodrzewi kwaśnej dąbrowy *Fago-Quercetum*. zapobieżenie inwazji niecierpka gruczołowego *Impatiens glandulifera*. - doprowadzenie zasobów martwego drewna do poziomu zapewniającego osiągnięcie właściwego stanu ochrony siedliska,

bory i brzeziny bagienne - kod 91D0; cel działań ochronnych: poprawa stanu siedliska przez odtworzenie właściwego uwodnienia,

łągi wierzbowe topolowe olszowe i jesionowe - kod 91E0; cel działań ochronnych: poprawa stanu siedliska przez: - doprowadzenie do powstania dojrzałych płatów ekosystemu. - doprowadzenie zasobów martwego drewna do poziomu zapewniającego osiągnięcie właściwego stanu ochrony siedliska,

- specjalny obszar ochrony siedlisk NATURA 2000 „Bukowy Las Górki” PLH 320062,
- starodrzew w parkach podworskich i wiejskich,
- obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”, proponuje się zmniejszenie obszaru poprzez zmianę granic i wyłączenie kompleksu gruntów ornych wysokiej jakości pomiędzy m. Kazimierz - Strzeżenice - Dobiesławiec,
- pas techniczny i pas ochrony brzegu morskiego,
- lasy ochronne o powierzchni 1013 ha.

W granicach obszarów Natura 2000 "Warnie Bagno" i "Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski" obowiązują przepisy zabraniające podejmowania działań mogących odrębnie lub w kumulacji z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000.

b) obszary i elementy rekomendowane do objęcia ochroną prawną.

Proponuje się objąć ochroną i uznać za:

- pomniki przyrody - drzewa w parkach wiejskich i podworskich: 2 buki pospolite o obwodzie 450 i 370 cm zrosnięte pniami w m. Smolne; buk odmiany purpurowej o obwodzie 370 cm, jesion wyniosły o obwodzie 440 cm w m. Kazimierz; jesion wyniosły o obwodzie 450 cm o pniu porośniętym bluszczem, lipa drobnolistna o obwodzie 460 cm dwukonarowa w m. Miłogoszcz; dąb szypułkowy o obwodzie 510 cm w m. Mścice; lipa drobnolistna o obwodzie 600 cm czteropienna w m. Skrzepowo;
- użytki ekologiczne - obszary ekosystemów bagiennych i torfowiskowych, o zachowanych cechach naturalności lub o zapoczątkowanych procesach naturalizacji po zaprzestaniu użytkowania gospodarczego; są to:
 - torfowiska niskie (częściowo po eksploatacji torfu, częściowo przekształcone w użytki zielone dla potrzeb rolnictwa) w obniżeniach wytopiskowych w obrębie wysoczyzny morenowej oraz Wierzchomino - Smolne;
 - bagna w obrębie terenów leśnych Nadleśnictwa Gościno (na wododziale w rejonie m. Strachomino);
 - niewielkie obniżenia wytopiskowe zajęte przez wilgotne łąki zarośla wierzby łązy, częściowo zabagnione i zadrzewione w obszarze chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”.

Celem ochrony jest zachowanie istniejącego bogactwa flory i fauny w ekosystemach bagiennych,

torfowiskowych, wilgotnych łąk oraz umożliwienie procesów naturalizacyjnych po zaprzestaniu użytkowania gospodarczego.

Użytki ekologiczne stanowiąc powinny ważny i atrakcyjny element krajobrazu zdominowanego przez monotonną rolniczą przestrzeń reprezentowaną przez grunty orne (zwłaszcza w rejonie obszaru chronionego krajobrazu).

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy obejmujący zalesioną część wododziału pomiędzy rzeką Parsętą i rzeką Czerwoną (obszar ca 1000-1200 ha) jeżeli wyniknie to z koncepcji tworzenia większego systemu obszarów chronionych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa. Celem ochrony jest zachowanie niezmiernie cennych przyrodniczo ekosystemów torfowiskowych, bagiennych, leśnych „oczek” wodnych i źródeł w unikatowym pod względem rzeźby krajobrazie ważnego pod względem ekologicznym wododziału. Lasy w zespole krajobrazowo-przyrodniczym zostaną uznane za ochronne.
- zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Wierzchomino” - teren w obrębie Strzepowo. W projektowanym do ochrony obszarze występują stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Niebezpieczeństwem dla tego terenu jest osuszenie, eksploatacja torfu, wycinka drzew i pożary. Proponuje się pozostawić ten teren w nie zmienionym stanie. Celem powołania tej formy ochrony jest ochrona i zachowanie ekosystemów torfowiskowych, bagiennych, leśnych i oczek wodnych;
- miejsca rozrodu i regularnego przebywania zwierząt chronionych (chronionych gatunków awifauny) w rejonie mokradeł i lasów nad brzegiem jeziora Jamno.

c) obszary i elementy wskazane do zachowania.

Zachowuje się, chroni przed zanieczyszczeniami i nieuzasadnionym przekształceniem obszary i elementy kształtujące system ekologiczny gminy:

- zieleń naturalną i użytki zielone rolnicze w dolinach rzecznych i ciągach obniżen podmokłych o funkcji „korytarzy ekologicznych” stanowiące wzajemnie powiązany system przyrodniczy pozwalający na migrację gatunków flory i fauny, regulujący stosunki wodne w glebie, umożliwiające przewietrzanie;
- zieleń naturalną, łąkową, zakrzaczenia i zadrzewienia w lokalnych obniżeniach wytopiskowych;
- liczne zadrzewienia przydrożne, niewielkie kompleksy leśne śródpolne na wzniesieniach i w obniżeniach „oczka” wodne wśród pól;
- proponuje się ustanowić obszar cenny przyrodniczo „Strzepowo” - złoża torfowe. Wykluczona zabudowa, eksploatacja i odwodnienie. Użytkowanie rolnicze pozwalające na zachowanie istniejących, naturalnych cech torfowiska.

3.3. Obszary o wartościach użytkowych środowiska

Do gospodarczego wykorzystania przeznacza się tereny stanowiące zasoby użytkowe środowiska służące rozwojowi gospodarczemu:

- rejony żyznych gleb w kompleksach gruntów ornych 2, 4 i 8,
- trwałe użytki zielone o sprawnie działających systemach melioracyjnych, zwłaszcza przekształconych w poldery chroniąc je przed zabudową nie związaną z funkcją rolniczą,
- obszary perspektywiczne występowania surowców naturalnych do ewentualnej eksploatacji, po uzyskaniu koncesji na udokumentowanie złóż i wydobyć. Po wydobyciu tereny muszą zostać poddane rekultywacji.

4.0. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.

4.1. Jednym z głównych celów publicznych w kierunku polityki przestrzennej gminy jest ochrona środowiska kulturowego. Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami organy administracji publicznej mają obowiązek między innymi: zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie, zapobiegania zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków, kontroli stanu zachowania i przeznaczenia zabytków, uwzględniania zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

4.2. Dobra kultury są bogactwem narodowym i powinny być chronione przez wszystkich obywateli. Obowiązkiem właścicieli i użytkowników zabytków jest utrzymanie ich we właściwym stanie.

4.3. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków - architektura, budownictwo, założenia komponowanej zieleni - wymienione w części uwarunkowań niniejszego tomu pkt 5.4.1. podlegają ścisłej, prawnej ochronie konserwatorskiej z rygorami wynikającymi z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ochronie podlega:

- forma architektoniczna obiektów we wszystkich elementach; bryła, kompozycja elewacji, stolarka, zabytkowe wyposażenie,
- zasadnicze rozplanowanie wnętrza,
- materiał budowlany, w tym rodzaj pokrycia dachowego,
- funkcja obiektu,
- układ przestrzenny zieleni komponowanej (parki, cmentarze) jej skład ilościowy i gatunkowy oraz mała architektura.

Warunki ochrony:

- obowiązuje trwałe zachowanie obiektu i użytkowanie zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem i jego wartością,
- wszelkie prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane oraz badania konserwatorskie i architektoniczne a także podział zabytku oraz zmiana przeznaczenia lub sposobu korzystania z zabytku wymagają pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w trybie określonym przez Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia **27 lipca 2011 r.** w sprawie **przewodzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych** (Dz. U. Nr **165**, poz. **987**),
- obowiązują warunki ochrony określone dla rekomendowanej strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej.

4.4. Obiekty zabytkowe objęte ewidencją konserwatorską, chronione na podstawie ustawy z dnia 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw, stanowiącej nowelizację ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - architektura, budownictwo, parki, cmentarze wymienione w części uwarunkowań niniejszego tomu pkt 5.4.2.

Ochronie podlega:

- ukształtowanie bryły obiektu; gabaryty, kształt budynku,
- ogólna kompozycja elewacji i elementy detalu architektonicznego,
- forma stolarki okiennej i drzwiowej elewacji frontowej.

Warunki ochrony:

- utrzymać tradycyjne formy architektury (ww. elementów),
- wskazane jest stosowanie tradycyjnych elementów budowlanych (przy remontach),
- wszelkie prace remontowo-budowlane mające wpływ na zewnętrzną formę obiektu winny być konsultowane i akceptowane przez WKZ.,
- w przypadku koniecznej rozbiórki obiektu (zły stan techniczny) należy opracować dokumentację techniczną fotograficzną i przekazać jeden egzemplarz do WKZ.

4.5. Obiekty i obszary objęte ewidencją konserwatorską rekomendowane do wpisania do rejestru zabytków.

Będzino.

Dom mieszkalny (chałupa) nr 34; szach. I poł. XIX w.

Mścice.

Dwór ul. Koszalińska 85; mur. pocz. XX w. , dawna rezydencja Śmiechów.

Szkoła, ob. dom nr 10; mur. XIX/XX w. Dom mieszkalny nr 28; szach. I poł. XIX w.

Tymień.

Park dworski I poł. XIX

w. Wierzchominko.

Park dworski zał. pocz. XIX w. rozbud. poł. XIX w. z cmentarzem rodowym.

Warunki ochrony dla ww. obiektów jak dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz jak dla rekomendowanych stref „A”, „B” ochrony konserwatorskiej.

4.6. Rekomendowane strefy ochrony konserwatorskiej.

W celu utrzymania istniejących zabytkowych wartości oraz odtworzenia w jak największym stopniu historycznego krajobrazu kulturowego wsi rekomenduje się utworzenie stref ochrony konserwatorskiej, granice których określono na planszy Nr 2A i 2B niniejszego studium jako orientacyjne.

1) STREFA „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej.

<u>DOBRZYCA</u>	- działka kościelna,
<u>DWOREK</u>	- zespół pałacowo-parkowy,
<u>KŁADNO</u>	- park pałacowy,
<u>ŁEKNO</u>	- działka kościelna,
<u>STRZEPOWO</u>	- park pałacowy z rezydencją, - działka kościelna,
<u>ŚMIECHÓW</u>	- działka kościelna z cmentarzem,
<u>WIERZCHOMINO</u>	- działka kościelna (cmentarz).

Na obszarze strefy obowiązują warunki konserwatorskie ustalone dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

- ochronie podlega: rozplanowanie ulic i placów oraz ich zachowane oryginalne nawierzchnie; historyczne linie zabudowy; historyczne granice działek i szerokości frontów zabudowy; istniejąca zabudowa o walorach zabytkowych; historyczne formy zabudowy; zieleń komponowana, jej układ i skład gatunkowy; mała architektura.
- warunki ochrony: obowiązuje trwałe zachowanie historycznego układu przestrzennego ze wszystkimi elementami (drogi, place, linie zabudowy, kompozycja wnętrz architektonicznych i krajobrazowych); ochrona, konserwacja i rewaloryzacja zachowanych, głównych elementów układu przestrzennego; usunięcie lub przebudowa obiektów dysharmonizujących; dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej.
- wszelka działalność budowlana na obiektach wpisanych do rejestru zabytków wymaga pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w trybie określonym przez Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia **27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych.**
- na obszarze strefy wszelkie zmiany i podziały nieruchomości, przebudowy, rozbudowy, remonty będących w strefie obiektów wymagają konsultowania i uzyskania zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

2) STREFA „B” ochrony konserwatorskiej.

<u>BĘDZINO</u>	- owalny układ przestrzenny wsi,
<u>MIŁOGOSZCZ</u>	- podwórze folwarczne,
<u>MŚCICE</u>	- park dworski,
<u>STRZEŻENICE</u>	- działka kościelna.

- ochronie podlega: rozplanowanie ulic i placów z uwzględnieniem możliwości zachowania pierwotnych nawierzchni; historycznie ukształtowane działki siedliskowe; ze szczególnym uwzględnieniem szerokości frontów poszczególnych parceli; rozplanowanie zabudowy poszczególnych zagród i charakterystycznego usytuowania domu mieszkalnego; architektoniczna forma zabudowy (istniejącej i uzupełniającej): gabaryty, kształty dachów, zasadnicza kompozycja elewacji; zieleń komponowana układ i skład gatunkowy.
- warunki ochrony: utrzymanie zasadniczych elementów historycznego układu przestrzennego; rewaloryzacja i modernizacja obiektów dysharmonizujących; nowe obiekty dostosować do historycznej kompozycji przestrzennej oraz architektonicznych form zabudowy, występujących w danej miejscowości.
- na obszarze strefy obowiązuje wymóg konsultowania i uzgadniania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszelkich działań inwestycyjnych w zakresie:
 - budowy nowych obiektów,
 - przebudowy i remontów, zmiany funkcji obiektów figurujących w wykazie zabytków architektury i budownictwa,
 - zmian historycznie ukształtowanych wnętrz ruralistycznych,
 - prowadzenia wszelkich prac ziemnych.

3) STREFA „K” ochrony krajobrazu kulturowego.

<u>DOBRE</u>	- dwa parki podworskie,
<u>DOBRZYCA</u>	- cmentarz przykościelny,
<u>KAZIMIERZ POMORSKI</u>	- park podworski,
	- aleja klonów,
<u>ŁASIN</u>	- park pałacowy,
	- działka pokościelna,
	- aleja lipowa,
	- w planie zagospodarowania przestrzennego oznaczyć teren cmentarza poewangelickiego,
<u>ŁĘKNO</u>	- cmentarz poewangelicki (obecnie komunalny),
<u>ŁOPIENICA</u>	- park dworski,
<u>MIŁOGOSZCZ</u>	- park pałacowy,
	- aleja klonowa,
	- szpalery kasztanowców,
<u>MŚCICE</u>	- park wiejski (leśny) ze szczególnym uwzględnieniem kompozycji i układu dwóch cmentarzy,
<u>PLEŚNA</u>	- zespół dworsko-parkowy,
<u>SMOLNE</u>	- park dworski,
	- cmentarz leśny (zaznaczyć w m.p.z.p.) bez strefy.
<u>STRACHOMINO</u>	- park pałacowy z podwórzem,
	- działka kościelna (cmentarz),
<u>STRZEŻENICE</u>	- park podworski,
<u>TYMIEN</u>	- park dworski,
<u>WIERZCHOMINKO</u>	- zespół folwarczny w granicach historycznej kompozycji,
<u>WIERZCHOMINO</u>	- cmentarz poewangelicki,
	- park podworski.

- a) ochronie podlega: historycznie ukształtowana granica parków, cmentarzy i ogrodów przydomowych, kompozycja zieleni: rozplanowanie i skład gatunkowy; układ dróg i alejek w obrębie parków i cmentarzy; mała architektura: ogrodzenie bramy; nagrobki, krzyże, ogrodzenia kwater i inne zachowane elementy urządzenia cmentarzy.
- b) warunki ochrony: zachowanie historycznych granic założeń krajobrazowych; utrzymanie integralności zespołów pałacowo-parkowych, parków, cmentarzy i alei (nie należy dzielić tych obszarów); rewaloryzacja zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego, np. ubytki w zadrzewieniu uzupełniać tymi samymi gatunkami drzew, zaleca się także stosowanie gatunków trwałych i długowiecznych; gdy nie przewiduje się prac renowacyjnych należy pozostawić zbiorowisko naturalnej sukcesji przyrodniczej (np. zdewaloryzowane założenia cmentarne); prace melioracyjne winny dążyć do odtworzenia dawnego systemu wodnego oraz zachowania naturalnych zadrzewień nad brzegami cieków wodnych; obiekty kubaturowe na terenie parków mogą być lokalizowane tylko na miejscu dawnej zabudowy, przy odpowiednim wkomponowaniu w historyczne założenia krajobrazowe; uporządkować tereny dawnych (obecnie nieużytkowanych) cmentarzy, a zachowane zabytki sepulkralne zabezpieczyć - np. w formie lapidarium.
- c) na obszarze strefy wszelkie prace renowacyjne, porządkowe, wycinki drzew wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków a w przypadku założeń wpisanych do rejestru zabytków - zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4) STREFA "E" ochrony ekspozycji.

<u>DOBRZYCA</u>	- ekspozycja na kościół od zachodu,
<u>KŁADNO</u>	- ekspozycja na pałac,
<u>ŚMIECHÓW</u>	- ekspozycja na kościół.

- a) ochronie podlega: obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów, dominant zabytkowego układu oraz obiektów o szczególnych wartościach krajobrazowych.
- b) warunki ochrony: wyłączenie spod zabudowy obszaru, zakłócającego ekspozycję zabytku; wszelkie inwestycje na tym terenie należy poprzedzić studiami panoramicznymi, które określą warunki oraz dopuszczalny zasięg zabudowy; lokalizacja obiektów kubaturowych i innych wysokich urządzeń wymaga uzyskania zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4.7. Ochrona zabytków archeologicznych

Zgodnie z opracowanym studium wartości kulturowych oraz rozpoznania i zewidencjonowania zabytków archeologicznych w Gminnej Ewidencji Zabytków w zależności od ich wartości proponuje się poprzez wyznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego stref ochrony archeologiczno-konserwatorskiej.

Rekomenduje się objęcie strefą „W I” - pełnej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej, wykluczającej wszelką działalność inwestycyjną i inną: stanowisko archeologiczne Kraśnik Koszaliński, stan. 1, AZP 15-19/1 - jako stanowisko o wybitnych walorach i wpisane do rejestru zabytków. Obowiązuje:

- zakaz wszelkiej działalności inżynierskiej, budowlanej i innej związanej z pracami ziemnymi (np. utwardzania nawierzchni terenu, kopanie studni, melioracji, karczunku i nasadzania drzew itp.), poza badaniami archeologicznymi oraz pracami zabezpieczającymi zabytek przed zniszczeniem, prowadzonymi na zasadach określonych przepisami szczególnymi dot. ochrony zabytków,
- zachowanie istniejącego układu topograficznego terenu.

Rekomenduje się objęcie strefą „W II” - częściowej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, dopuszczającej inwestowanie pod określonymi warunkami. Obowiązuje:

- współdziałanie w zakresie zamierzeń inwestycyjnych i innych związanych z pracami ziemnymi z odpowiednim organem ds. ochrony zabytków;
- przeprowadzenie archeologicznych badań ratunkowych na terenie w granicach strefy, wyprzedzających rozpoczęcie prac ziemnych związanych z realizacją zamierzenia, na zasadach określonych przepisami szczególnymi dot. ochrony zabytków.

Lp	Nazwa miejscowości	Nr stanowisk/miejscowość	Obszar AZP	Nr stanowiska na obszarze AZP	Forma osadnicza i okres chronologiczny	Strefa
3	Barnin	4	14-19	49	Osada kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)	W.II
					Osada z wczesnego średniowiecza	
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	
13	Będzinko	13	14-19	30	Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)	W.II
					Osada dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich	
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	
					Ślad osadniczy ze starożytności (bliższa chronologia nieokreślona)	
33	Borkowice	1	14-18	1	Cmentarzysko dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich	W.II
34	Borkowice	2	14-18	2	Osada dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich	W.II

40	Dobiesławiec	3	13-20	15	Cmentarzysko kultury łużyckiej lub kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt)	W.II
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	
52	Dobre	11	14-20	63	Osada kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt)	W.II
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	
108	Kazimierz Pomorski	7	14-19	60	Ślad osadniczy z epoki kamienia	W.II
					Osada z okresu wpływów rzymskich	
112	Kiszkowo	4	14-18	28	Osada z okresu wpływów rzymskich	W.II
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	
113	Kiszkowo	5	14-18	29	Osada z młodszej epoki kamienia - Neolitu	W.II
114	Kiszkowo	6	14-18	30	Osada z okresu wpływów rzymskich	W.II
117	Kiszkowo	9	14-19	4	Osada dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich	W.II
126	Komory	3	14-19	106	Osada z okresu wpływów rzymskich	W.II
127	Komory	4	14-19	107	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia – Neolitu	W.II
					Osada z okresu wpływów rzymskich	
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	
129	Kraśnik Koszaliński	1	15-19	1	Grodzisko wyżynne z okresu wczesnego średniowiecza	W.I
130	Łasin	3	14-17	50	Ślad osadniczy z młodszej epoki kamienia – Neolitu	W.II
					Osada z okresu wpływów rzymskich	
					Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza	
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	
141	Łąkoszyn	2	14-19	55	Obozowisko z młodszej epoki kamienia – Neolitu	W.II
177	Parnowo	16	15-19	65	Osada dębczyńskiej grupy kulturowej z okresu wpływów rzymskich	W.II
					Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza	
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	

196	Podamirowo	7	13-20	7	Ślad osadniczy z epoki kamienia	W.II
					Osada kultury łużyckiej lub kultury pomorskiej z okresu halsztackiego (Hallstatt)	
					Osada z wczesnego średniowiecza	
					Osada ze średniowiecza	
204	Popowo	3	15-19	143	Osada ze średniowiecza	W.II
210	Popowo	9	15-19	149	Osada ze średniowiecza	W.II
212	Popowo	11	15-19	151	Osada kultury oksywskiej z okresu lateńskiego (La Tène)	W.II
248	Strachomino	3	15-18	70	Osada z okresu wpływów rzymskich	W.II
257	Strachomino	12	15-18	79	Osada z wczesnego średniowiecza	W.II
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	
261	Strachomino	19	15-18	86	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza	W.II
					Osada ze średniowiecza	
264	Strachomino	22	15-18	89	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza	W.II
					Osada ze ze średniowiecza	
281	Strzepowo	16	15-18	108	Osada ze średniowiecza	W.II
289	Strzepowo	24	15-18	116	Osada z wczesnego średniowiecza	W.II
290	Strzepowo	25	15-18	117	Ślad osadniczy ze średniowiecza	W.III
291	Strzepowo	26	15-18	118	Ślad osadniczy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego (Hallstatt)	W.II
					Osada z wczesnego średniowiecza	
312	Śmiechów	1	14-18	42	Osada kultury oksywskiej z okresu lateńskiego (La Tène)	W.II
326	Śmiechów	15	14-18	56	Ślad osadniczy ze średniowiecza	W.III
327	Śmiechów	16	14-18	57	Osada z okresu wpływów rzymskich	W.II
347	Wierzchominko	69	14-19	113	Osada z wczesnego średniowiecza	W.II
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	
358	Wierzchomino	8	15-19	161	Ślad osadniczy ze średniowiecza	W.II
360	Wierzchomino	10	15-19	163	Osada ze średniowiecza	W.II
370	Wierzchomino	20	15-19	173	Osada kultury oksywskiej z okresu lateńskiego (La Tène)	W.II
					Osada ze średniowiecza	
371	Wierzchomino	21	15-19	174	Ślad osadniczy kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich	W.II
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	

377	Wierzchomino	27	15-19	180	Osada kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich	W.II
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	
378	Wierzchomino	28	15-19	181	Osada kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich	W.II
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	
380	Wierzchomino	30	15-19	183	Osada z okresu wpływów rzymskich	W.II
					Ślad osadniczy ze średniowiecza	
382	Wierzchomino	32	15-19	185	Ślad osadniczy z okresu wpływów rzymskich	W.II
					Osada ze średniowiecza	
383	Wierzchomino	34	15-19	186	Osada z wczesnego średniowiecza	W.II
					Osada ze średniowiecza	
384	Wierzchomino	35	15-19	187	Osada ze średniowiecza	W.II
385	Wierzchomino	36	15-19	188	Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza	W.II
					Osada ze średniowiecza	
397	Wierzchomino	49	15-19	200	Ślad osadniczy kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich	W.II
					Ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza	
					Osada ze średniowiecza	

Pozostałe stanowiska archeologiczne rekomenduje się objąć strefą „W III” - ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, polegającej na prowadzeniu interwencyjnych badań archeologicznych w przypadku podejmowania prac ziemnych. Strefa „W III” obejmuje stanowiska ujęte w ewidencji służby konserwatorskiej. Obowiązuje:

- współdziałanie w zakresie zamierzeń inwestycyjnych i innych związanych z pracami ziemnymi z odpowiednim organem ds. ochrony zabytków;
- przeprowadzenie archeologicznych badań ratunkowych na terenie objętym realizacją prac ziemnych, na zasadach określonych przepisami szczególnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

Występujące na obszarze gminy Bedzino stanowiska archeologiczne, które rekomenduje się do objęcia strefą ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych „W I”, „W II” oraz „W III” w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - zostały naniesione na planszy kierunków Nr 2 niniejszego studium.

Dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązuje ustalenie, w zależności od potrzeb, granic strefy ochrony konserwatorskiej obejmującej obszar, na którym zostaną określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze stanowisk archeologicznych.

Projekty i zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podlegają uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, w tym w zakresie ustaleń dotyczących sposobu zagospodarowania terenu w granicach wyznaczonych stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych.

Dopuszcza się wyznaczenie w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych innych niż rekomendowane w Studium, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

4.8. Wytyczne do opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie ochrony środowiska kulturowego gminy.

- a) zachowanie tradycyjnego krajobrazu przyrodniczego i kulturowego wsi tj.:
- utrzymanie w dobrym stanie tradycyjnej, zabytkowej zabudowy wsi zarówno wpisanej do rejestru zabytków jak i objętej ewidencją konserwatorską;
 - dawne cmentarze jako element krajobrazu kulturowego należy uporządkować i uczynić układ oraz zachować jako zieleń komponowaną bez możliwości inwestowania na tym terenie z wyłączeniem pomników pamięci;
 - utrzymanie i konserwacja zespołów pałacowo-parkowych, dworsko-parkowych wpisanych do rejestru zabytków oraz objętych ewidencją konserwatorską. Parki w ewidencji konserwatorskiej, w których nie została zachowana rezydencja (pałac, dwór) należy uznać za parki wiejskie, a miejsce po zabudowie wskazane jest przeznaczyć pod zabudowę o formie przestrzenno-architektonicznej nawiązującej do historycznej;
 - dostosowania istniejącej nowej zabudowy do cech tradycyjnej zabudowy oraz estetyzacja i w miarę możliwości rehabilitacja obiektów „skłóconych” (dysharmonizujących) z krajobrazem przyrodniczym i kulturowym tj. „blokowskie” mieszkaniowe po byłych PGR-ach, „pudełkowate” budynki mieszkalne jednorodzinne i usługowe;
 - utrzymanie systemu drożnego zabytkowych układów ruralistycznych wsi;
 - utrzymanie ładu przestrzennego w postępującej urbanizacji wsi, szczególnie przeciwdziałanie w nieuzasadnionym rozprzestrzenianiu terenów pod zabudowę;
 - stosowanie w nowo projektowanych obiektach regionalnych i miejscowych wzorów stylistycznych ze szczególnym uwzględnieniem ich w detalu architektonicznym, oraz wykorzystaniem tradycyjnych materiałów budowlanych i wykończeniowych;
 - zachowanie i kształtowanie charakterystycznych cech dla obszaru gminy panoramy przyrodniczych przestrzeni otwartych tj. wzbogacenia dużych kompleksów rolnych zadrzewieniem śródpolnym i przydrożnym, pozostawienie zadrzewień i zakrzaczeń wzdłuż dróg śródpolnych, cieków wodnych, dolin i pradolin rzecznych, zharmonizowania nowych inwestycji z otoczeniem oraz obsadzenie ich zielenią wysoką;
- b) na obszarach dominacji wartości kulturowych rekomendowanych jako strefy ochrony konserwatorskiej „A”, „B” i ochrony krajobrazu kulturowego „K” należy ograniczyć dla nowej zabudowy dowolność formy kompozycji przestrzenno-architektonicznej, oraz zagospodarowania terenu określając w ustaleniach następujące warunki:
- linia zabudowy obowiązująca wg linii zabudowy budynków dawnych;
 - forma architektoniczna budynku nawiązująca do będącej w sąsiedztwie istniejącej zabudowy tj. wysokość, kształt dachu, usytuowanie kalenicy budynku w stosunku do ulicy, materiał budowlany i wykończeniowy;
 - rozmieszczenie i wielkość działek oraz wjazdy, jak też umiejscowienie zieleni ozdobnej i użytkowej zgodne z istniejącym tradycyjnym układem ruralistycznym.
- c) działania niedopuszczalne:
- wprowadzanie funkcji uciążliwych do obiektów będących dziedzictwem kulturowym, wtórna parcelacja w postaci wydzielenia części skomponowanego całościowego układu zabytkowego;
 - rozczłonkowanie na wielu właścicieli prawa własności obiektu lub obiektów zabytkowych stanowiących wcześniej układ całościowy;
- d) ochrona archeologicznego dziedzictwa kulturowego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego - obowiązuje:
- waloryzacja stanowisk archeologicznych występujących na obszarze objętym planem z wyznaczeniem granic obszaru strefy ochrony archeologiczno - konserwatorskiej,
 - określenie w ustaleniach planu zasad i zakresu ochrony reliktovej przestrzeni osadniczej dla wyznaczonych stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, w tym obowiązujących ograniczeń, zakazów i nakazów, mających na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze stanowisk archeologicznych.
- e) z uwagi na prawdopodobieństwo odkrycia innych stanowisk archeologicznych nie ujętych w AZP władze gminy będą prowadziły akcję informacyjną dla inwestorów i wykonawców robót ziemnych lub melioracyjnych stosując zapis w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i uwidoczony w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, że w razie stwierdzenia występowania reliktovej przestrzeni przy robotach ziemnych należy prace wstrzymać i powiadomić bezzwłocznie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

5.0. SYSTEMY TRANSPORTU

5.1. Drogi samochodowe

Drogi krajowe - droga Nr 11 Kołobrzeg - Poznań i droga Nr 6 Szczecin - Gdańsk.

Na odcinku Mścice - Koszalin droga krajowa Nr 11 jest okresowo przeciążona; w okresie letnim ruch na drodze wzrasta dwukrotnie w porównaniu do ruchu na odcinku Ustronie Morskie - Mścice. Zadawalające zwiększenie przepustowości drogi na tym odcinku nie jest możliwe ze względu na ograniczenia modernizacji na ulicach przez które przebiega droga krajowa Nr 11 przez Koszalin: Krakusa i Wandy, Al. Armii Krajowej, Morska.

Przez miasto Koszalin obecnie przebiegają drogi krajowe nr 6 (na kierunku Szczecin - Gdańsk, zachód - wschód) i nr 11 (na kierunku Poznań - Kołobrzeg, południe - północ).

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Koszalina ustalono konieczność budowy obwodnic zamiejskich w ciągach dróg krajowych nr 6 i 11 i powstanie obejść miasta Koszalina drogami ekspresowymi S-6 i S-11, skomunikowanych z terenami przyległymi za pośrednictwem planowanych węzłów drogowych.

Ważnym elementem w całym układzie dróg krajowych są decyzje na szczeblu centralnym dotyczące przebiegu w przyszłości dróg ekspresowych nr S-6 i S-11.

Takie rozwiązania pozwolą na:

- wprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum Koszalina,
- przeprowadzenie ruchu poza odcinkiem Mścice - Koszalin, który jest przeciążony ruchem turystycznym.

W wyniku wprowadzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino na ujednoczonym rysunku studium został określony przebieg projektowanej w obrębie obszaru gminy Będzino drogi ekspresowej S-6 (stanowiącej część drogi krajowej nr 6 Kołobrzeg - Szczecin - Goleniów - Koszalin - Słupsk - Gdańsk - Łęgowo) od Kołobrzegu do węzła drogowego Koszalin wraz z proponowaną lokalizacją obiektów inżynierskich (rezerwowanych terenów pod miejsca obsługi podróżnych - MOP typu I oraz węzły drogowe). **Wskazany, na Rysunku**

2A Kierunki Polityki Przestrzennej, przebieg należy traktować jako orientacyjny, podlegający uszczegółowieniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach administracyjnych. Minimalna szerokość pasa drogowego 50 m. Minimalna odległość zabudowy od zewnętrznej krawędzi jezdni zgodnie z przepisami odrębnymi dot. dróg publicznych.

Dla projektowanej drogi ekspresowej S-6 ustala się, że obsługa terenów przyległych wyłącznie za pośrednictwem dróg publicznych, zgodnie z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie powinny odpowiadać drogi publiczne i ich sytuowanie. Nr 43, (Dz.poz..U.) 430 z późn.

Droga ekspresowa S-11 będzie obecnie realizowana od węzła drogowego Koszalin w kierunku południowym (do obwodnicy Szczecinek) miasta.

Istniejącą drogę krajową Nr 11 należy traktować jako drogę klasy głównej ruchu przyspieszonego - GP z wszystkimi z tego wynikającymi konsekwencjami.

Drogi wojewódzkie

Droga nr 165 Mścice - Mielno wymaga modernizacji poprzez wprowadzenie 4 pasów ruchu, szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających 35 m. Włączenie drogi wojewódzkiej do drogi krajowej Nr 11 proponuje się przebudować na rondo kompaktowe.

W planach miejscowych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę przylegających do drogi wojewódzkiej nr 165 należy projektować drogi gospodarcze, wewnętrzne obsługujące teren zabudowy.

Drogi powiatowe

- Proponuje się w celu odciążenia drogi krajowej Nr 11 wybudowanie trasy łączącej miejscowości nadziejorne i nadmorskie, i tak:
 - a) wykonanie połączenia drogowego między miejscowościami: Jamno, Dobiesławiec, Strzeżenice, Niegoszcz (gmina Mielno) do drogi powiatowej przebiegającej wzdłuż gminy Mielno.
- Wykonanie połączenia drogowego nadmorskiego łączącego Ustronie Morskie, miejscowość Pleśna gminy Będzino oraz proponowaną w studium gminy Mielno trasę łączącą poszczególne jej miejscowości. **Ze względu na brak zgody Urzędu Morskiego w Słupsku dla przebiegu tej nowej drogi przez obszary pasa technicznego i lasów ochronnych, w zmianie studium zrezygnowano z wariantowego przebiegu tej drogi (z przebiegiem poza pasem technicznym i lasami ochronnymi).**
- Do sieci dróg powiatowych winny być dodatkowo zakwalifikowane dwie drogi gminne: Borkowice -

Śmiechów oraz Tymień - Kładno.

- **Zmiana kategorii drogi powiatowej Tymień - Strachomino i zaliczenie jej do dróg gminnych.**
- Pozostałe drogi powiatowe - adaptacja tras. Szczególnego rozwiązania wymaga istniejąca droga nr 431 Mścice - Dobrze - Stare Bielice stanowiąca dojazd do elewatorów zbożowych w Stoisławiu. Droga ta winna być poszerzona o odpowiednie pasy ruchu dla oczekujących pojazdów.
- **Wskazane, na Rysunku 2A Kierunki Polityki Przestrzennej i Rysunku 2B Kierunki Polityki Przestrzennej Wybranych Miejscowości, przebiegi dróg należy traktować jako orientacyjne, podlegający uszczegółowieniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach administracyjnych.**

Drogi gminne

Ilość i położenie tych dróg uzależnia się od istniejącej i planowanej zabudowy do której należy zapewnić dojazd. Nawierzchnie istniejących dróg należy wzmacniać i modernizować wg potrzeb. W m. Mścice po obu stronach drogi krajowej Nr 11 należy wytyczyć ulice - drogi do niej równoległe. Dodatkowo ulicę, drogę przebiegającą po stronie południowej drogi Nr 11 należy połączyć z ulicą Mieszka I-go lub Bohaterów Warszawy miasta Koszalina. Takie rozwiązanie ułatwi komunikację wewnątrz Mścic i w połączeniach z Koszalinem w czasie okresowego blokowania drogi Nr 11. Jednym z najpilniejszych zadań gminy jest rozbudowa sieci komunikacji w strefie strategicznej gminy jaką jest jej część nadmorska. **Wskazane, na Rysunku 2A Kierunki Polityki Przestrzennej i Rysunku 2B Kierunki Polityki Przestrzennej Wybranych Miejscowości, przebiegi dróg należy traktować jako orientacyjne, podlegający uszczegółowieniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach administracyjnych.**

Drogi inne

Zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Warnie Bagno PLH320047 należy utrzymać przebiegającą przez obszar Warnie Bagno drogę Wyganowo - Strzepowo jako wewnętrzną drogę leśną niedostępną publicznie.

5.2. Linia kolejowa

Pozostawia się funkcjonowanie linii kolejowej Koszalin-Kołobrzeg; dalsze funkcjonowanie linii kolejowej z Mścic do Mielna jest możliwe wyłącznie dla potrzeb turystyki i wypoczynku. Biorąc pod uwagę jej atrakcyjność należy dążyć do jej zachowania.

5.3. Drogi rowerowe i piesze

Potrzeba podniesienia atrakcyjności terenów gminy wskazuje na konieczność wyznaczenia nowych oraz wyposażenia istniejących tras pieszych i dróg rowerowych. Wiąże się to z eksploracją, oznakowaniem, uporządkowaniem tras; wyznaczeniem i uatrakcyjnieniem miejsc przystankowych. Trasy dróg rowerowych i pieszych łączy się z wodnymi przeprawami na jeziorze Jamno oraz siecią tras projektowanych w skali powiatu i kraju. **Wskazane, na Rysunku 2A Kierunki Polityki Przestrzennej i Rysunku 2B Kierunki Polityki Przestrzennej Wybranych Miejscowości, przebiegi projektowanych głównych tras rowerowych i pieszych należy traktować jako orientacyjne, podlegający uszczegółowieniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach administracyjnych.**

6.0. ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Gospodarka rolna stanowić będzie również w przyszłości podstawową funkcję gospodarczą gminy. Politykę przestrzenną dotyczącą kształtowania i ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej należy ukierunkować na:

- kontynuowanie procesów restrukturyzacyjnych, prywatyzację i pełne zagospodarowanie gruntów AWRSP oraz wykorzystanie i zagospodarowanie istniejących po PGR budynków gospodarczych i produkcyjnych;
- ukierunkowanie produkcji rolnej na nowoczesne formy gospodarowania związane z rozwojem przetwórstwa oraz rozwój agroturystyki;
- ochronę użytków rolnych wysokiej jakości tj. kompleksów glebowych 2, 4, 8 oraz 1z i 2z (klasy bonitacyjne III i IV) przed innymi aniżeli rolnicze wykorzystaniem. Należy zachować i wykorzystać dla potrzeb hodowli zmeliorowane poldery o sprawnie działających urządzeniach (polder w m. Pleśna, Kazimierz, Dobiesław -Jamno, dolina rz. Czerwonej);
- poprawę struktury jakościowej i przestrzennej użytków rolnych poprzez wyłączenie z rolniczego użytkowania gleb słabych kompleksu 6-żytniego słabego (niewielka powierzchnia ca 80 ha) oraz części trwałych użytków zielonych kompleksu 3z (klasy V i VI) na których zaprzestano prowadzenia konserwacji urządzeń melioracyjnych oraz które uległy dewastacji jako użytki rolne;

- prowadzenie systematycznej renowacji urządzeń melioracyjnych w obrębie gruntów ornych nadmiernie zawilgoconych (ca 80% areалу) oraz w obrębie trwałych użytków zielonych wykorzystywanych rolniczo;
- należy popierać rozwój różnorodnych form rolnictwa ekologicznego (z ograniczeniem chemizacji rolnictwa) zwłaszcza w obszarze chronionego krajobrazu;
- **w obszarze zmiany studium wskazano potencjalny teren obsługi produkcji rolnej (RU) - predysponowany do lokalizacji biogazowni rolniczej; teren położony jest w granicach potencjalnych obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębie terenów rolnych oraz ich stref oddziaływania w obrębie terenów rolnych i leśnych. Urządzenia wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych należy lokalizować poza miejscami występowania chronionych siedlisk przyrodniczych.**

Gospodarka leśna odgrywać będzie rolę drugorzędną w gospodarce gminy, głównie ze względu na niewielką powierzchnię leśną.

- obszary leśne położone są na obrzeżach gminy, w części południowej stanowią krańce większych kompleksów gmin sąsiednich, w części północnej pełnią głównie funkcję ochronną z ograniczeniem możliwości wykorzystania gospodarczego;
- należy dążyć do zwiększenia powierzchni zalesionej i zadrzewionej zalesiając wszystkie wypadające z rolnictwa grunty oraz niewykorzystywane dla upraw wierzchołki wzniesień, skarpy, zbocza dolin rzecznych i obniżen wytopiskowych;
- należy zwiększyć powierzchnie lasów ochronnych poprzez uznanie za ochronne wszystkie kompleksy na siedliskach wilgotnych w obrębie torfiastych obniżen przy jeziorze Jamno oraz w strefie głównego wododziału na południu gminy;
- obszary leśne należy bezwzględnie chronić przed zmianą sposobu zagospodarowania uznając trwałość istniejącego sposobu użytkowania za najbardziej optymalny, przy zachowaniu modelu wielofunkcyjności lasu (gospodarczy, rekreacyjny, ochronny) z nadrzędnością roli ekologicznej.

7.0. OSADNICTWO

Polityka gospodarki przestrzennej w zakresie kształtowania struktury osadniczej zakłada:

- a) utrzymanie istniejących rozproszonych struktur osadniczych uwarunkowanych historycznie z możliwością zmian charakteru użytkowania. Są to między innymi: Strachomino, Smolne, Kazimierz Pomorski, Dworek, Miłogoszcz, Popowo, Kładno, Wierzchomino;
- b) koncentrowanie nowej zabudowy w istniejących strukturach osadniczych (budownictwo uzupełniające oraz zwarte przestrzenne kompleksy zabudowy). Są to między innymi:
 - struktury zwarte o potencjalnie dużych możliwościach rozwojowych: Mścice, Strzeżenice, Śmiechów, Będzino, Dobrzyca;
 - struktury zwarte o przewidywanym rozwoju umiarkowanym odbywającym się na zasadzie uzupełnień, przekształceń, odtworzenia: Dobre, Dobrzyca, Strzepowo, Tymień, Słowienkowo;
- c) przyjęcie około 540,0 ha obszarów potencjalnie możliwych do zainwestowania pod nowe budownictwo mieszkaniowe typu jednorodzinne i zagrodowe przy preferowanej chłonności terenu brutto 10-25 M/ha;
- d) rehabilitacja zabudowy istniejącej (powojennej) w kierunku jej uporządkowania i estetyzacji;
- e) kształtowanie architektury zabudowy uzupełniającej (w nawiązaniu do pkt 4.0.) wg zasad:
 - w miejscowościach, które zachowały swój historyczny wyraz konwencja budownictwa tradycyjnego oraz miejscowości małych;
 - utrzymanie skali i podstawowych wielkości działek oraz gabarytów zabudowy istniejącej. Przeważnie będzie zabudowa dwukondygnacyjna z drugą kondygnacją jako poddasze użytkowe w dachu stromym i pokryciem ceramicznym (kąty nachylenia 35-45 stopni);
 - regularny układ dachów (jednakowy kąt nachylenia).
- f) kształtowanie architektury w nowych zwartych kompleksach przestrzennych:
 - minimalna wielkość nowo wydzielanej działki przeznaczonej pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną - 1000 m²;
 - zabudowa do trzech kondygnacji z ostatnią kondygnacją jako poddasze użytkowe w dachu stromym z pokryciem ceramicznym (kąty nachylenia 35-45 stopni);
 - regularny układ dachów (jednakowy kąt nachylenia);
- g) kształtowanie architektury, nowej zabudowy zagrodowej i rezydencjonalnej:
 - minimalna wielkość nowo wydzielanej działki przeznaczonej pod zabudowę **zagrodową** i rezydencjonalną - 3000 m²;
 - zabudowa przeważnie dwukondygnacyjna w uzasadnionych przypadkach dla rezydencji trzykondygnacyjna przy czym ostatnia kondygnacja w dachu stromym z pokryciem ceramicznym (jednakowy kąt nachylenia);
 - regularny układ dachów;
- h) -zabudowa gospodarcza jednokondygnacyjna z wysokimi dachami i pokryciem ceramicznym;

dopuszcza się na większych kompleksach rolnych lokalizowanie w formie rozproszonej zagród z programem agroturystycznym w miejscach nie objętych uwarunkowaniami z tytułu przepisów szczególnych.

8.0. WYPOCZYNEK I TURYSTYKA

Polityka przestrzenna w zakresie turystyki zakłada:

- a) wyznaczenie około 360,00 ha terenów potencjalnie możliwych do zainwestowania rekreacyjno-wypoczynkowego przy chłonności terenów brutto do 25 M/ha; uzbrojenie tych terenów;
- b) zróżnicowanie form wypoczynku mających swoje odbicie w funkcji terenów przeznaczonych na obiekty: domki rekreacyjne, domy wczasowe, pensjonaty, campingi, hotele;
- c) kształtowanie architektury nowej zabudowy usług turystycznych (pensjonaty, hotele, motele, spa):
 - udział powierzchni zabudowy w powierzchni działki lub terenu - 0,20;
 - chłonność terenów netto dla pojedynczych obiektów usług turystycznych do 200 M/ha;
 - minimalna wielkość nowo wydzielanej działki - 3000 m²;
 - zabudowa do trzech kondygnacji, przy czym trzecia kondygnacja w dachu stromym;
 - regularny układ dachów (jednakowy kąt nachylenia połaci dachowych);
- d) sprzyjanie agroturystycznemu zagospodarowaniu gminy;
- e) budowę, modernizację i utrzymanie właściwej infrastruktury turystycznej (szlaki wędrówek, szlaki rowerowe, miejsca wypoczynkowe, miejsca rekreacyjno-wypoczynkowe, baza noclegowa, obsługa i inne);
- f) ciągle promowanie walorów terenów rekreacyjnych gminy Będzino;
- g) preferowanie użytkowego wykorzystania zabytkowych obiektów jak pałace, dwory na funkcje turystyczne lub użyteczności publicznej.

9.0. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

9.1. Zaopatrzenie w wodę.

Gmina zaopatrywana jest w wodę z następujących źródeł: ujęcia zbiorowe, grupowe oraz pozagminne grupowe tj. ujęcie „Mostowo” gm. Manowo poprzez magistralę wodociągową Mostowo - Koszalin - Mielno. Wszystkie ujęcia na obszarze gminy Będzino posiadają rezerwy wody w stosunku do aktualnych potrzeb ~ 50%. Miejscowości nie posiadające komunalnego zaopatrzenia w wodę to jest:

- m. Pleśna, do której proponuje się doprowadzić wodę z m. Kładno, (ujęcie grupowe w Borkowicach) lub z przedłużenia sieci wodociągowej z Sarbinowa gm. Mielno
- m. Podamirowo, do której proponuje się doprowadzić wodę z Dobieślawca (ujęcie grupowe w Mścicach).

Docelowo proponuje się istniejące systemy na obszarze gminy połączyć w jeden grupowy system zaopatrzenia w wodę, eliminując ujęcia bez pozwoleń wodno-prawnych, wymagające kosztownych technologii uzdatniania oraz wysokich kosztów eksploatacyjnych. Ponadto istnieje możliwość zasilenia grupowego gminnego systemu z pozagminnego ujęcia grupowego „Mostowo” jeżeli to będzie wpływało z przesłanek ekonomicznych. **Wskazany, na Rysunku 2A Kierunki Polityki Przestrzennej i Rysunku 2B Kierunki Polityki Przestrzennej Wybranych Miejscowości, przebieg głównych sieci wodociągowych projektowanych należy traktować jako orientacyjny, podlegający uszczegółowieniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach administracyjnych.**

9.2. Systemy oczyszczania i odprowadzenia ścieków sanitarnych.

Rozwiązania gospodarki ściekowej w gminie oparte są o dwie grupowe oczyszczalnie ścieków w Kiszkwie i w Koszalinie. Zachodnią część gminy obsługuje grupowa oczyszczalnia w Kiszkwie, wschodnią grupowa oczyszczalnia w Koszalinie. Granica podziału między dwiema oczyszczalniami jest granicą zlewni rzeki Czerwonej i zlewni jeziora Jamno.

Dla gminy opracowana została koncepcja techniczno-finansowa gospodarki ściekowej przez biuro „B-Act” w Bydgoszczy.

W niniejszym opracowaniu podtrzymuje się główne rozwiązania ww. koncepcji z dodatkowymi propozycjami:

- wieś Pleśna i Łopienica włączyć bezpośrednio do oczyszczalni w Kiszkwie lub do grupowego systemu kanalizacyjnego w pasie nadmorskim gminy Mielno (m. Gąski, Sarbinowo).
- Tymień, Kładno, Śmiechów, Dobrzyca oraz pozostałe miejscowości w zlewni oczyszczalni Kiszkowo wg rozwiązań zawartych w koncepcji „B-Act”.

Systemy kanalizacji sanitarnej w miejscowościach ciężących do oczyszczalni w Koszalinie rozwiązano w ww. koncepcji; ich rozbudowa zabezpieczy kierunkowy rozwój miejscowości. Dla małych osad położonych peryferyjnie w stosunku do systemów proponuje się rozwiązania indywidualne.

Osady będą wywożone transportem specjalistycznym do punktów zlewnych na oczyszczalni ścieków w Kiszkwie i Koszalinie. **Postulowany przebieg projektowanych głównych tras sieci kanalizacji sanitarnej, wskazany na Rysunku 2A Kierunki Polityki Przestrzennej i Rysunku 2B Kierunki Polityki Przestrzennej Wybranych Miejscowości, należy traktować jako orientacyjny, podlegający uszczegółowieniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach administracyjnych.**

9.3. System gazowniczy.

Dla gminy Będzino opracowano Koncepcję gazyfikacji. Jest to opracowanie wykonane w 1994 r. przez Przedsiębiorstwo "GazSystem" Koszalin. W oparciu o stacje redukcyjne gazu w Sarbinowie i Stoisławiu zaprojektowana została sieć gazowa średniego ciśnienia. Koncepcja obejmuje cały obszar gminy z wyjątkiem wsi Podamirowo niezgazyfikowanych i kierunkowo projektowanych w studium do zgazyfikowania. Do wsi Podamirowo przez przedłużenie sieci gazowej zaprojektowanej w Dobieślawcu.

W obszarze studium należy uwzględnić planowaną sieć gazową średniego ciśnienia z miejscowości Tymień do Miłogoszcy, Dobrzycy i Borkowic oraz innych miejscowości rejonu.

Postulowany przebieg trasy projektowanego gazociągu średniego ciśnienia, wskazany na Rysunku 2A Kierunki Polityki Przestrzennej i Rysunku 2B Kierunki Polityki Przestrzennej Wybranych Miejscowości, należy traktować jako orientacyjny, podlegający uszczegółowieniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach administracyjnych.

9.4. System ciepłowniczy.

Na obszarze gminy przewiduje się indywidualny system ogrzewania dla każdego obiektu.

Gazyfikacja gminy stworzy możliwość wykorzystania gazu na cele grzewcze dla nowych inwestycji oraz modernizacji istniejących kotłowni opalanych paliwem stałym, w kierunku stosowania ekologicznych czynników grzewczych. Przewiduje się wykorzystanie innych ekologicznych źródeł energii cieplnej w rozwiązaniach indywidualnych. Dla pojedynczych gospodarstw (ogrzewanie olejowe, elektryczne z wykorzystaniem energii naturalnej).

9.5. Melioracje i zagrożenia powodziowe.

Wały nad rzeką Czerwoną są obecnie w dobrym stanie technicznym i nie wymagają przebudowy. Konieczna jest renowacja podstawowych rowów melioracyjnych. Na terenach rolniczych, dla których nastąpiła zmiana sposobu użytkowania terenu, w szczególności położonych w sąsiedztwie zmeliorowanych użytków zielonych - polderów, należy:

- przed zmianą użytkowania terenu na cele zabudowy zinwentaryzować przedwojenną sieć drenarską, oraz przewidzieć podłączenie jej do docelowego projektowanego niezależnego systemu odwadniającego teren,
- na etapie opracowania projektów planów zagospodarowania uzgodnić z Zachodniopomorskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie warunki odwodnienia terenu,
- inwestycje realizowane na terenach rolniczych, w szczególności sieci uzbrojenia terenu, podlegają uzgodnieniom i opiniowaniu w zakresie melioracji wodnych zgodnie z przepisami szczególnymi z Zachodniopomorskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie Terenowy Oddział w Koszalinie.

W obrębie terenów objętych studium znajdują się zaewidencjonowane ciekł wodne, urządzenia melioracji wodnych szczegółowych w postaci czynnej systematycznej sieci drenarskiej oraz ciekł otwarte w postaci rowów szczegółowych. W związku z tym należy dążyć do lokalizacji przedsięwzięć poza istniejącym systemem. W przypadku konieczności naruszenia tego systemu należy uzyskać stosowne uzgodnienia z zarządzającym systemem.

W wyniku wprowadzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino na ujednoczonym w rysunku studium zostały określone granice obszarów **bezpośredniego zagrożenia powodzią**, obejmujące granice stref przepływów wezbrań powodziowych wyznaczone w „Studium bezpośredniego zagrożenia powodziowego na obszarze RZGW Szczecin” (oprac. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Poznań 2008 r.).

Na ujednoczonym rysunku studium zostały określone wały przeciwpowodziowe znajdujące się w gminie Będzino.

Ze względu na zmianę ustawy Prawo wodne obszary wyznaczone w Studium ochrony przeciwpowodziowej (Studium bezpośredniego zagrożenia powodzią) mają obecnie status obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.

Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, **zgodnie z rządными wód powodziowych zawartych** w Studium ochrony przeciwpowodziowej możliwe będzie skorygowanie naniesionych na załączniku graficznym granic obszaru **szczególnego zagrożenia powodzią**.

Na **obszarze szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują ograniczenia i zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne.**

W wyniku wprowadzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino część terenów - położonych w dotychczas wyznaczonych „obszarach potencjalnych, które mogą być przeznaczone pod zabudowę” - znajdujących się w granicach obszaru **szczególnego zagrożenia powodzią** wyłącza się spod zabudowy, co zostało oznaczone na ujednoczonym w rysunku studium.

Pas **techniczny** oraz teren między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym stanowią obszar **szczególnego** zagrożenia powodzią, na którym obowiązują przepisy odrębne.

9.6. System energetyczny.

Sieć rozdzielcza 15 kV stanowiąca zasilenie gminy jak też sieć zasilająca 0,4 kV to sieć głównie napowietrzna. Stan techniczny tych sieci należy uznać za zadawalający. Istniejąca sieć energetyczna na terenie gminy zapewnia prawidłowe zasilanie i nie stanowi bariery w rozwoju gminy. Zgodnie z planami rozwoju ZE Koszalin S.A., w celu zapewnienia zwiększonego zapotrzebowania mocy dla sąsiadującej gminy Mielno, przez teren należący do gminy Będzino poprowadzone muszą być dodatkowe linie elektroenergetyczne. Przewiduje się budowę po 2010 r. linii:

- 110 kV do Mielna (wcięcie do istniejącej linii 110 kV Dunowo - Ustronie Morskie),
- 15 kV z Sarbinowa do Ustronia Morskiego.

Linie te pozwolą na odciążenie istniejących linii 15 kV oraz uzyskanie rezerwy mocy na potrzeby mieszkańców gminy Będzino. **Wskazany na Rysunku 2A Kierunki Polityki Przestrzennej i Rysunku 2B Kierunki Polityki Przestrzennej Wybranych Miejscowości, przebieg projektowanej sieci energetycznej należy traktować jako orientacyjny, podlegający uszczegółowieniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach administracyjnych.**

Dodatkowo należy:

- zbudować sieć elektroenergetyczną na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowo-usługowe i rekreacyjne,
- zmodernizować istniejącą sieć oświetlenia drogowego.

Zgodnie z polityką energetyczną i ekologiczną państwa jak również przyjętymi w tej dziedzinie umowami międzynarodowymi, przewiduje się produkcję energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, w tym wykorzystanie energii wiatru. Przewiduje się przeznaczenie terenów o dotychczasowym użytkowaniu rolniczym na obszary rolnicze z możliwością lokalizacji farmy elektrowni wiatrowych wraz z urządzeniami infrastruktury towarzyszącej. Infrastrukturę techniczną obsługującą elektrownie wiatrowe stanowią: GPZ, drogi dojazdowe, kablowe sieci elektroenergetyczne i telefoniczne. Dopuszcza się również prowadzenie sieci infrastruktury technicznej związanej z obsługą miejscowości. W obszarze objętym zmianą muszą się znaleźć strefy oddziaływania elektrowni na ludzi i środowisko zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi. Z lokalizacji wież elektrowni wyklucza się tereny lasów i bagien oraz tereny przeznaczone pod projektowaną drogę krajową S11 i pod zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Wierzchomino” oraz obszar cenny przyrodniczo „Strzepowo”.

W wyniku wprowadzonych, na podstawie uchwały nr XXXII/286/2009 Rady Gminy Będzino z dnia 29 września 2009 r., zmian w „Studium ... z 2009 r.”, na ujednoliconym rysunku studium wskazano możliwość lokalizacji na terenach użytkowania rolniczego farmy elektrowni wiatrowych „WIERZCHOMINO”. Wytyczne do ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzanego dla potrzeb lokalizacji elektrowni wiatrowych w okolicy miejscowości Wierzchomino określono w Rozdziale IV pkt 2.2.

Na rysunku zmiany studium wyznaczono granice potencjalnych obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębie terenów rolnych oraz ich stref oddziaływania w obrębie terenów rolnych i leśnych. Przez granice stref oddziaływania należy rozumieć strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów. W ramach tych obszarów (stref) wyznaczono potencjalne obszary lokalizacji turbin elektrowni wiatrowych na gruntach rolnych. Granice tych obszarów do uszczegółowienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Turbiny elektrowni wiatrowych należy lokalizować poza miejscami występowania chronionych siedlisk przyrodniczych. W granicach zmiany studium dla obszarów ograniczonych „granica potencjalnych obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębie terenów rolnych oraz ich stref oddziaływania w obrębie terenów rolnych i leśnych” zaleca się:

- budowę, rozbudowę i modernizację sieci energetycznych umożliwiającą przyłączenie powstających zespołów elektrowni wiatrowych,
- działanie na rzecz stworzenia systemu rozproszonych źródeł energii.

9.7. Usuwanie odpadów komunalnych, grzebowisko zwierząt.

Odpady komunalne z terenu całej gminy wywożone są na centralne wysypisko miasta Koszalina zlokalizowane w rejonie Sianowa, posiadające warunki technologiczne na ich przyjmowanie. Docelowo planuje się realizację gminnego wysypiska oraz grzebowiska zwierząt na terenie gminy w ramach działki nr 219 w obrębie Będzina. Realizacja tej inwestycji będzie ważnym zadaniem lokalnym gminy. Na terenie wysypiska i grzebowiska należy prowadzić ciągły monitoring lokalny oraz ustanowić strefę ochronną.

9.8. Wymagania w zakresie obrony cywilnej.

- Zgodnie z bilansem wody wg. punktu 9.1. istniejące ujęcie komunalne i zakładowe w gminie posiadają rezerwy wody zabezpieczające docelowo potrzeby bytowe mieszkańców gminy. Niezależnie od zasilania z sieci wodociągowych należy przewidzieć możliwość zapewnienia dostaw wody pitnej dla ludności i wyznaczonych zakładów przemysłu spożywczego oraz wody dla urządzeń specjalnych do likwidacji skażeń i do celów przeciwpożarowych - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850). Istniejące studnie awaryjne i baseny ppoż. należy przystosować do sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego w przypadku wystąpienia kryzysowych sytuacji zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia **24 lipca 2009 r.** w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr **124**, poz. **1030**);
- Wykonywanie obiektów budowlanych powinno odbywać się w sposób zapewniający ochronę ludności zgodnie z wymogami obrony cywilnej, zawartymi w przepisach odrębnych;

- c) Należy zapewnić skuteczne działanie systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzeżenia o zagrożeniach zawartych w przepisach odrębnych.

9.9. Ustalenia lotnicze.

- a) należy uzgodnić lokalizację, wysokość oraz sposób oznakowania przeszkodowego turbin wiatrowych zgodnie z przepisami odrębnymi (Dowództwem Sił Powietrznych),
- b) wszelkie obiekty o wysokości równej i większej niż 100 m nad poziom terenu, stanowią przeszkody lotnicze i ze względu na zapewnienie warunków bezpieczeństwa ruchu cywilnych statków powietrznych muszą być **oznakowywane i zgłaszane** zgodnie z przepisami odrębnymi,
- c) obiekty budowlane o wysokości równej lub większej od 50 m n.p.t. należy zgłaszać, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP.

9.10. Linie radiowe.

Przez teren gminy Będzino przebiega trasa linii radiowej dalekiego zasięgu relacji RTON Koszalin/Góra Chełmska - RSTV Stramnica, łącząca obiekty końcowe radiolinii (anteny):

- Koszalin/Góra Chełmska:
 - lokalizacja: 16°13'34" E, 54°12'13" N (Koszalin),
 - wysokość posadowienia podpory anteny: 105 m n.p.m.,
 - wysokość zawieszenia systemów antenowych: 50 m n.p.t.,
- Kołobrzeg/ Stramnica:
 - lokalizacja: 15°38'12.5" E, 54°08'55" N (Stramnica, powiat kołobrzegi),
 - wysokość posadowienia podpory anteny: 28 m n.p.m.,
 - wysokość zawieszenia systemów antenowych: 60 m n.p.t.

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania radiolinii konieczne jest ograniczenie wysokości zabudowy do 50 m w pasie ochronnym stanowiącym obszar o szerokości 100 m, przebiegającym wzdłuż trasy radiolinii radiowej.

Wskazaną na Rysunku 2A Kierunki Polityki Przestrzennej, trasę linii radiowej należy traktować jako orientacyjną, podlegającą uszczegółowieniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach administracyjnych.

9.11. Telekomunikacja.

Przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie. Postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie. W zakresie telekomunikacji zakłada się pełną dostępność do łącz telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych - budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu - np. za pomocą sieci Hotspotów. Określa się następujące wytyczne do sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które należy uwzględnić - dla zapewnienia spójności planu miejscowego ze studium w zakresie telekomunikacji:

- w ustaleniach dotyczących zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej należy określić zasady zaopatrzenia w sieć telekomunikacyjną,
- ustalenia planu nie mogą wprowadzać zakazów czy też rozwiązań uniemożliwiających:
 - funkcjonowanie istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej (urządzeń i sieci wraz z masztami i antenami dostępu radiowego),
 - przebudowę, w tym m.in. modernizację, odbudowę, rozbudowę i nadbudowę, istniejących w granicach obszaru objętego planem urzędzeń i sieci infrastruktury telekomunikacyjnej,
 - realizację inwestycji celu publicznego w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej,
- należy ustalić, że ww. przebudowa i budowa infrastruktury telekomunikacyjnej, winna odbywać się przy zachowaniu zasad i warunków określonych w przepisach odrębnych,
- należy uwzględnić, występującą w obszarze administracyjnym gminy Będzino infrastrukturę telekomunikacyjną Marynarki Wojennej (w tym wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 165, drogi gminnej relacji Stare Balice - Mścice oraz w strefie nadmorskiej) oraz przebiegający wzdłuż drogi krajowej nr 11 kabel telekomunikacyjny TP S.A. (który jest jednym z elementów łączności przewodowej resortu Obrony Narodowej w rejonie wybrzeża) i uzgadniać wszelkie zamierzenia inwestycyjne

w tym zakresie z Szefem Rejonu Zabezpieczenia Teleinformatycznego 78-100 Kołobrzeg ul. Wiosenna 4a.

10.0. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Nie zakłada się zwiększenia zasobów podstawowej infrastruktury społecznej, dodatkowo wspomaganą przez miasto Koszalin.

Docelowo ze względu na przyjęty w studium ogromny potencjał obszarów brutto pod różne formy mieszkalnictwa (~704,0 ha) co prowadzi do zwiększenia liczby mieszkańców gminy jak również zwiększonego programu infrastruktury społecznej, tereny pod niezbędne podstawowe usługi publiczne, sport, ogólnodostępne tereny rekreacyjne zabezpiecza się w ramach tych obszarów. Wskazane jest również przyjęcie w zasób gminy terenów po byłych PGR-ach, na funkcje publiczne, ogólnodostępne tereny rekreacyjne dla mieszkańców gminy, jak sport, zieleń parkową, ścieżki rowerowe oraz główne ciągi piesze itp.

11.0. DOMINUJĄCE FUNKCJE GMINY OKREŚLONE DLA MIEJSCOWOŚCI

A. (UP) - ośrodek administracji państwowej.

B. (UP) - ośrodek koncentracji usług publicznych (oświata, zdrowie, kultura).

C. (UC) - usługi bytowe komercyjne (handel, gastronomia, rzemiosło nieuciążliwe) i (UCW) - obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

D. (UT) - turystyczna baza noclegowa (ośrodki wczasowe, pensjonaty, kolonie, obozy).

E. (UI, KS) - turystyka tranzytowa oraz obsługa drogowej komunikacji tranzytowej (motel, hotel, zajazd, camping, pole namiotowe, stacja paliw, stacja obsługi pojazdów).

MZ; MZA - zabudowa zagrodowa z programem „agroturystyki”.

(MJ, MW)- mieszkalnictwo (jednorodzinne, rezydencjonalne, wielorodzinne).

ML - zabudowa rekreacyjna indywidualna (domki rekreacyjne tzw „drugi dom” lub „domek letniskowy”).

US - zorganizowana rekreacja ogólnodostępna - parki, aquaparki, urządzenia i obiekty terenowe sportowe z zielenią (boiska, pola golfowe, korty tenisowe, plaże, baseny itp.).

R - rolnicza przestrzeń produkcyjna - pola uprawne, plantacje, sadownictwo - ogrodnictwo.

RP - bazy produkcji rolnej (hodowle zwierząt, ryb).

RU - obsługa produkcji rolnej (biogazownie).

PP - przetwórstwo rolno-spożywcze, drobna wytwórczość, składy, magazyny, warsztaty naprawcze. IS - tereny o funkcji specjalnej.

* Symbole literowe określające funkcje w nawiasach są zamiennie zastosowane na planszy Nr 2B.

1. BĘDZINO -----	A; B; C; E; MZ; M; US; R; PP
2. BĘDZINKO -----	C; D; MZA; M; ML; R
3. BARNIN -----	MZ; MZA; M; R
4. ZAGAJE -----	MZ; MZA; M; R
5. DOBIESŁAWIEC -----	MZ; MZA; R; RP
6. BARNINEK — -----	-
7. PODAMIROWO -----	D; MZA; M; ML; R
8. DOBRE -----	B; C; M; ML; R
9. DOBRE MAŁE -----	-
10. ŚWIERCZ -----	MZ; M
11. STOISŁAW -----	M; PP
12. DOBRZYCA -----	C; MZ; M; R; RP; PP
14. KISZKOWO -----	MZ; MZA; M; R
15. DWOREK -----	C; M; R
16. KŁADNO -----	C; D; MZA; M; ML; US; R; RP
17. PLEŚNA -----	C; D; M; US; R; RP; IS; ML; UC
18. KOMORY -----	MZ; MZA; R
20. ŁĘKNO -----	C; MZA; M; R
21. KAZIMIERZ POMORSKI --	C; E; M; R; RP; PP
22. MAĆZNO -----	MZ; MZA; R
23. MŚCICE -----	B; C; D; E; M; ML; US; R; RP; PP
24. ŁUBNIKI -----	MZ; M; R
25. PRZYBYRADZ -----	MZ; M; R.
26. POPOWO -----	MZA; M; R
27. PAKOSŁAW -----	MZ; M; R
28. ZIĘBRZE -----	MZ; M; R
29. SKRZESZEWO -----	MZ; MZA; M; R
30. SŁOWIENKOWO -----	C; E; MZ; MZA; M; R

31. SMOLNE -----	MZ; MZA; R
32. PODBÓRZ -----	MZ; MZA; R
33. STRACHOMINO -----	C; MZ; MZA; M; R; RP; RU
34. STRZEŻENICE -----	D; E; MZA; M
35. STRZEPOWO -----	C; MZ; M; R; RP
36. ŚMIECHÓW -----	C; D; MZA; M; ML; R; UT
37. BORKOWICE -----	MZ; MZA; M; R
38. MIŁOGOSZCZ -----	M; US; R; RP
39. TYMIENIŃ -----	B; C; E; M; US; RP; R; PP
40. ŁOPIENICA -----	C; D; MZA; ML; US; R; RP; PP
41. ŁASIN KOSZALIŃSKI ----	C; D; MZA; M; US; R
42. WICIAŻE PIERWSZE OS.	MZ; MZA; R
43. ULISZKI -----	MZ; MZA; R
44. WIERZCHOMINKO -----	MZ; M; R
45. WIERZCHOMINO -----	C; MZ; MZA; M; US; R; PP.

12.0. OBSZARY ELEMENTARNE I STREFY STRATEGICZNE

Zasady polityki przestrzennej w zakresie funkcji obszarów elementarnych miejscowości o tendencjach rozwojowych oraz obszary kwalifikowane jako strefy strategiczne rozwoju gminy określono w części graficznej mniejszego studium tj. plansza Nr 2A i 2B.

12.1. Dla obszarów elementarnych zarówno dla zabudowanych jak i potencjalnych określono dominujące funkcje jako preferowane do ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dopuszcza się wprowadzenie innych funkcji nie będących w konflikcie z uwarunkowaniami rozwojowymi. Również ww. części graficznej określono zasady przekształceń obszarów zabudowanych. Poniżej przedstawiono dla wybranych miejscowości orientacyjne powierzchnie obszarów potencjalnej zabudowy (plansza 2B w skali 1:10000) oraz dla porównania w podobnych grupach funkcjonalnych pow. obszarów zabudowanych w większości wymagających rehabilitacji, przy czym: M, MU, UP - to mieszkalnictwo i mieszkalnictwo z usługami, usługi użyteczności publicznej, UC, UCW, PP, RP - to usługi komercyjne, w tym obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², przetwórstwo, działalność wytwórcza, bazy produkcji rolniczej i obsługi rolnictwa, UT, ML - zabudowa turystyczno-wypoczynkowa i rekreacyjna, UT, ML, US - zabudowa turystyczno-wypoczynkowa i rekreacyjna oraz tereny i urządzenia sportowo-rekreacyjne.

MIEJSCOWOŚĆ	OBSZARY POTENCJALNEJ ZABUDOWY			OBSZARY ISTNIEJĄCEJ ZABUDOWY		
	P. ORIENTACYJNA W HA			P. ORIENTACYJNA W HA		
	FUNKCJE DOMINUJĄCE			FUNKCJE DOMINUJĄCE		
	M MU UP	UC UCW PP RP RU	UT ML US	M MU UP	UC PP RP	UT ML US
01. BĘDZINO	16,0	9,0	-	21,3	6,2	-
02. BĘDZINKO	26,0	4,0	29,0	12,0	1,0	-
05. DOBIEŚLAWIEC	11,0	-	-	6,0	2,0	-
07. PODAMIROWO	3,0	-	33,0	1,5	-	1,5
11. STOISŁAW	2,0	-	-	2,7	9,0	-
12. DOBRZYCA	25,0	6,0	-	20,0	9,0	-
16. KŁADNO	6,0	-	69,6	5,7	9,3	-
17. PLEŚNA	8,0	5,2	73,3	1,0	1,5	9,9
23. MŚCICE	125,5	13,5	22,4	40,0	16,0	-
34. STRZEŻENICE	58,5	11,0	10,0	7,0	-	-

36. ŚMIECHÓW	49,7	2,0	39,3	6,1	0,5	-
39. TYMIEŃ	15,5	5,0	-	13,6	10,8	-
40. ŁOPIENICA 41. ŁASIN	15,0	11,0	37,3	9,8	3,2	2,2
RAZEM	361,2	66,7	313,9	146,7	68,5	13,6
OGÓŁEM	741,8			228,8		

Ww. obszary wymagają nakładów finansowych na pełne uzbrojenie w infrastrukturę techniczną i komunikację co głównie obciąża budżet gminy. Powierzchnia całkowita gminy Będzino w granicach administracyjnych - 16591 ha.

12.2. Strefy strategiczne

Ze względu na potencjał obszarowy, zainteresowanie inwestorów oraz możliwości uzbrojenia technicznego określa się następujące strefy strategiczne:

- a) strefa podmiejska Koszalina dynamicznie rozwijająca się wokół miasta, a obejmująca w gminie Będzino potencjalne obszary:
 - w m. Mścice koncentracji usług o charakterze publicznym i komercyjnym dla obsługi nie tylko mieszkańców, a przede wszystkim dla obsługi turystyki tranzytowej. Obszary te z racji położenia przy tranzytowej trasie (z południa Polski nad morze) oraz możliwości uzbrojenia technicznego znajdują się w strefie dużego zainteresowania inwestycyjnego i mają wszelkie predyspozycje do dynamicznego rozwoju,
- b) strefa nadmorskiego wypoczynku obejmuje tereny nadmorskie intensywnego rozwoju w miejscowościach Pleśna, Łasin, Łopienica o dominującej funkcji rekreacyjno-wczasowej,
- c) strefa przyjeziornego wypoczynku obejmująca tereny nadjeziorne oraz położone w sąsiedztwie nadmorskiej miejscowości Mielno; w miejscowościach Podamirowo, Strzeżenice. Równocześnie znajdują się one w strefie podmiejskiej Koszalina. Obszary koncentracji zabudowy o dominującej funkcji rekreacyjno-wczasowej,
- d) strefa obsługi tranzytowej i komunikacji drogowej obejmująca tereny przyległe do trasy drogi krajowej Nr 11 - prowadzącej z południa Polski przez Koszalin do Kołobrzegu i obszarów nadmorskich. Główne funkcje postulowane dla obszarów w strefie to motele, zajazdy, stacje paliw i obsługi komunikacji samochodowej, zorganizowane parkingi,
- e) **strefa potencjalnego obszaru lokalizacji elektrowni wiatrowych i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębie terenów rolnych i ich stref oddziaływania w obrębie terenów rolnych i leśnych, obejmująca obszary terenów rolnych zlokalizowanych na południe od istniejącej drogi krajowej nr 11.**

13.0. TERENY EKSPLOATACJI ZŁOŻ SUROWCÓW NATURALNYCH

Ustala się kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian w przeznaczeniu terenów istniejących udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego oraz innych przewidzianych pod eksploatację złóż surowców naturalnych:

13.1. Eksploatacja złóż surowców naturalnych winna się odbywać w sposób:

- a) zgodny z decyzjami i koncesjami wymaganymi na podstawie przepisów odrębnych,
- b) respektujący walory środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego i krajobrazu oraz istniejące zagospodarowanie. Obowiązuje dostosowanie wielkości inwestycji do potencjału i możliwości regeneracyjnych środowiska przyrodniczego,
- c) zapewniający brak kolizji pomiędzy eksploatacją a terenami lokalizacji innych funkcji strategicznych, w szczególności zagospodarowania turystycznego,
- d) zapewniający właściwe wyposażenie terenów w systemy infrastruktury technicznej,
- e) zapewniający właściwą obsługę komunikacyjną.

13.2. Na obszarze eksploatacji złóż dopuszcza się lokalizację funkcji towarzyszących, związanych z obróbką kopalin pod warunkiem zapewnienia właściwego zabezpieczenia przed szkodliwym oddziaływaniem na tereny sąsiadujące.

13.3. Na terenach po wyeksploatowanych złożach naturalnych zlokalizowanych na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, winno się rekultywować tereny w sposób służący rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

13.4. Eksploatacja złoża kruszyw k. Wierzchomina obarczona jest wysokim ryzykiem

oddziaływania na środowisko, w tym tereny torfowe w obszarze Natura 2000 Warnie Bagno.

13.5. Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego określania dopuszczalnego zakresu i ograniczenia zmian w przeznaczeniu terenów na funkcje komercyjne:

- a) dopuszcza się wyłączenie z produkcji rolnej gruntów chronionych, pod warunkiem zapewnienia równowagi przyrodniczej i rekultywacji terenu poeksploatacyjnego na cele służące rolniczej przestrzeni produkcyjnej,*
- b) obowiązuje zakaz eksploatacji złóż na terenach leśnych,*
- c) lokalizacja terenów eksploatacji złóż winna respektować obiekty i tereny chronione przepisami odrębnymi, w szczególności stanowiska archeologiczne; należy je chronić i zagospodarować zgodnie z przepisami o odrębnymi.*

13.6. Teren gminy Będzino obejmuje koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego PGNiG SA w Warszawie: Bardy nr 15/2008/p z dnia 10.04.2008 r. – ważna do dnia 10.04.2017 r.

14.0. TERENY ZAMKNIĘTE

Na obszarze gminy Będzino zlokalizowane zostały tereny zamknięte. Na rysunku studium pokazano ich położenie oraz zasięg ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenów. Szczegółowe ustalenia dotyczące zakazów i nakazów obowiązujących w strefach ochronnych terenów zamkniętych do ustalenia w planach miejscowych.

ROZDZIAŁ IV POLITYKA PLANISTYCZNA

1.0. Studium jest elementem strategii rozwoju gminy przedstawiającym problematykę zagospodarowania przestrzennego. Realizacja zawartych w studium zasad polityki przestrzennej przez samorząd odbywa się poprzez działania planistyczne obejmujące sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przyjęta w studium dynamika rozwojowa, charakteryzująca się ogromnym potencjałem obszarów pod różne formy mieszkalnictwa i pod funkcje turystyczno-wypoczynkowe zobowiązuje do przygotowania wyprzedzających planowanie miejscowe opracowań w formie planów strategicznych lub kompleksowych koncepcji programowo-przestrzennych zawierających pełną problematykę w zakresie sprecyzowania funkcji, kształtowania przestrzeni, zagospodarowania, standardów chłonności terenu, rozwiązań komunikacji i infrastruktury technicznej oraz etapowania możliwości pozyskiwania terenów do realizacji. Bez względu na ww. opracowaniom winny być poddane obszary objęte strefami strategicznymi, które wskazuje się poniżej do opracowań planistycznych. Wyklucza się przed dokonaniem ww. opracowań podziałów terenów potencjalnych.

2.0. Ustala się obszary, dla których gmina zamierza wykonać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- a) teren związany z miejscowością Pleśna (wschodni brzeg rzeki Czerwonej) jako nadmorska strefa intensywnego rozwoju. Obszary koncentracji zabudowy o dominującej funkcji rekreacyjno-wczasowej,
- b) teren związany z miejscowościami Łasin i Łopienica (zachodni brzeg rzeki Czerwonej) jako nadmorska strefa intensywnego rozwoju. Obszary koncentracji zabudowy o dominującej funkcji rekreacyjno-wczasowej i mieszkaniowej,
- c) teren miejscowości Będzino i Będzinko jako obszar koncentracji zabudowy mieszkaniowej z infrastrukturą społeczną, usługami i rekreacyjnej (Będzinko),
- d) miejscowość Mścice wchodząca w obszar strefy podmiejskiej Koszalina zawierająca potencjał terenowy pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, pod usługi obsługujące turystykę tranzytową oraz terenami o przewadze funkcji rekreacyjnej,
- e) tereny miejscowości Podamirowo i Dobiesławiec jako miejscowości o dominującej funkcji mieszkaniowo-rekreacyjnej (Dobiesławiec) i funkcji rekreacyjno-wczasowej (Podamirowo),
- f) tereny nowej zabudowy w miejscowości Śmiechów o dominującej funkcji budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i usług turystycznych.

2.1. Ustala się obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla **obszarów przeznaczonych** pod elektrownie wiatrowe. Dopuszcza się podział **tych obszarów** według obrębów ewidencyjnych lub własności i sporządzenie kilku odrębnych miejscowych planów zagospodarowania **przestrzennego** dla elektrowni wiatrowych.

2.2. Określa się następujące wytyczne do ustaleń **miejscowych planów** zagospodarowania przestrzennego **sporządzanych** dla potrzeb lokalizacji **farm** elektrowni wiatrowych **oraz obszarów ograniczonych „granica potencjalnych obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębie terenów rolnych oraz ich stref oddziaływania w obrębie terenów rolnych i leśnych” oznaczonych na rysunku studium:**

- dotyczące ustalenia granic obszaru objętego planem:
 - określone na rysunku studium „granice obszaru związanego z lokalizacją elektrowni wiatrowych” oraz **obszary ograniczone „granica potencjalnych obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębie terenów rolnych oraz ich stref oddziaływania w obrębie terenów rolnych i leśnych” oznaczonych na rysunku studium**, stanowią minimalny obszar, który należy objąć granicami **sporządzanych miejscowych planów** zagospodarowania przestrzennego, w rozumieniu art. 10 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- dotyczące ustalenia zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:
 - wykluczenia z lokalizacji wież elektrowni wiatrowych określonych w studium obszarów i obiektów o walorach przyrodniczo-kulturowych,
 - wyznaczenia strefy ochronnej od użytku ekologicznego „Bagna Mścickie”,
 - odsunięcia wież elektrowni wiatrowych i towarzyszącej infrastruktury od wszelkich śródpolnych zbiorników wodnych i rozlewisk oraz prowadzenia prac budowlanych w sposób uniemożliwiający osuszenie terenów podmokłych,
 - zachowania minimum 200 m odległości od ściany podmokłego lasu pomiędzy Będzinem, a Wierzbominem, a także 100 m buforu wokół szpaleru drzew na polu za Przełazem oraz wokół zabagnionego obniżenia pod Komorami,
 - uwzględniania w lokalizacji wież elektrowni wiatrowych, określonych na podstawie wykonanego na potrzeby sporządzanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego studium krajobrazowego, występujących w rejonie **planowanych farm wiatrowych:**

- panoram i osi widokowych na historyczne sylwety miejscowości posiadających historyczne dominanty,
- przedpola ekspozycji z dróg o nawierzchni utwardzonej i czynnych linii kolejowych na przyrodnicze dominanty przestrzenne oraz sylwetki historycznych układów osadniczych,
- **parków krajobrazowych wraz z otulinami,**
- **zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,**
- **obszarów chronionego krajobrazu,**
- **obszarów kulturowo-krajobrazowych,**
- **wnętrz krajobrazowych – polan leśnych, a zwłaszcza dolin oraz rynien rzek i jezior,**
- **terenów wypoczynkowych w pasie nadmorskim i pojezierzy,**
- objęcia ochroną przed oddziaływaniem zespołu elektrowni wiatrowych na środowisko w zakresie hałasu (wyznaczenia tzw. „obszaru oddziaływania akustycznego elektrowni wiatrowych”) form użytkowania określonych w rozporządzeniu właściwego ministra w sprawie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku,
- dotyczące ustalenia zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:
- wyznaczenia granic i zasad zagospodarowania dla występujących na obszarze objętym planem stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych,
- dotyczące ustalenia zasad zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów:
- określone na rysunku studium granice „obszarów związanych z lokalizacją elektrowni wiatrowych” **oraz obszarów ograniczonych „granicy potencjalnych obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębie terenów rolnych oraz ich stref oddziaływania w obrębie terenów rolnych i leśnych”**, nie stanowią granic obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 9 ustawy,
- przeznaczenia w planie na cele nierolnicze gruntów rolnych niezbędnych dla funkcjonowania parku wiatrowego, obejmujących tereny pod fundamenty **wież** elektrowni wiatrowych, przebieg dróg dojazdowych, tereny pod urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej, w trybie zgodnym z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- ustalenia ochrony i umożliwienia prawidłowego funkcjonowania istniejącej w granicach obszaru objętego planem sieci melioracyjnej,
- ustalenia ograniczenia obszarowego - wyłączenia z możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych:
- obszarów **szczególnego** zagrożenia powodzią, wyznaczonych w planie zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne,
- pasa ochronnego trasy linii radiowej, wzdłuż której przebiegu ustanowiono obszar ograniczonego użytkowania w zakresie dopuszczalnej wysokości zabudowy (obszaru tego nie mogą również naruszać łopaty wirnika elektrowni),
- ustalenia ograniczenia obszarowego - zakazu lokalizacji budynków mieszkalnych w granicach strefy oddziaływania zespołu elektrowni wiatrowych na środowisko w zakresie hałasu,
- dotyczące ustalenia sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów:
- dopuszczenia dotychczasowego sposobu użytkowania terenów do czasu realizacji ustaleń planu,
- dotyczące ustalenia przeznaczenia terenów na obszarach wskazanych na rysunku studium jako „obszary związane z lokalizacją elektrowni wiatrowych” **oraz obszarach ograniczonych „granicy potencjalnych obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębie terenów rolnych oraz ich stref oddziaływania w obrębie terenów rolnych i leśnych”**:
- ustalenia przeznaczenia części ww. obszarów o funkcji rolniczej na cele lokalizacji elektrowni wiatrowych **i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii** wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną,
- aktualizacji stanu i granic wskazanych na rysunku studium obszarów zabudowanych, w celu ich adaptacji, uzupełnienia, rehabilitacji lub przekształcenia, w tym - w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi, ekonomicznymi, techniczno-użytkowymi i inn. - zmiany obecnego sposobu użytkowania np. dopuszczenia likwidacji funkcji mieszkaniowej w istniejących budynkach,
- ustalenia, że strefa oddziaływania zespołu elektrowni wiatrowych na środowisko w zakresie hałasu (granice tzw. „obszaru oddziaływania akustycznego elektrowni wiatrowych”) dla form użytkowania określonych w rozporządzeniu właściwego ministra w sprawie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku, winna zawierać się w granicach obszaru objętego planem,
- **w granicach obszarów ograniczonych „granicy potencjalnych obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębie terenów rolnych oraz ich stref oddziaływania w obrębie terenów rolnych i leśnych” dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu**

i użytkowaniu terenu;

- ***dla elektrowni wiatrowych zlokalizowanych w granicach obszarów ograniczonych „granica potencjalnych obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębie terenów rolnych oraz ich stref oddziaływania w obrębie terenów rolnych i leśnych” obowiązuje zamknięcie granic stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu od tych elektrowni w granicach obszarów ograniczonych „granica potencjalnych obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębie terenów rolnych oraz ich stref oddziaływania w obrębie terenów rolnych i leśnych”,***
- dotyczące ustalenia parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów:
- dopuszczenia szczegółowej lokalizacji poszczególnych elektrowni wiatrowych ***i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii*** na etapie projektu budowlanego,
- udokumentowania w trybie wymaganym właściwymi przepisami związanymi z ochroną środowiska i zdrowia ludzi, zgodności lokalizacji elektrowni wiatrowych ***i innych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii*** oraz towarzyszącej infrastruktury z obowiązującymi przepisami szczególnymi, w tym w zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu, wibracji i promieniowania,
- ustalenia minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych nie mniejszej niż 400 m,
- dotyczące ustalenia zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości:
- dopuszczenia zabudowy na wydzielonych działkach budowlanych lub na terenie nie wydzielonym geodezyjnie z nieruchomości, na której zlokalizowano elektrownię wiatrową,
- dotyczące ustalenia zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji:
- zagospodarowania gruntów przyległych do pasa drogowego projektowanego przebiegu drogi ekspresowej S - 6 w sposób uwzględniający przepisy odrębne dot. dróg publicznych.

3.0. OPRACOWANIA UZUPEŁNIAJĄCE

- a) opracować zgodnie z obowiązującymi przepisami strefy obiektów chronionych i strefy obiektów szkodliwych;
- b) na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uzupełnić i rozszerzyć wiedzę dotyczącą zasobów przyrodniczych w zakresie flory i fauny a w szczególności gatunków chronionych. Organ ochrony przyrody zastrzega sobie prawo wnoszenia do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwag i wniosków odnośnie sposobu zagospodarowania poszczególnych fragmentów terenów będących cennymi obszarami przyrodniczymi oraz uzgadniania zapisów w planie.

4.0. INNE USTALENIA.

4.1. Ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego muszą być zgodne z uwarunkowaniami i kierunkami polityki przestrzennej określonymi w studium.

4.2. Większość obszarów nowej zabudowy ujętych w studium stanowią obszary wymagające zmiany gruntów rolnych na cele nierolnicze.

5.0. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBOWIĄZUJĄCE NA TERENIE GMINY BĘDZINO:

- a) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino obręb Pleśna część działki nr 34/3 o powierzchni 11,50 ha, nr 315 o powierzchni 0,6 ha, obręb Dobre działka nr 9/16 o powierzchni 8,70 ha - uchwała Nr XI/53/95 Rady Gminy Będzino z dnia 31 sierpnia 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego z 1996 r. Nr 1, poz. 5),
- b) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino miejscowość Podamirowo obręb ewidencyjny Dobiesławiec — uchwała Nr VIII/53/2003 Rady Gminy Będzino z dnia 30 czerwca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2003 r. Nr 64, poz. 1144),
- c) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino obejmująca tereny położone w obrębach Strachomino, Łopienica, Tymień - elektrownie wiatrowe - uchwała Nr VIII/55/2003 Rady Gminy Będzino z dnia 30 czerwca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2003 r. Nr 64, poz. 1145),
- d) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino obejmująca tereny położone w miejscowości Kładno obręb ewidencyjny Kładno - uchwała Nr XI/72/2003 Rady Gminy Będzino z dnia 11 grudnia 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2003 r. Nr 127, poz. 2426),
- e) Uchwała Nr XXXVIII/357/10 Rady Gminy w Będzinie z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy w Będzinie obrębnie Pleśna (Dz. U. Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 2 czerwca 2010 r. Nr 44, poz. 913),

- f) Uchwała Nr XLII/374/10 Rady Gminy w Będzinie z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Gminy Będzino w obrębnie ewidencyjnym Pleśna (Dz. U. Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 16 sierpnia 2010 r. Nr 77, poz. 1446),
- g) **Uchwała Nr XXIII/161/12 Rady Gminy w Będzinie z dnia 12 października 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Gminy Będzino w obrębnie ewidencyjnym Śmiechów (Dz. U. Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 16 listopada 2012 r. poz. 2506).**

5.1. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA TERENIE GMINY BĘDZINO W TRAKCIE SPORZADZANIA:

- a) **Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla potrzeb lokalizacji farmy elektrowni wiatrowych „WIERZCHOMINO” w gminie Będzino – Uchwała Nr X/80/11 Rady Gminy w Będzinie z dnia 28 września 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla potrzeb lokalizacji farmy elektrowni wiatrowych „WIERZCHOMINO” w gminie Będzino,**
- b) **Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w części obrębów Dobre i Popowo – Uchwała Nr XXV/176/12 Rady Gminy w Będzinie z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w części obrębów Dobre i Popowo,**
- c) **Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części Gminy Będzino dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych: Strachomino, Strzepowo i Tymień – Uchwała Nr XXXV/242/13 Rady Gminy w Będzinie z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Gminy Będzino dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych: Strachomino, Strzepowo i Tymień,**
- d) **Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części Gminy Będzino dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych: Dobrzyca, Smolne i Strzepowo – Uchwała Nr XLIII/304/14 Rady Gminy w Będzinie z dnia 11 września 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Gminy Będzino dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych: Dobrzyca, Smolne i Strzepowo.**

6.0. DOKONANE ZMIANY W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BĘDZINO:

- a) zmiana w studium obejmująca obszary położone w obrębach ewidencyjnych Tymień, Łopienica i Strachomino przeznaczone pod lokalizację elektrowni wiatrowych - uchwała Nr VIII/54/2003 Rady Gminy Będzino z dnia 30 czerwca 2003 r.;
- b) zmiana w studium obejmująca teren w obrębnie ewidencyjnym Pleśna - uchwała Nr XIX/244/2005 Rady Gminy w Będzinie z dnia 29 listopada 2005 r.;
- c) zmiana w studium w obrębnie ewidencyjnym Jamno - uchwała Nr III/16/2006 Rady Gminy w Będzinie z dnia 28 grudnia 2006 r.;
- d) zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino (w części obrębów: Dobrzyca, Strzepowo, Miłogoszcz, Strachomino i Smolne) obejmująca obszary przeznaczone pod lokalizację elektrowni wiatrowych - uchwała Nr XVII/144/2008 Rady Gminy w Będzinie z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino;
- e) zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino w obrębach ewidencyjnych Łabusz, Mścicie, Strzeżenice, Śmiechów i Tymień. - uchwała Nr XXXIV/295/09 Rady Gminy w Będzinie z dnia 30 listopada 2009 r.;
- f) **zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino - uchwała Nr XV/112/12 Rady Gminy w Będzinie z dnia 03 lutego 2012 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino.**

ROZDZIAŁ V UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

Przyjęte rozwiązania i ustalenia uwzględniają zapisy wprowadzone w poprzednich edycjach zmiany studium.

Obecna zmiana studium realizowana jest zgodnie z Uchwałą Nr XL/284/14 Rady Gminy w Będzinie z dnia 15 kwietnia 2014 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych: Dobrzyca, Kładno, Mścice, Łopienica, Pleśna, Smolne, Strachomino i Strzepowo. Procedura opracowania zmiany studium spełnia wymogi ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Uzasadnieniem przystąpienia do zmiany studium wywołanej uchwałą Nr XL/284/14 Rady Gminy w Będzinie z dnia 15 kwietnia 2014 r., stanowiącej podstawę opracowania niniejszej zmiany, było umożliwienie zlokalizowania elektrowni wiatrowych z dopuszczeniem możliwości lokalizowania systemów ogniw fotowoltaicznych w obrębach ewidencyjnych Dobrzyca, Smolne, Strachomino i Strzepowo, na gruntach rolnych stanowiących własność prywatną, oraz własność Skarbu Państwa, będących we władaniu Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa, a także inwestycji celu publicznego o znaczeniu gminnym (tereny obiektów sportowych w Kładnie, Łopienicy i Mścicach) i korekta przebiegu dróg w obrębie ewidencyjnym Pleśna (likwidacja wariantów przebiegu drogi nadmorskiej). Oprócz wprowadzenia zmian szczegółowych dla obszarów położonych w wymienionych powyżej obrębach ewidencyjnych, dokonano zmian zapisów ogólnych dokumentu, w tym wynikających ze zmienionych przepisów prawa, które jednakże nie stanowią aktualizacji, o której mowa w art. 32 ust. 2 ww. ustawy. Ponadto uwzględnione zostały wymogi wynikające z art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 Prawo geologiczne i górnicze.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie do projektu zmiany Studium sporządzono Prognozę oddziaływania na środowisko.

Energetyka wiatrowa jest jedną z najszybciej rozwijających się branż produkujących zieloną energię elektryczną. Biorąc pod uwagę troskę o środowisko naturalne oraz zobowiązania Polski związane z ratyfikacją Protokołu z Kioto oraz przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, Minister Gospodarki zobowiązał zakłady energetyczne do zakupu energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Udział ten zwiększany jest w każdym roku i ma osiągnąć 20% w 2020 roku. Przyjęcie powyższego stanowi uzasadnienie dokonania zmian w dokumencie jakim jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W celu ochrony obszarów przyległych w studium zapisano konieczność opracowania planów miejscowych dla obszarów obejmujących tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów pokrywające się w przybliżeniu z izofonami 40 dB i 45 dB.

Lokalizacja farm wiatrowych będzie miała też wymiar ekonomiczny dla Gminy Będzino. Inwestor będzie płacił podatki przez minimum trzydziestoletni okres użytkowania zespołu elektrowni.

W obszarze zmiany wskazano lokalizację projektowanych form ochrony przyrody, zwaloryzowano środowisko kulturowe, w tym wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych. Ustalenia zmiany studium uwzględniają sąsiedztwo obszarów chronionych.